ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

របាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនៅកម្ពុជា

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ខែផល្គុន ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៣

ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

របាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនៅកម្ពុជា

រៀបចំដោយ

គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ខែផល្គុន ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស ២៥៦៣

ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

មាតិកា

អារម្ភកថា

ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ i-vi

ជំពូកទី១ - សេចក្តីផ្តើម - បរិការណ៍នៃភាពជាដៃគូ ១-៣

ជំពូកទី២ - ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ៤

វឌ្ឍនភាពស្តីពីភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ៤

យន្តការភាពជាដៃគូថ្មី ១០

ជំពូកទី៣ - ការវិវត្តនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ១២

ការវិវត្តនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ១២

ការប្រែប្រួលសំខាន់ៗនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ១៥

ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ១៥

ទម្រង់ និងទំហំនៃការបើកផ្តល់ឥណទានសម្បទាន ឆ្នាំ២០១៤-២០២១ ១៧

ការចូលរួមរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ១៨

ការគាំទ្រដល់រាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ២០

ការគាំទ្ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ២១

ជំពូកទី៤ - ស្ថានភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអន្តរវិស័យ ២៥

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ ២៥

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ២៧

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ២៩

វិធានការសម្រាប់ពង្រឹងការកត់ត្រាហិរញ្ញប្បទានរបស់អន្តរវិស័យ ៣១

ជំពូកទី៥ - ការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ៣២

តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍
វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ៣២

ការវិភាគហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ៣២

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការគាំទ្រវិស័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស
និងវិជ្ជាជីវៈនៅកម្ពុជា ៣៧

ជំពូកទី៦ - ការចាកចេញពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចរបស់កម្ពុជា ៣៩

អត្ថប្រយោជន៍ និងភាពអនុគ្រោះសម្រាប់កម្ពុជាក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ៣៩

វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ៤២

ផលប៉ះពាល់នៃការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ៤៣

គោលនយោបាយសំខាន់ៗសម្រាប់ការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ៤៥

ជំពូកទី៧ - ការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ៥០
ការវិវត្តបន្ទាប់ពីអភិក្រមស្តីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ៥០
ការអនុវត្តអភិក្រមដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៅកម្ពុជា ៥១
ការអនុវត្តគោលការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព
នៅកម្ពុជា (MfSDR) ៥២
ជំពូកទី៨ - សេចក្តីសន្និដ្ឋាន ៥៣

បញ្ជីតារាង

២.១- សូចនាករស្ដីពីស័ក្ដិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ តាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ៩
២.២-គោលដៅទី ១៧ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ១០
៣.១-ការបើកផ្ដល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ១៤
៣.២-ការបើកផ្ដល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១១-២០២១ ១៦
៣.៣-ការបើកផ្ដល់ និងសកម្មភាពរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារ
បច្ចេកទេសចម្រុះ ឆ្នាំ២០១៧-២០២១ ១៩
៣.៤-ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ២០
៣.៥-ការបើកផ្ដល់តាមរាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ២១
៣.៦-ការបើកផ្ដល់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗតាមរាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៩ ២១
៣.៧-ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ២២
៣.៨-ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសំខាន់ៗ ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ២៣
៤.១-វិស័យសម្គាល់បន្ថែម ២៥
៤.២-ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ២៦
៤.៣-ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ២៧
៤.៤-ការបញ្ជ្រាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ២៨
៤.៥-ការបញ្ជ្រាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ២៩
៤.៦-ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ៣០
៤.៧-ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ៣១
៥.១-ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ៣៣
៥.២-ធនធានរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ២០១៥-២០១៩ គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ៣៤
៥.៣-ធនធានរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ២០១៥-២០១៩ គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ៣៥
៥.៤-ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មរបស់
ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ៣៦
៥.៥-ការបញ្ជ្រាបការគាំទ្រដល់គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម
តាមវិស័យឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ៣៧
៥.៦-ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រដល់វិស័យអប់រំបណ្ដុះបណ្ដាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ៣៨
៦.១-លក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យសម្រាប់កម្ពុជាឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ៤៣
៦.២-កំណើនអត្រាពន្ធជាមធ្យមបន្ទាប់ពីការឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ៤៥
៧.១-គោលការណ៍ស្ដីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល ៥០

បញ្ជីគំនូរ

២.១- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៨ ៥

២.២- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៩ ៥

២.៣-ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ឆ្នាំ២០១៨ ៦

២.៤- ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ឆ្នាំ២០១៩ ៦

២.៥- ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ឆ្នាំ២០១៨ ៦

២.៦- ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ឆ្នាំ២០១៩ ៦

២.៧- ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានឆ្នាំ២០១៨ ៧

២.៨- ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានឆ្នាំ២០១៩ ៧

៣.១- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ២០១០-២០២១ ១៣

៣.២ -ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ និងអនុបាតហិរញ្ញប្បទានធៀបនឹង ផ.ស.ស ឆ្នាំ២០១០-២០២១ ១៣

៣.៣- ដៃគូផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសំខាន់ៗ ឆ្នាំ២០១៦-២០២១ ១៥

៣.៤- ទំហំហិរញ្ញប្បទានដែលផ្តល់ដោយដៃគូសំខាន់ៗ ឆ្នាំ២០១៦-២០២១ ១៥

៣.៥- អនុបាតនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៤-២០២១ ១៧

៣.៦- ទម្រង់នៃការបើកផ្តល់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៤-២០២១ ១៨

៣.៧- ការគាំទ្ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ២៣

៣.៨- ភាគរយនៃធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរាជរដ្ឋាភិបាល ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ២៣

៦.១- ការនាំចេញរបស់កម្ពុជា ៤១

បញ្ជីឧបសម្ព័ន្ធ

ឧបសម្ព័ន្ធទី១: ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៧

ឧបសម្ព័ន្ធទី២: ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣: ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ ២០១៩

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤: ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១០-២០២១

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥: ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១០-២០២១

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦: ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមរាជធានី និងខេត្ត ឆ្នាំ២០១៧-២០២០

អារម្ភកថា

ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិត និងចក្ខុវិស័យវែងឆ្ងាយរបស់ **សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** រាជរដ្ឋាភិបាលបានសម្រេចវឌ្ឍនភាព និងសមិទ្ធផលសំខាន់ៗ ក្នុងការលើកកម្ពស់លទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចជោគជ័យយ៉ាងត្រចះត្រចង់ ក្នុងការរក្សាបានសន្តិភាពពេញលេញ, សន្តិសុខ, ស្ថិរភាពនយោបាយ, ការគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ចដោយប្រុងប្រយ័ត្ន និងការកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច ដូចជាការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការកែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ដែលធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវគុណភាពសេវាសាធារណៈ និងការបែងចែកផលលាភនៃការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចរឹងមាំ ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន សម្រាប់សុខុមាលភាពរបស់ប្រជាជនគ្រប់រូប ។ សមិទ្ធផលទាំងនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីភាពជាម្ចាស់, សមត្ថភាព និងភាពជាអ្នកដឹកនាំខាងនយោបាយដ៏រឹងមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការតម្រង់ទិសភាពជាដៃគូក្នុងការអភិវឌ្ឍ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

ផ្អែកលើសមិទ្ធផលដ៏ត្រចះត្រចង់ទាំងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា បានដាក់ចេញនូវកម្មវិធីនយោបាយ ដែលបានកំណត់នូវគោលដៅជាយុទ្ធសាស្ត្រ និងគោលនយោបាយអាទិភាពច្បាស់លាស់ ក៏ដូចជាវិធានការជាក់ស្តែង សម្រាប់អនុវត្តចាប់ពីឆ្នាំ២០១៩ តទៅ ។ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ សម្រាប់កំណើន, ការងារ, សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព ដែលជារបៀបវារៈគោលនយោបាយសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានផ្តល់នូវទស្សនវិស័យច្បាស់លាស់ ដើម្បីជំរុញការអភិវឌ្ឍកម្ពុជាឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យ ឆ្នាំ២០៣០ និង២០៥០ ។ រីឯផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដែលបានបញ្ចូលគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា គឺជាក្របខណ្ឌគោលនយោបាយសម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤ ។

ដើម្បីឈានទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យ ឆ្នាំ២០៣០ និង២០៥០ រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ សម្រាប់លើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ដែលតភ្ជាប់សេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាទៅនឹងខ្សែចង្វាក់តម្លៃសកល និងតំបន់ ។

ការសម្រេចបានគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតា ទាមទារការលើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូជាមួយគ្រប់តួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ។ កម្ពុជាបន្តពង្រឹងវឌ្ឍនភាពកន្លងមក និងបានត្រៀមខ្លួនជាស្រេច ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈម និងក្តាប់ជាប់នូវកាលានុវត្តភាពថ្មីៗក្នុងជវភាពតំបន់ និងសកលលោក ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដើម្បីបន្តលើកកម្ពស់ស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងអនុវត្តបណ្តាគោលការណ៍ស្តីពីភាពជាដៃគូ ស្របតាមបរិការណ៍កម្ពុជា ព្រមទាំងអនុវត្តការប្តេជ្ញា និងបទដ្ឋានសកលនានា ។

គោលដៅចម្បងនៃរបាយការណ៍ស្ដីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ដែលបានរៀបចំដោយគណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (ក.អ.ក/គ.ជ.នា) គឺការតាមដានវឌ្ឍនភាព នៃភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងការវិវត្តនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ដោយផ្អែកលើសក្ខីកម្មជាក់ស្ដែង ។ របាយការណ៍នេះបានផ្ដល់មូលដ្ឋានសម្រាប់រាជរដ្ឋាភិបាលបន្តពង្រឹងប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃរបៀបវារៈស្ដីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០៣០ ក៏ដូចជាការត្រៀមរបស់កម្ពុជាសម្រាប់ចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច នាបណ្ដាឆ្នាំខាងមុខ ។

ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីប្រតិភូ **ឈឿង យ៉ាណារ៉ា** អគ្គលេខាធិការ ក.អ.ក/គ.ជ.នា និង សហការី ដែលបានរៀបចំរបាយការណ៍វិភាគនេះ ។ ខ្ញុំជឿជាក់ថា ការវិភាគទាំងឡាយក្នុងរបាយការណ៍នេះនឹងផ្ដល់ ព័ត៌មានសំខាន់ៗ សម្រាប់អ្នករៀបចំគោលនយោបាយ និងតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ និងជាមូលដ្ឋានសម្រាប់បន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍នៅកម្ពុជា ។

ថ្ងៃ ខែផល្គុន ឆ្នាំកុរ ឯកស័ក ព.ស.២៥៦៣

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ខែមីនា ឆ្នាំ២០២០

ទេសរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកបេសកកម្មពិសេស

អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា

ជិន ប៊ុនស៊ាន

ខ្លឹមសារសង្ខេបប្រតិបត្តិ

ក្នុងរយៈពេលជាងពីរទសវត្សរ៍នេះ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ទន្ទឹមនឹងការធានាបានសន្តិភាព និងសន្តិសុខទូទាំងប្រទេស, ស្ថិរភាពនយោបាយ, ការលើកកម្ពស់កំណើនប្រកបដោយចីរភាព និងធន់នឹងវិបត្តិ, ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការបង្កើតការងារជូនប្រជាជន ព្រមទាំងការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នសាធារណៈ ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ កំណើនសេដ្ឋកិច្ចសម្រេចបាន ៧,៥% ដែលជាកម្រិតខ្ពស់បំផុតក្នុងរយៈពេល ១០ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ និង ៧,១% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដែលធ្វើឱ្យភាពក្រីក្របានធ្លាក់ចុះមកនៅត្រឹមក្រោម ១០% និងបានបង្កើនចំណូលរបស់ប្រជាជនម្នាក់ដល់ ១.៥៤៨ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងប្រមាណ ១.៦៧៤ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។

ដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមដែលលេចឡើងថ្មីៗ និងដើម្បីឈានទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យ ឆ្នាំ២០៣០ និងឆ្នាំ២០៥០ រាជរដ្ឋាភិបាលបានចាត់វិធានការជាក់ស្តែង សម្រាប់ឆ្លើយតបទៅនឹងការវិវត្តដ៏ឆាប់រហ័សនៃបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍សកល ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដែលជារបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច បានបញ្ជាក់អំពីតួនាទីដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងបានកំណត់ផែនទីចង្អុលផ្លូវ ដើម្បីក្តាប់យកនូវកាលានុវត្តភាព និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមនានា ។ រីឯផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដែលបានបញ្ចូលគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា គឺជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងការកែទម្រង់ពាក់ព័ន្ធនានា ដែលជួយពង្រឹងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកៀរគរ និងការគ្រប់គ្រងធនធាន សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

វឌ្ឍនភាពស្តីពីភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងការអនុវត្តការប្តេជ្ញាស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូសកល ដែលបានឯកភាពនៅទីក្រុងប៊ូសាន ក្នុងឆ្នាំ២០១១ ។ តាមរយៈក្របខណ្ឌលទ្ធផលនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ រាជរដ្ឋាភិបាលបានធ្វើស្ថាប័ននីយកម្មការប្តេជ្ញាស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងសកល ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងគោលការណ៍ភាពជាដៃគូសកល, ក្របខណ្ឌតាមដាននៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា និងយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានពិនិត្យ និងកែសម្រួលសេចក្តីណែនាំស្តីពីក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងសេចក្តីណែនាំស្តីពីសូចនាករតាមដានរួមគ្នា តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ដើម្បីឆ្លើយតបទៅនឹងបរិការណ៍នៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ដែលមានការវិវត្តឆាប់រហ័ស និងដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូផ្តោតលើលទ្ធផល ដូចមានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។ គណៈកម្មាធិការនីតិសម្បទា និងអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា នៃក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា (គ.អ.ក/គ.ជ.ន)

បានបំពេញតួនាទីដឹកនាំក្នុងការរៀបចំសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ដើម្បីតម្រឹម និងគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

កម្ពុជាសម្រេចបានវឌ្ឍនភាព ដើម្បីឈានទៅសម្រេចការប្តេជ្ញាសកលស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ហិរញ្ញប្បទានដែលបានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ បានកើនពី ៨៣% ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ៩២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងឆ្នាំ ២០១៩ ។ សូចនាករស្តីពីភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទាន មានភាពល្អប្រសើរ ក្នុងរង្វង់ ១១៩% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ និង ១២២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈបានកើនពី ៧៥% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ ដល់ ៨១% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ។ ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពទាំងនេះ កម្ពុជាបានជួបប្រទះបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលត្រូវដោះស្រាយ ។ ហិរញ្ញប្បទានដែលបានប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិ មានត្រឹមតែ ៦៣% និងហិរញ្ញប្បទានដែលបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ត្រឹមតែ ៥០% នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិស័យសាធារណៈក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ពោលគឺមានវឌ្ឍនភាពបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ។ ទោះបីការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិកំពុងមានវឌ្ឍនភាពក៏ដោយ ក៏ប្រព័ន្ធនេះនៅមិនទាន់ត្រូវបានប្រើប្រាស់ឱ្យបានទូលំទូលាយដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ឡើយ ។ កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមដើម្បីសម្រេចការប្តេជ្ញានានាដែលបានចែងក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ នឹងត្រូវផ្តោតលើការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិឱ្យបានទូលំទូលាយជាងមុន ពិសេសនៅក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងការអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវសូចនាករតាមដានរួមគ្នា និងការលើកកម្ពស់កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីភាពជាដៃគូនៅគ្រប់កម្រិត ។

ការវិវត្តនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានកើនពីប្រមាណ ១.៥០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដល់ ១.៨៩០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងមានទំហំថេរ ក្នុងរង្វង់ ៨០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយបានកើនឡើងបន្តិចពី ៨១៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ៨៩៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ការប្រែប្រួលទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការប្រចាំឆ្នាំ គឺបណ្តាលមកពីការកើនឡើងឥណទានសម្បទានពី ២៥% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ដល់ ៥៣% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដោយសាធារណរដ្ឋបារាំង, សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ជប៉ុន និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានបង្កើនគម្រោង រៀងៗខ្លួន ។

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិននៅតែជាដៃគូដែលបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ដោយបានផ្តល់ជិត ៥០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពហុភាគី កំពុងបង្កើនការគាំទ្ររបស់ខ្លួន ក្នុងនោះ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ធនាគារពិភពលោក និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានកើនឡើងខ្លាំងរៀងៗខ្លួន ពី ១៧ លានដុល្លារ និង ១១៨ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ៧០ លានដុល្លារ និង ២៤៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ប្រទេសជាសមាជិកសហភាពអឺរ៉ុបបានធ្លាក់ចុះ លើកលែងគណៈកម្មាធិការអឺរ៉ុប និងសាធារណរដ្ឋបារាំង ដែលបានបង្កើនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរៀងៗខ្លួន ចំនួន ៦៥ លានដុល្លារ និង ២០៧ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ។ អនុបាតនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូ ៦ (រួមមានសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ធនាគារ

អភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, ជប៉ុន, បារាំង, កូរ៉េ និងធនាគារពិភពលោក) បានកើនពី ៤៩%ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ៦៨% ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ។ គួរកត់សម្គាល់ដែរថា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និងកូរ៉េ កំពុងបង្កើនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ទន្ទឹមនឹងការបង្កើនការបើកផ្តល់ឥណទានសម្បទាន ។

ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

និន្នាការនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន (លានដុល្លារ)

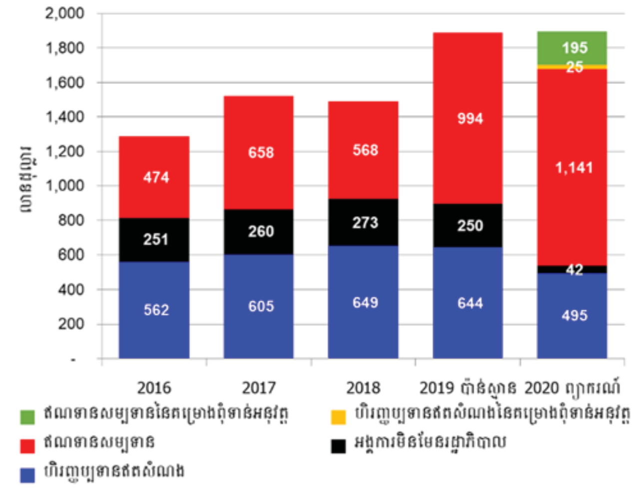

ការវិភាជតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៩ (លានដុល្លារ)

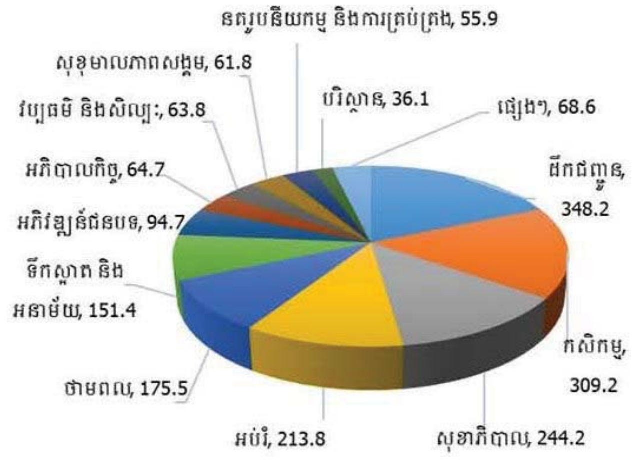

ការបើកផ្តល់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	2016	2017	2018	2019 ប៉ាន់ស្មាន	2020 ព្យាករណ៍
UN Own Fund	65.7	59.4	55.1	66.5	80.6
Work Bank	17.6	21.1	24.8	69.7	140.8
ADB	118.2	125.7	135.9	246.0	283.1
GAVI Alliance	16.3	10.9	7.4	8.7	5.4
Global Fund	28.2	33.1	19.9	40.9	33.9
EU/EC	55.7	50.8	89.7	64.6	90.3
Czech Republic	1.5	1.3	1.1	2.0	0.7
France	32.1	90.8	78.9	207.8	62.2
Germany	46.9	38.4	40.5	24.9	25.6
Ireland	0.6	0.7	0.8	0.8	0.7
Sweden	30.1	33.5	23.8	23.8	12.4
United Kingdom	1.6	2.3	1.2	0.9	0.1
Australia	51.9	58.3	49.2	38.8	28.4
Canada	3.2	3.4	3.1	2.0	1.0
China	307.2	415.8	353.0	496.2	421.6
Japan	119.7	146.4	175.4	192.7	336.5
New Zealand	4.0	4.9	5.0	7.2	2.5
Republic of Korea	42.0	57.1	44.1	71.3	58.0
Switzerland	15.8	15.5	14.0	13.4	8.3
USA	77.9	93.2	94.8	59.6	43.9
NGO Core Funds	251.0	259.8	273.1	250.2	42.0
Pipeline Projects	-	-	-	-	219.8
សរុប	1,287.1	1,522.2	1,490.6	1,887.9	1,897.7

ចំពោះការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យវិញ វិស័យសង្គមកិច្ចទទួលហិរញ្ញប្បទាន ៥០០ លានដុល្លារជាមធ្យម ក្នុងមួយឆ្នាំ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១១-២០១៩ ប៉ុន្តែបានធ្លាក់ចុះពី ៣៥% នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ មកត្រឹម ២៨% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច បានកើនឡើងជិតទ្វេដង ទន្ទឹមនឹងការបើកផ្តល់សម្រាប់អន្តរវិស័យរក្សាទំហំថេរ ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា ។

ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមាន ៣៧១ លានដុល្លារជាមធ្យមក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ធនធាននេះបានកើនឡើងបន្តិច ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧ ដោយសារកំណើននៃធនធានផ្ទាល់របស់ពួកគេ ។ រីឯធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នៅរក្សាទំហំថេរ ប្រមាណ ១០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

ស្ថានភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអន្តរវិស័យ

ការវិភាគបានផ្តោតលើធនធានគាំទ្រវិស័យសម្គាល់បន្ថែម ៣ គឺ÷ សមភាពយេនឌ័រ, ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។

ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ : ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហិរញ្ញប្បទាន ទំហំ ៥,២ លានដុល្លារ (០,២៨% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប) បានគាំទ្រវិស័យគោលយេនឌ័រ ។ ប៉ុន្តែ ហិរញ្ញប្បទានបន្ថែមទំហំ ៨២,៧ លានដុល្លារ បានចូលរួមដោយប្រយោលក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ (កើន ៣២% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨) ។ ប្រការនេះបានរំលេចឱ្យឃើញថា ការងារយេនឌ័រត្រូវបានបញ្ជ្រាបទៅក្នុងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗ ដែលទាមទារឱ្យកិច្ចសម្របសម្រួលបន្ថែមទៀត ។

ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន : ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ គម្រោងដែលមានធនធាន ២០៩ លានដុល្លារ បានចូលរួមដោយប្រយោលក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន(កើន ៤៨% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨) ។វិស័យថាមពល និងវិស័យដឹកជញ្ជូន គឺជាវិស័យដែលបានបញ្ជ្រាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនច្រើនជាងគេ ។

ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ : ធនធាន ១១,៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និង ១៣,៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ បានគាំទ្រវិស័យគោលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ រីឯហិរញ្ញប្បទានសរុបសម្រាប់បញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ មានទំហំ ៧៩ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ពោលគឺកើន៣៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨ ។ វិស័យនគរូបនីយកម្ម ទទួលបានធនធានសម្រាប់បញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុច្រើនជាងគេ ពោលគឺ ១៥% នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសរុបសម្រាប់វិស័យនេះ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ បន្ទាប់មកគឺ វិស័យបរិស្ថាន និងចីរភាព ១៣%, វិស័យកសិកម្ម ១២%, ការអភិវឌ្ឍជនបទ ៨% និងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ ៣% ។

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា

ក្រោមភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗជាច្រើន ។ យោងតាមរបាយការណ៍ស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា សម្រាប់ឆ្នាំ២០១៧-២០១៨, អនុបាតវិស័យឧស្សាហកម្មធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប បានកើនពី ២៧,៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ដល់ ៣២,៦% ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ពោលគឺបានសម្រេចលើសគោលដៅឆ្នាំ២០២៥ ដែលកំណត់ត្រឹមតែ ៣០% ។

ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណ ១៥៧ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៣% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ត្រូវបានបើកផ្តល់ សម្រាប់គាំទ្រវិធានការគន្លឹះបួនជាក់ស្តែង និងវិធានការគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាពនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ហើយអាចកើនដល់ ២៦៥,៧ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ។ វិស័យដឹកជញ្ជូន, វិស័យថាមពលអគ្គិសនី និងវិស័យកសិកម្ម ទទួលបានហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ សម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

កំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំ និងវឌ្ឍនភាពក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ បានធ្វើឱ្យកម្ពុជាសម្រេចបានខ្ពស់ជាងលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យស្តីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស សម្រាប់ឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច និងកំពុងឈានទៅសម្រេចលក្ខខណ្ឌស្តីពីភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ ចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់អាចកើនខ្ពស់ជាងលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ ។ ផ្អែកលើសេណារីយ៉ូនេះ កម្ពុជាសង្ឃឹមថា នឹងត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងបញ្ជីប្រទេសសម្រាប់ឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យលើកក្រោយរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ នាឆ្នាំ២០២១ ។

ការចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច អាចប្រឈមនឹងការបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍ និងសម្បទានមួយចំនួន ពិសេសក្នុងវិស័យពាណិជ្ជកម្ម, ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការគាំទ្របច្ចេកទេសដទៃទៀត ។ ប៉ុន្តែ រាជរដ្ឋាភិបាលបានពិនិត្យយ៉ាងម៉ត់ចត់ អំពីតម្រូវការនៃការចាកចេញ និងផលប៉ះពាល់ដែលជាបច្ច័យនៃការចាកចេញនេះ ។ វិធានការគោលនយោបាយនឹងផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការងារសំខាន់ៗ រួមមាន÷

-*ការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច :* ការបន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា និងគោលនយោបាយដទៃទៀត ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រីកវិស័យកម្មន្តសាល, សហគ្រាសតូច និងមធ្យម និងសេវាកម្ម, ការលើកកម្ពស់ឧស្សាហូបនីយកម្ម, ការធ្វើពិពិធកម្មការនាំចេញ, ការធ្វើទំនើបកម្មកសិកម្ម និងការត្រៀមបង្ការគ្រោះមហន្តរាយ គឺជាកត្តាគន្លឹះសម្រាប់ពន្លឿនការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។

-*កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ :* ការថយចុះហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និងការជំនួសដោយឥណទានសម្បទាន នឹងត្រូវបំពេញដោយការបន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកៀរគរធនធានក្នុងស្រុក ។ ក្នុងន័យនេះ ការបន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកៀរគរចំណូល ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ និងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ គឺជាកិច្ចការសំខាន់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

-*ពាណិជ្ជកម្ម :* ការបន្តទំនាក់ទំនងល្អជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីរក្សាបានភាពអនុគ្រោះ និងការធានាភាពអំណោយផលក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាល ក៏កិច្ចការសំខាន់របស់រាជរដ្ឋាភិបាលផងដែរ ។

- *ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ, ឡូជីស្ទីក និងគោលនយោបាយវិនិយោគ :* គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ គឺជាឧបករណ៍គន្លឹះ ដើម្បីប្រែក្លាយរចនាសម្ព័ន្ធឧស្សាហកម្ម ពីឧស្សាហកម្មអតិពលកម្មឱ្យទៅជាឧស្សាហកម្មផ្អែកលើជំនាញ ។ ក្នុងន័យនេះ ការយកចិត្តទុកដាក់ត្រូវផ្តោតទៅលើការបន្តកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ, ឡូជីស្ទីក និងគោលនយោបាយវិនិយោគ ដើម្បីទាក់ទាញការវិនិយោគកាន់តែច្រើនក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មដែលមានតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់,មានបច្ចេកវិទ្យា និងប្រើប្រាស់ទុនវិនិយោគច្រើន ។

ការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

ដោយផ្អែកលើសក្ខីកម្ម និងគោលការណ៍ស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងចីរភាព, អភិក្រមស្តីពីការផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ បានក្លាយជាត្រីវិស័យសម្រាប់ណែនាំកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាងកម្ពុជា និងដៃគូ

អភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈការបង្កើត និងអនុវត្តប្រព័ន្ធតាមដាន, វាយតម្លៃ និងរាយការណ៍ ដែលអាចលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ដោយផ្តោតលើលទ្ធផល ។

ក្នុងបរិការណ៍កម្ពុជា កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវបានអនុវត្តស្របតាមអភិក្រមដោយផ្តោតលើលទ្ធផល ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណបានក្លាយជាក្របខណ្ឌអភិវឌ្ឍន៍ជាតិគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ក្របខណ្ឌលទ្ធផលនៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ រីឯផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាបានក្លាយទៅជាឧបករណ៍សម្រាប់ផ្សារភ្ជាប់ធនធានទៅនឹងលទ្ធផល ទន្ទឹមនឹងពេលដែលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការត្រូវបញ្ចូលជាបណ្តើរៗទៅក្នុងច្បាប់ថវិកាជាតិ ដែលជាផ្នែកមួយនៃការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។

ការសន្និដ្ឋាន

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តគោលនយោបាយគន្លឹះៗ ដែលជំរុញការធ្វើទំនើបកម្មសេដ្ឋកិច្ច ។ ការចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច គឺជាគោលដៅបន្ថែមមួយទៀត សម្រាប់ឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចចក្ខុវិស័យកម្ពុជា ឆ្នាំ២០៣០ និងឆ្នាំ២០៥០ ។ ដោយសារមានកំណើនចំណូលថវិកាជាតិ ធនធានក្រៅប្រទេសនឹងបំពេញបន្ថែមឱ្យធនធានក្នុងស្រុក និងហិរញ្ញប្បទានអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀត រួមទាំងធនធានពីវិស័យឯកជន ដើម្បីបន្តជំរុញកំណើនប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ ទំហំសរុបនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដែលកៀរគរបានកន្លងមក បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការបន្តធ្វើការងាររបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ជាមួយបណ្តាដៃគូ និងតម្រឹមធនធានទាំងនេះជាមួយនឹងអាទិភាពជាតិ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តពង្រឹងភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ជាមួយតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ក្នុងគោលដៅកៀរគរធនធានដើម្បីរួមចំណែកដល់ការសម្រេចបានលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។

ជំពូកទី ១

សេចក្តីផ្តើម - បរិការណ៍នៃភាពជាដៃគូ

ក្នុងជាងពីរទសវត្សរ៍កន្លងមកនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចសមិទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើនក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ អាទិភាពខ្ពស់បំផុតក្នុងរបៀបវារៈនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍របស់រាជរដ្ឋាភិបាល គឺការធានាសន្តិភាព និងសន្តិសុខ, ស្ថិរភាពនយោបាយ, ការលើកកកម្ពស់កំណើនប្រកបដោយចីរភាព និងធន់នឹងវិបត្តិ, ការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ និងការបង្កើតការងារជូនប្រជាជន ព្រមទាំងការពង្រឹងសមត្ថភាពស្ថាប័នសាធារណៈ ។

ទន្ទឹមនឹងការប្រែប្រួលយ៉ាងឆាប់រហ័សនៃបរិការណ៍អភិវឌ្ឍន៍សកល កម្ពុជាសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពជាទីមោទនៈក្នុងការអនុវត្តរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ ជាក់ស្តែង ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ កម្ពុជាសម្រេចបានកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ៧,៥% ដែលជាកំណើនខ្ពស់បំផុតក្នុងរយៈពេល១០ឆ្នាំចុងក្រោយនេះ ដោយសារសន្ទុះនៃការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការបន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកែលម្អបរិយាកាសធុរកិច្ច ។ ចំណូលរបស់ប្រជាជនម្នាក់បានកើនដល់ ១.៥៤៨ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងប្រមាណ ១.៦៧៩ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហើយអាចបន្តកើនដល់ ១.៨០៧ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ ។ រីឯភាពក្រីក្រត្រូវបានកាត់បន្ថយមកនៅត្រឹមក្រោម ១០% ។ សមិទ្ធផលទាំងនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយសមធម៌, ចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន ។

ក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប ទន្ទឹមនឹងការត្រៀមចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចនាឆ្នាំខាងមុខ កម្ពុជានៅបន្តប្រឈមនឹងបញ្ហាថ្មីៗបន្ថែមទៀត ។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជានឹងបន្តរក្សា និងពង្រឹងវឌ្ឍនភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ការពង្រឹងប្រព័ន្ធ និងសមត្ថភាពនៃស្ថាប័នសាធារណៈ ដែលរួមចំណែកដល់ការលើកកម្ពស់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចរយៈពេលវែង និងជំរុញភាពប្រកួតប្រជែង ។ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅប្រកបដោយមហិច្ឆតាក្នុងការប្រែក្លាយទៅជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់នាឆ្នាំ២០៣០ និងប្រទេសមានចំណូលខ្ពស់ នាឆ្នាំ២០៥០ ព្រមទាំងរបៀបវារៈស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០៣០ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំក្របខណ្ឌគោលនយោបាយប្រកបដោយសង្គតិភាព, ការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទាន និងភាពជាដៃគូ ដើម្បីជំរុញភាពប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ច, ពាណិជ្ជកម្ម និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ ។

ក្នុងការដឹកនាំកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ រាជរដ្ឋាភិបាលបានយល់ច្បាស់អំពីការវិវត្តឆាប់រហ័សនៃបរិការណ៍សកល ដែលបានជះឥទ្ធិពលដល់ការផ្លាស់ប្តូរជាវភាពនៃការអភិវឌ្ឍ និងភាពជាដៃគូនៅកម្ពុជា ។ លើមូលដ្ឋាននេះ របៀបវារៈស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០៣០ គឺជាក្របខណ្ឌរួមសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ, ប៉ុន្តែ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមសកលជាច្រើនទៀតដែលទាមទារដំណោះស្រាយ ដូចជាភាពមិនច្បាស់លាស់នៃពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ, ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ និងបញ្ហាសន្តិសុខជាដើម ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានត្រៀមជាស្រេច ដើម្បីក្ដាប់យកកាលានុវត្តភាពថ្មីៗ និងដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមទាំងនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដែលជារបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍សង្គម-សេដ្ឋកិច្ចរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់នីតិកាលទី ៦ នៃរដ្ឋសភា ដោយផ្អែកលើវឌ្ឍនភាព និងបទពិសោធន៍កន្លងមក ។

យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤ បានបន្តផ្ដោតអាទិភាពលើ÷ ១) ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស, ២) ការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ៣) ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និង ៤) ការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដែលបានបញ្ចូលគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា គឺជាឧបករណ៍សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ ដោយបានកំណត់សកម្មភាពជាក់លាក់ និងសូចនាករដែលអាចវាស់វែងបាន ដែលជាផ្នែកមួយនៃរបៀបវារៈប្រកបដោយមហិច្ឆតាសម្រាប់ការកែទម្រង់ និងការធ្វើទំនើបកម្ម ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ ដែលជាក្របខណ្ឌសម្រាប់តាមដាន និងវាយតម្លៃដោយផ្អែកលើលទ្ធផល អំពីវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤ ។

ការបន្តកិច្ចប្រឹងប្រែងក្នុងការកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច ដូចជាការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ និងការអនុវត្តគោលនយោបាយគន្លឹះៗ ដូចជាយុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីការកៀរគរចំណូល ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣, យុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ និងយុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីការកែទម្រង់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងវិនិយោគសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ បានបង្កើនសមត្ថភាពដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការកៀរគរ និងគ្រប់គ្រងចំណូលជាតិ សម្រាប់អនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ- ដំណាក់កាលទី ៤ និងរបៀបវារៈនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

ក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយស្ដីពីការបែងចែកឡើងវិញនូវផ្លែផ្កានៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវក្របខណ្ឌគោលនយោបាយជាតិគាំពារសង្គម ឆ្នាំ២០១៦-២០២៥ ដើម្បីធានាសន្តិសុខប្រាក់ចំណូលរបស់ប្រជាជន, លើកកម្ពស់សុខុមាលភាព, ពង្រឹងសាមគ្គីភាពសង្គម, កាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ, ភាពងាយរងគ្រោះ និងវិសមភាព ។

ដើម្បីជំរុញការផ្លាស់ប្ដូររចនាសម្ព័ន្ធសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនូវគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ ក្នុងគោលដៅធ្វើទំនើបកម្មរចនាសម្ព័ន្ធឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ពីឧស្សាហកម្មអតិពលកម្មទៅជាឧស្សាហកម្មផ្អែកលើជំនាញ ដែលរួមចំណែកដល់កំណើនសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន, ក៏ដូចជាពន្លឿនការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងលើកកម្ពស់ផលិតភាព ។

ដើម្បីសម្រេចគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ទន្ទឹមនឹងការត្រៀមចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច រាជរដ្ឋាភិបាលត្រូវការធនធានយ៉ាងគំហុក ទន្ទឹមនឹងការយកចិត្តទុកដាក់ដល់បញ្ហាស្មុគស្មាញនានាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ, រចនាសម្ព័ន្ធនៃហិរញ្ញប្បទាន និងការ

ផ្លាស់ប្តូរទម្រង់ផ្តល់ធនធានទាំងនេះ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលទទួលស្គាល់តួនាទីកាតាលីករនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ សម្រាប់កៀរគរធនធានអភិវឌ្ឍន៍ដទៃ ទាំងវិស័យសាធារណៈ និងឯកជន ។ ក្នុងស្មារតីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានដាក់ឱ្យអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដើម្បីបន្តអនុវត្តការប្តេជ្ញាសកលស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។

ផ្អែកលើសមិទ្ធផលដែលសម្រេចបានកន្លងមក, យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនេះ នឹងបន្តលើកកម្ពស់ការសម្របសម្រួលយន្តការភាពជាដៃគូ, កៀរគរធនធាន និងពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីគាំទ្រដល់ការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ។ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូនេះ ក៏បានរៀបចំសេចក្តីណែនាំសម្រាប់អនុវត្តយន្តការ និងឧបករណ៍សំខាន់ៗ ដើម្បីលើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៅគ្រប់កម្រិតនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

របាយការណ៍ស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ បានពិនិត្យអំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការរួមចំណែកដល់ការអនុវត្តបណ្តាអាទិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ របាយការណ៍នេះបានប្រើប្រាស់ទិន្នន័យដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ សម្រាប់វិភាគនិន្នាការនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ក៏ដូចជារំលេចអំពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តការប្តេជ្ញាស្តីពីភាពជាដៃគូ ក្នុងបរិការណ៍កម្ពុជាបច្ចុប្បន្ន ។

របាយការណ៍នេះនឹងផ្តល់ជូនអ្នករៀបចំគោលនយោបាយនូវព័ត៌មានសំខាន់ៗ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងលំហូរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការតម្រឹមធនធានទាំងនេះ ជាមួយនឹងរបៀបវារៈក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។ លទ្ធផលនៃការវិភាគនេះនឹងត្រូវប្រើប្រាស់ សម្រាប់រួមចំណែកកែលម្អគោលនយោបាយស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាធាតុចូលសម្រាប់លើកកម្ពស់ប្រសិទ្ធភាពនៃភាពជាដៃគូ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ទន្ទឹមនឹងការប្តេជ្ញារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការធានាគណនេយ្យភាពទ្វេទិស និងតម្លាភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានដែលរួមចំណែកដល់ការលើកកម្ពស់លទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

ជំពូកទី ២
ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

វឌ្ឍនភាពស្ដីពីភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

រាជរដ្ឋាភិបាលប្ដេជ្ញាអនុវត្តឱ្យសម្រេចបានការប្ដេជ្ញាស្ដីពីភាពជាដៃគូសកល ។ កិច្ចប្រឹងប្រែងនេះត្រូវបានឆ្លុះបញ្ចាំង តាមរយៈលទ្ធផលនៃការធ្វើអង្កេតទីក្រុងប៊ូសាន ឆ្នាំ២០១៨ និងការបញ្ចូលសូចនាករសមស្របមួយចំនួនទៅក្នុងក្របខណ្ឌលទ្ធផលនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។ សូចនាករជាច្រើនក៏ត្រូវបានបញ្ចូលក្នុងក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ដែលនឹងត្រូវបានអនុវត្តតាមរយៈផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ។ សូចនាករទាំងនេះក៏ត្រូវបានរំលេចក្នុងក្របខណ្ឌតាមដានសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ។ ក្នុងន័យនេះ ជំពូកនេះមិនត្រឹមតែជាមូលដ្ឋានបង្អែកសម្រាប់កិច្ចការពាក់ព័ន្ធនឹងភាពជាដៃគូ ប៉ុន្តែក៏បានវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃភាពជាដៃគូ ធៀបនឹងគោលដៅដែលបានកំណត់ក្នុងក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា, យុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤ និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ក្នុងការអនុវត្តការប្ដេជ្ញាស្ដីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូសកល ដែលបានឯកភាពនៅទីក្រុងប៊ូសាន នាឆ្នាំ២០១១ ។ ដើម្បីសម្រេចបានការប្ដេជ្ញាក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្ដីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ និងលើកកម្ពស់ភាពជាដៃគូដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល រាជរដ្ឋាភិបាលបានពង្រឹងយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងជំរុញប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់សូចនាករតាមដានរួមគ្នា ។ ដើម្បីធានាសមិទ្ធកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពនៃយន្តការក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ និងសូចនាករតាមដានរួមគ្នា, ការអនុវត្តដោយភាពទន់ភ្លន់នូវសេចក្ដីណែនាំដែលពាក់ព័ន្ធ គឺជាកិច្ចការសំខាន់ ។ សេចក្ដីណែនាំដែលពាក់ព័ន្ធទាំងនេះត្រូវបានកែសម្រួលក្នុងឆ្នាំ២០១៩ តាមរយៈការពិគ្រោះយោបល់ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ។

ផ្អែកលើសេចក្ដីណែនាំដែលបានកែសម្រួលនេះ ក.អ.ក/គ.ជ.ទា បានដឹកនាំការរៀបចំ និងការត្រួតពិនិត្យការអនុវត្តសូចនាករតាមដានរួមគ្នាថ្មីនេះ ។ ស្របជាមួយនឹងការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមានវឌ្ឍនភាពល្អប្រសើរ ហើយការអនុវត្តថវិកាកម្មវិធីកាន់តែផ្ដោតលើលទ្ធផល, សូចនាករតាមដានរួមគ្នាថ្មីដែលបានតម្រឹមជាមួយយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ ត្រូវបានពិភាក្សាក្នុងកិច្ចប្រជុំក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ហើយបានផ្សារភ្ជាប់សូចនាករទាំងនេះទៅនឹងកម្មវិធីនីយកម្ម និងថវិកានីយកម្ម ។ សូចនាករតាមដានរួមគ្នាថ្មីត្រូវបានរៀបចំឡើង ដោយផ្អែកលើយុទ្ធសាស្ត្រ និងផែនការតាមវិស័យ និងការកែទម្រង់ដែលមានស្រាប់ ហើយបានដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិការបស់ក្រសួង និងស្ថាប័ន ។ សូចនាករតាមដានរួមគ្នា ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ត្រូវបានទទួលការអនុម័តដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពី **សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា** នាខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៩ ។

ទន្ទឹមនឹងសមិទ្ធផលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ទាំងនេះ ក៏នៅមានបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនដែលត្រូវដោះស្រាយ ។ កិច្ចការសំខាន់គឺការជំរុញឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បង្កើនការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផល និងប្រព័ន្ធជាតិ ពិសេសប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ដោយសារសូចនាករនៅមានវឌ្ឍនភាពតិចតួចប៉ុណ្ណោះ ។ ចំពោះការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជាតិ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដែលបានគាំទ្រដល់វិស័យសាធារណៈ ចំនួន ៧៥% បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ហើយអាចកើនដល់ ៨១% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ទោះបីទំហំឥណទានសម្បទានបានកើនឡើងជាបន្តបន្ទាប់ ទន្ទឹមនឹងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈមានវឌ្ឍនភាពក៏ដោយ ក៏ដៃគូពហុភាគីមួយចំនួននៅបន្តប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធថវិការបស់ខ្លួន ពិសេសប្រព័ន្ធរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ និងប្រព័ន្ធសវនកម្ម ។

គំនូរទី២.១: ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៨	**គំនូរទី ២.២: ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៩**
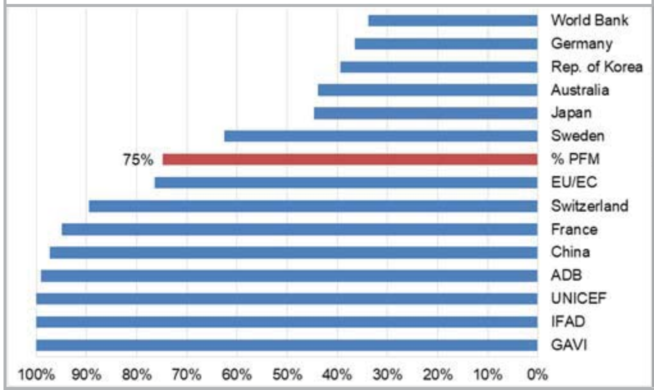	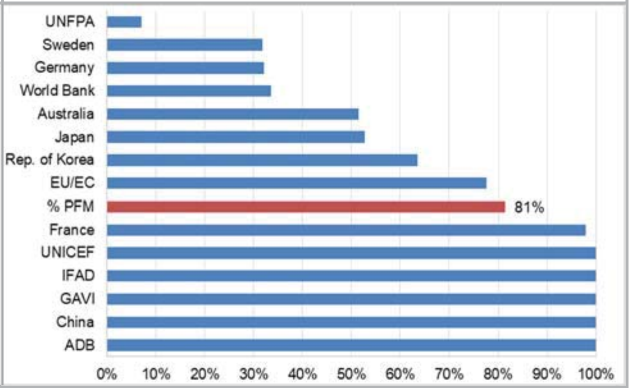

*%នៃហិរញ្ញប្បទានដែលបានគាំទ្រវិស័យសាធារណៈ

កិច្ចប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ទាំងខាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ នឹងផ្តោតលើការបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅដែលបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ (៨៥% ត្រឹមឆ្នាំ២០២៣) ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដៃគូពហុភាគី ដូចជា GAVI, មូលនិធិអន្តរជាតិអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម, អង្គការយូនីសេហ្វ, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី និងសហគមន៍អឺរ៉ុប បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ លើសពី ៧៥% នៃធនធានរៀងៗខ្លួន ។ រីឯសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, បារាំង និងស្វីស បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ៩០% នៃការបើកផ្តល់ធនធានរបស់ខ្លួន ។ ដោយសន្មតថាឥណទានសម្បទានបានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩, ដៃគូទ្វេភាគី ដូចជាសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និងបារាំង ព្រមទាំងដៃគូពហុភាគី រួមមានធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, មូលនិធិអន្តរជាតិអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម, GAVI និងអង្គការយូនីសេហ្វ បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈស្ទើរតែ ១០០%នៃការបើកផ្តល់ធនធានរបស់ខ្លួន ។

ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ គឺជាបញ្ហាប្រឈមចម្បង ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨, ៤៧% នៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដែលបានបើកផ្តល់ដល់វិស័យសាធារណៈ បានប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ហើយអាចកើន

ដល់ ៥០% នៅឆ្នាំ២០១៩ ។ ទោះបីជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈក៏ដោយ ក៏ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិនៅមានកម្រិតនៅឡើយ និងត្រូវយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមទៀត ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលផ្តល់ឥណទានសម្បទានគប្បីពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចគោលដៅ ៦០% នៅត្រឹមឆ្នាំ២០២៣ ។

គំនូរទី២.៣: ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ឆ្នាំ២០១៨

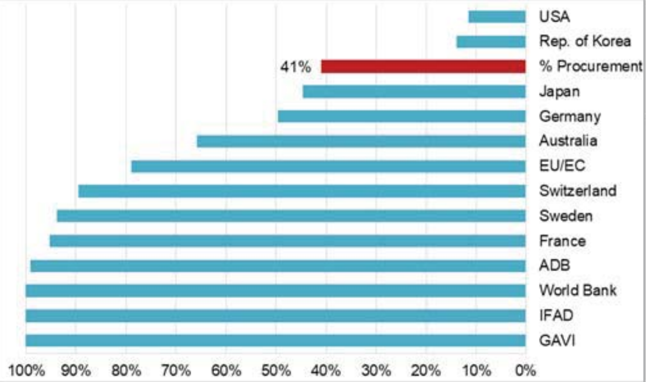

គំនូរទី២.៤ ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ ឆ្នាំ២០១៩

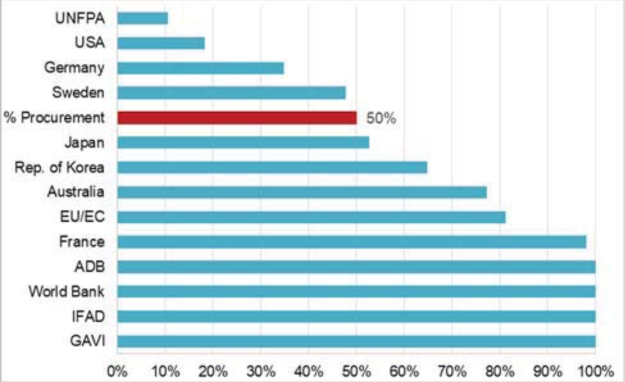

*%នៃហិរញ្ញប្បទានដែលបានគាំទ្រវិស័យសាធារណៈ

ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ បានកើនឡើងពី ៨៣% ក្នុងឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ៩២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និង ២០១៩ ដោយសារការកើនឡើងនៃឥណទានសម្បទាន ដែលជាទូទៅត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ។ ការបន្តរក្សាវឌ្ឍនភាពបែបនេះ គឺជាកត្តាចាំបាច់ ដើម្បីអាចឈានទៅសម្រេចគោលដៅ ៩៥% ត្រឹមឆ្នាំ២០២៣ ។ លើសពីនេះ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងដែលបានបើកផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រថវិកា និងគម្រោង/កម្មវិធីវិនិយោគត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធថវិកា និងបានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ។

គំនូរទី២.៥: ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ឆ្នាំ២០១៨

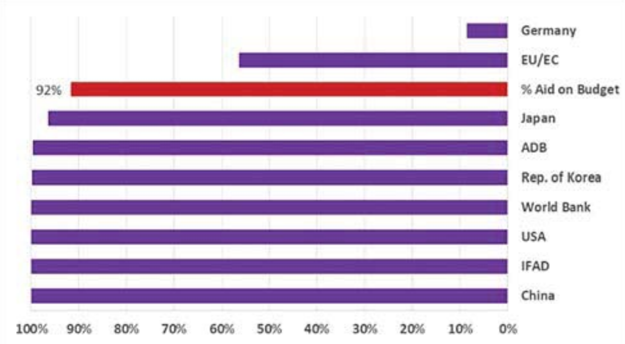

គំនូរទី២.៦: ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ ឆ្នាំ២០១៩

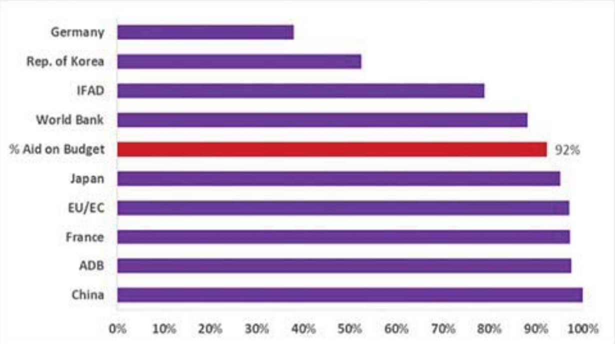

*%នៃហិរញ្ញប្បទានដែលបានគាំទ្រវិស័យសាធារណៈ

ទិន្នន័យបានបង្ហាញថា រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រេចបានវឌ្ឍនភាពលើសូចនាករស្តីពីភាពអាចទស្សន៍ទាយបាន ។ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រេចបាន ១១៥% ធៀបនឹងការព្យាករណ៍ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និង ១២២% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដូចជាមូលនិធិអន្តរជាតិអភិវឌ្ឍន៍កសិកម្ម, សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ, កម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ និងអូស្ត្រាលី បានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានជិត ១០០% ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានដែលគ្រោងផ្តល់ ។ រីឯ

សហគមន៍អឺរ៉ុប, សហរដ្ឋអាមេរិក, ចិន, អាល្លឺម៉ង់ និង GAVI បានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានលើសពីការគ្រោងផ្តល់ ។ ការព្យាករណ៍ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់អង្គការសុខភាពពិភពលោក, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, អាល្លឺម៉ង់ និងបារាំង មានភាពប្រសើរឡើង នៅឆ្នាំ២០១៩ ។ ដោយសារថវិការដ្ឋគឺជាឧបករណ៍ សម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល សំដៅឈានទៅសម្រេចគោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា, ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ គឺជាកត្តាសំខាន់ក្នុងការរៀបចំផែនការថវិកា ។

ការខ្វះចន្លោះរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការទស្សន៍ទាយហិរញ្ញប្បទានរបស់ខ្លួន អាចបណ្តាលមកពីបញ្ហាមួយក្នុងចំណោមបញ្ហាសំខាន់ៗ ៣ គឺ÷ ក) ខ្វះការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការប៉ាន់ស្មានហិរញ្ញប្បទាន ពិសេសក្នុងដំណាក់កាលរៀបចំផែនការ, ខ) ការអនុវត្តមានគម្លាតខុសឆ្ងាយពីផែនការ ឬ គ) ទិន្នន័យមិនបានកត់ត្រាត្រឹមត្រូវក្នុងដំណាក់កាលរៀបចំផែនការ ឬក្នុងដំណាក់កាលរៀបចំរបាយការណ៍ ។ ការរៀបចំកម្មវិធីឱ្យបានពិស្តា, ការកត់ត្រាទិន្នន័យ និងរបាយការណ៍ស្តីពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន គឺជាកិច្ចការសំខាន់សម្រាប់ធានាភាពប្រាកដប្រជាក្នុងការទស្សន៍ទាយទំហំហិរញ្ញប្បទាន ។

គំនូរទី២.៧: ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ២០១៨

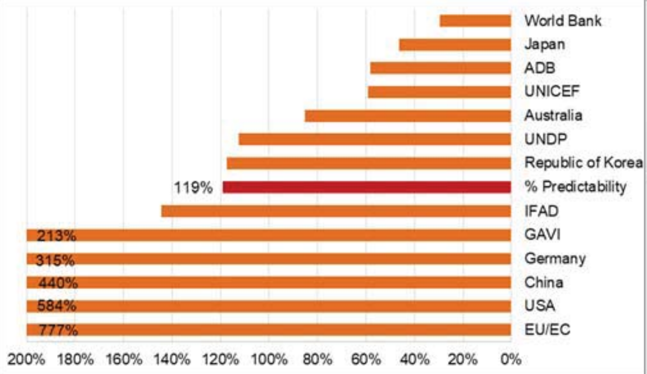

គំនូរទី ២.៨: ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ២០១៩

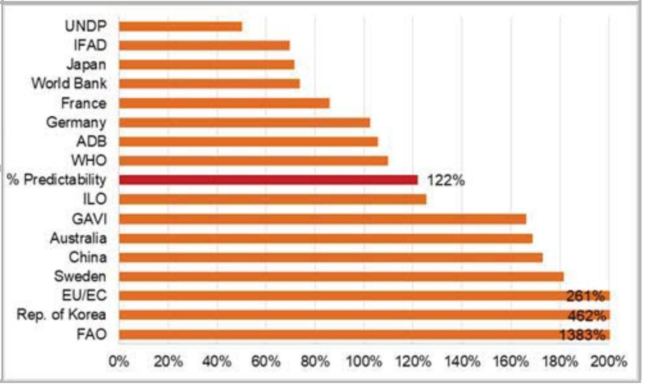

*%នៃហិរញ្ញប្បទានដែលបានគាំទ្រវិស័យសាធារណៈ

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គប្បីយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែម ដល់ការបង្កើនការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិដែលមានស្រាប់ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨, ៦០% នៃហិរញ្ញប្បទានដែលបើកផ្តល់ដល់វិស័យសាធារណៈ បានប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិ ហើយបានកើនបន្តិច ដល់ ៦៣% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ក្នុងន័យនេះ ការបង្កើនការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ គឺជាប្រការសំខាន់ ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានចំណុចដៅ ៨០% ដូចបានកំណត់ក្នុងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ។

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គប្បីចូលរួមអនុវត្តគំនិតផ្តួចផ្តើមនានារបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីឈានទៅបង្កើតប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងផ្តោតលើលទ្ធផល ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានអនុម័តក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា រួមទាំងចំណុចដៅ និងសូចនាករ ដែលបានក្លាយទៅជាក្របខណ្ឌលទ្ធផលសម្រាប់អនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកប

ដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ តួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់នឹងប្រើប្រាស់កាន់តែច្រើនឡើងៗនូវក្របខណ្ឌលទ្ធផលនេះក្នុងការរៀបចំផែនការរបស់ខ្លួន ។ លើសពីនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានរៀបចំសូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះ ដែលជាក្របខណ្ឌតាមដានដោយផ្តោតលើលទ្ធផល សម្រាប់វាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤ ។ សម្រាប់ផែនការយុទ្ធសាស្រ្តអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ និងនៅកម្រិតវិស័យ ក្រសួង និងស្ថាប័ន បានធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពយុទ្ធសាស្រ្ត និងផែនការតាមវិស័យ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការរៀបចំថវិកា ។ ក្នុងស្មារតីនេះ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គួរយកចិត្តទុកដាក់លើគំនិតផ្តួចផ្តើមទាំងនេះ ក្នុងពេលពិនិត្យឡើងវិញនូវក្របខណ្ឌលទ្ធផលរបស់ខ្លួន ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្តេជ្ញា និងខិតខំលើកកម្ពស់លទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក្នុងការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ សមិទ្ធផលសំខាន់ៗរួមមាន÷ ការកៀរគរធនធាន និងការតម្រឹមជាមួយអាទិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ, ភាពជាដៃគូប្រកបដោយបរិយាប័ន្នក្នុងកិច្ចដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍ និងការពង្រឹងការសម្របសម្រួលជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាពសម្រាប់អនុវត្តគោលនយោបាយ និងយន្តការសំខាន់ៗ ។ ជាក់ស្តែង យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ បានបន្តសម្របសម្រួលការអនុវត្តយន្តការភាពជាដៃគូ និងបានក្តាប់យកកាលានុវត្តភាពសម្រាប់កៀរគរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងពង្រឹងភាពជាដៃគូជាមួយគ្រប់ភាគីពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីគាំទ្រការអនុវត្តគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ ក្នុងន័យនេះ តារាងទី២.២ បង្ហាញថា រាល់សូចនាកររបស់គោលដៅទី១៧ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ដែលស្ថិតក្នុងអណត្តិការងាររបស់ ក.អ.ក/គ.ជ.នា សុទ្ធតែមានវឌ្ឍនភាពទាំងអស់ ទន្ទឹមនឹងសូចនាករមួយចំនួនសម្រេចបានលើសចំណុចដៅដែលបានកំណត់ ។

តារាងទី ២.១ សូចនាករស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ តាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍

	ការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផល(%)		ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ (%)		ការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធលទ្ធកម្មជាតិ (%)		ហិរញ្ញប្បទានកត់ត្រាក្នុងថវិការដ្ឋ (%)		ភាពអាចទស្សន៍ទាយបាននៃហិរញ្ញប្បទានប្រចាំឆ្នាំ (%)		ផែនការប្រចាំឆ្នាំផ្តល់ឱ្យប្រទេសដៃគូ		ផែនការ ៣ ឆ្នាំផ្តល់ឱ្យប្រទេសដៃគូ	
	2018 (ជាក់ស្តែង)	2019 (ប៉ាន់ស្មាន)	2018 (ជាក់ស្តែង)	2019 (ប៉ាន់ស្មាន)	2018 (ជាក់ស្តែង)	2019 (ប៉ាន់ស្មាន)	2018	2019	2018	2019	2018	2019	2018	2019
UN Agencies														
FAO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1383	Yes	Yes	No	Yes
ILO	100	100	0	0	0	0	0	0	0	125	Yes	Yes	Yes	Yes
UN Women	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
UN AIDS	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	No	No	No	No
UNDP	100	100	0	0	0	0	0	0	112	50	Yes	Yes	Yes	Yes
UNESCO	76	90	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
UNFPA	100	100	0	7	0	11	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
UNICEF	100	100	100	100	0	0	0	0	59	0	No	Yes	No	Yes
UNIDO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
WFP	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	No	Yes	No	Yes
WHO	100	100	0	0	0	0	0	0	0	110	No	No	No	No
IFAD	100	100	100	100	100	100	100	79	144	69	Yes	Yes	Yes	Yes
Multilateral														
ADB	100	100	99	100	99	100	100	98	58	106	Yes	Yes	Yes	Yes
World Bank	100	100	34	34	100	100	100	88	29	74	Yes	Yes	Yes	Yes
Global Fund	100	100	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	No	No
GAVI	100	100	100	100	100	100	0	0	213	166	Yes	Yes	No	No
European Union														
EU/EC	100	100	76	78	79	81	56	97	777	261	Yes	Yes	Yes	Yes
Czech Rep	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	No	Yes
France	95	98	95	98	95	98	0	97	0	86	Yes	Yes	Yes	Yes
Germany	100	100	36	32	50	35	8	38	315	102	Yes	Yes	Yes	Yes
Ireland	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	No	No
Sweden	100	49	63	32	94	48	0	0	0	182	Yes	Yes	Yes	Yes
UK	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	No	Yes	No	No
Bilateral														
Australia	80	83	44	51	66	77	0	0	85	169	Yes	Yes	Yes	Yes
Canada	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
China	0	0	97	100	0	0	100	100	440	173	Yes	Yes	Yes	Yes
Japan	90	93	45	53	45	53	96	95	46	71	Yes	Yes	Yes	Yes
New Zealand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Rep of Korea	49	72	39	64	14	65	100	52	118	462	Yes	Yes	Yes	Yes
Switzerland	100	82	89	0	89	0	0	0	0	0	Yes	Yes	Yes	Yes
USA	59	78	0		12	18	100	0	584	0	Yes	Yes	Yes	Yes
Total	**60**	**63**	**75**	**81**	**41**	**50**	**92**	**92**	**119**	**122**	**98**	**99**	**91**	**98**

តារាងទី ២.២: គោលដៅទី ១៧ នៃគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា: ពង្រឹងមធ្យោបាយអនុវត្ត និងបង្កើតភាពរស់រវើកនៃភាពជាដៃគូសកលសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

ចំណុចដៅ និងសូចនាករ		ឯកតា	ចំណុចដៅគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា					ជាក់ស្តែង				វឌ្ឍនភាព
			2015	2016	2017	2018	2019	2016	2017	2018	2019	
17.3	កៀរគរធនធានហិរញ្ញវត្ថុបន្ថែមទៀតពីប្រភពចម្រុះ សម្រាប់ផ្តល់ដល់បណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍											សម្រេចបានដូចគ្រោងទុក
17.3.1	សមាមាត្រនៃហិរញ្ញប្បទានធៀបនឹង ផ.ស.ស	សមមាត្រធៀបនឹង ផ.ស.ស	7.4	7.4	6.9	6.4	6.0	6.42	6.48	5.74	7.05	សម្រេចបានមុនចំណុចដៅ
17.9	លើកកម្ពស់ការគាំទ្រពីអន្តរជាតិ សម្រាប់កសាងសមត្ថភាពដែលបានកំណត់ចំណុចដៅ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងបណ្តាប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីគាំទ្រផែនការជាតិ ក្នុងការអនុវត្តនូវគ្រប់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (រួមទាំងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជើង-ត្បូង ,កិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រីកោណ											សម្រេចបានដូចគ្រោងទុក
17.9.1	ទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកបច្ចេក (រួមទាំងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រីកោណ ដែលបានសន្យាផ្តល់ដល់កម្ពុជា	សមមាត្រធៀបនឹង ផ.ស.ស	1.31	1.31	1.23	1.15	1.07	1.86	1.88	1.15	1.85	សម្រេចបានមុនចំណុចដៅ
17.9.2	ទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍ ដែលបានប្តេជ្ញាផ្តល់ឱ្យកម្ពុជា ធៀបនឹងផែនការ	សមមាត្រធៀបនឹង ផ.ស.ស	0.03	0.03	0.02	0.02	0.02	0.04	0.05	0.04	0.04	សម្រេចបានមុនចំណុចដៅ
17.10	លើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មចម្រុះ, បើកទូលាយ និងសមធម៌ ដែលមានលក្ខណៈជាសកល និងផ្អែកលើមូលដ្ឋានច្បាប់ ក្រោមអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក រួមទាំងតាមរយៈការបញ្ចប់ការចរចា ក្រោមរបៀបវារៈ ទីក្រុងដូហាស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍											(ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម)
17.10.1	ចំនួនច្បាប់ និងបទដ្ឋានគតិយុត្តិពាណិជ្ជកម្ម ដែលបានរៀបចំឡើងដើម្បីសម្រួលដល់អ្នកវិនិយោគក្នុងស្រុក និងធុរជន (ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម)	ចំនួន	7	7	7	8	មិនមាន	7	7	7	មិនមាន	(ក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម)
17.17.1	ទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការដែលបានសន្យាផ្តល់ឱ្យសង្គមស៊ីវិល ធៀបនឹង ផ.ស.ស	សមមាត្រធៀបនឹង ផស.ស.	0.01	0.01	0.01	0.01	0.01	0.03	0.03	0.02	0.05	សម្រេចបានមុនចំណុចដៅ

យន្តការភាពជាដៃគូថ្មី

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តលើកកម្ពស់កិច្ចពិភាក្សាពហុភាគីនៅគ្រប់កម្រិត ។ ក្នុងន័យនេះ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ បានកំណត់យន្តការពិគ្រោះយោបល់ភាពជាដៃគូថ្មី ៣ បន្ថែម គឺ÷ ១) កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ពហុភាគីនៅកម្រិតវិស័យ, ២) កិច្ចពិគ្រោះយោបល់រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និង ៣) កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ សេចក្តីណែនាំសម្រាប់អនុវត្តយន្តការទាំងនេះ ត្រូវបានរៀបចំ និងអនុម័តដោយរាជរដ្ឋាភិបាល នាខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៩ ។ រាជរដ្ឋាភិបាល

បានរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាទៀងទាត់ រវាងរាជរដ្ឋាភិបាល និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ទាំងនៅថ្នាក់ជាតិ និងថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ នៅថ្នាក់ជាតិ ក្រសួងការបរទេស និងសហប្រតិបត្តិការអន្តរជាតិ បានដឹកនាំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលអន្តរជាតិ ហើយក្រសួងមហាផ្ទៃបានរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងស្រុក ។

នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ, រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តបានរៀបចំវេទិកាពិគ្រោះយោបល់រវាងរដ្ឋបាលរាជធានីខេត្ត និងអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល/សហគមន៍មូលដ្ឋាន ។ វេទិកាសម្ព័ន្ធសង្គមស៊ីវិលបានសហការជាមួយរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីធានាកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល និងសហគមន៍មូលដ្ឋាន មានគោលដៅច្បាស់លាស់ និងប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ។ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់បានផ្តោតលើកិច្ចប្រតិបត្តិការ និងបញ្ហាប្រឈមដែលអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានជួបប្រទះក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពរបស់ខ្លួន នៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

ចំពោះកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក.អ.ក/គ.ជ.ទា បានសម្របសម្រួលជាមួយក្រសួងពាក់ព័ន្ធ និងរដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត ដើម្បីគ្រប់គ្រងការរៀបចំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះ ។ សិក្ខាសាលាត្រូវបានរៀបចំនៅគ្រប់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្តទាំង២៥ សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយសេចក្តីណែនាំស្តីពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។ យន្តការនេះនឹងត្រូវចាប់ដំណើរការនៅឆ្នាំ២០២០ ជាមួយគ្នានឹងវេទិកាសម្រាប់រៀបចំកម្មវិធីវិនិយោគ ៣ ឆ្នាំរំកិលរបស់រដ្ឋបាលរាជធានី-ខេត្ត ។

សរុបមក ទិន្នន័យ និងការវិភាគខាងលើនេះបានផ្អែកលើក្របខណ្ឌតាមដានថ្នាក់ជាតិ និងសកល ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងធ្វើការកាន់តែជិតស្និទ្ធថែមទៀតជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ដើម្បីបន្តពង្រឹងឧត្តមានុវត្តន៍នៃភាពជាដៃគូ ។ វឌ្ឍនភាពសំខាន់ៗដូចបានរៀបរាប់ក្នុងរបាយការណ៍នេះ គឺជាមូលដ្ឋានគ្រឹះសម្រាប់ឈានទៅសម្រេចបានការប្តេជ្ញាសកលស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ ការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងប្រព័ន្ធផែនការ និងតាមដានរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល បានក្លាយជាកិច្ចការសំខាន់ក្នុងការបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ដើម្បីឈានទៅសម្រេចបានស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ហើយត្រូវរំលេចទៅក្នុងប្រព័ន្ធផែនការ, ការអនុវត្ត និងវាយតម្លៃរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។

ជំពូកទី ៣

ការវិវត្តនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

ជំពូកនេះឆ្លុះបញ្ចាំងពីការវិវត្តនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ដោយវិភាគអំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ផ្អែកលើទិន្នន័យគិតត្រឹមថ្ងៃទី ០៥ ខែ ធ្នូ ឆ្នាំ ២០១៩ ។ ការវិភាគក៏បានផ្តោតលើនិន្នាការនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយ ទន្ទឹមនឹងការផ្តោតសំខាន់លើការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងការប៉ាន់ស្មានក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ព័ត៌មាន និងការវិភាគទាំងនេះ គឺជាមូលដ្ឋានសំខាន់សម្រាប់រៀបចំគោលនយោបាយ, ការគ្រប់គ្រង និងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ សម្រាប់សម្របសម្រួលភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសរុប បានកើនពី ១.៤៩០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដល់ ១.៨៨៨ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដោយសារកំណើនឥណទានសម្បទាន ។ អនុបាតនៃឥណទានសម្បទាន ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង បានកើនពី ២៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១០ ដល់ ៥៣% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា មានការប្រែប្រួលគួរឱ្យកត់សម្គាល់ក្នុងទសវត្សរ៍ចុងក្រោយនេះ ។ គំនូសទី ៣.១ បង្ហាញថា ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសរុបបានបន្តកើនឡើងម្តងទៀត ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៧ បន្ទាប់ពីបានកើនខ្ពស់បំផុតក្នុងឆ្នាំ២០១២ ។ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងមានទំហំថេរ ក្នុងរង្វង់ ៨០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ដោយបានកើនបន្តិច ពី ៨១៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ៨៩៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ការបង្កើនការបើកផ្តល់ឥណទានសម្បទានពីសាធារណរដ្ឋបារាំង, សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ជប៉ុន និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានជំរុញឱ្យមានការកើនឡើងនូវអនុបាតនៃឥណទានសម្បទានធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ។ ការព្យាករណ៍សម្រាប់ឆ្នាំ២០២០ និងឆ្នាំ២០២១ បានបង្ហាញអំពីការបន្តគាំទ្ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដោយសារការកើនឡើងនៃឥណទានសម្បទាន ទន្ទឹមនឹងការប្រែប្រួលទំហំធនធានផ្តល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។

គំនូសទី ៣.២ បង្ហាញថា ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងនៃហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១០, អនុបាតហិរញ្ញប្បទាន ធៀបនឹង ផ.ស.ស បានធ្លាក់ចុះ ។ ប្រការនេះបង្ហាញអំពីកំណើន ផ.ស.ស ខ្ពស់ប្រកបដោយចីរភាព ។ ក្នុងន័យនេះ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការគឺជាធនធានសំខាន់ សម្រាប់ជួយជំរុញកំណើនសេដ្ឋកិច្ច និងគាំទ្រការផ្តល់សេវាសាធារណៈ ។

គំនូរទី ៣.១ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ឆ្នាំ២០១០-២០២១

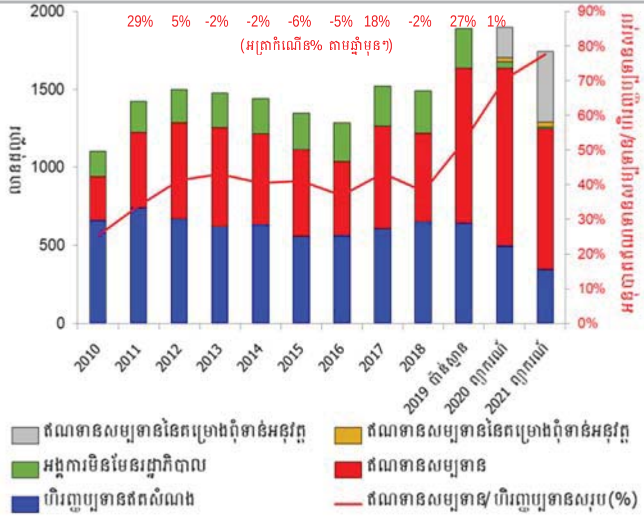

គំនូរទី ៣.២ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ និងអនុបាតហិរញ្ញប្បទានធៀបនឹង ផ.ស.ស ឆ្នាំ២០១០-២០២១

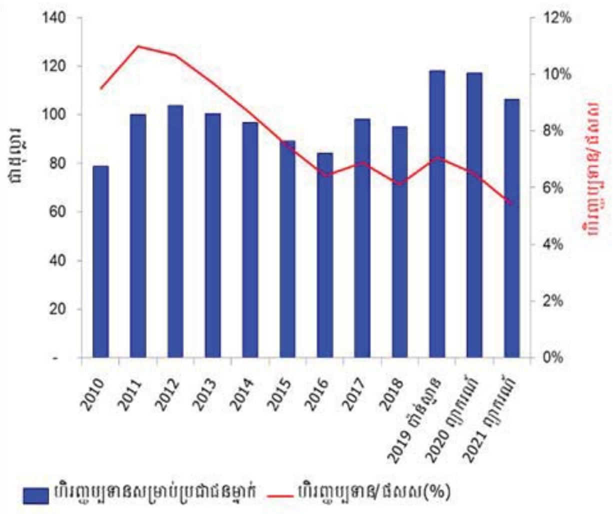

ការសម្រេចឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាបរបស់ប្រទេសមួយចំនួន អាចនាំទៅដល់ការធ្លាក់ចុះនៃទំហំហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ។ ប៉ុន្តែ ជាក់ស្តែង កន្លងមក ករណីនេះពុំទាន់កើតឡើងនៅកម្ពុជាឡើយ ដោយសារកម្ពុជាកំពុងស្ថិតក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច និងសមត្ថភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកៀរគរឥណទានសម្បទាន ។

តារាងទី ៣.១ បង្ហាញអំពីការបន្តគាំទ្ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១១-២០២១ ទោះបីទំហំធនធានមានការប្រែប្រួលក៏ដោយ ÷

- ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ពហុភាគីបានបង្កើនការគាំទ្ររបស់ខ្លួន ។ ការគាំទ្ររបស់ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុអន្តរជាតិ មានការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់ ។ ធនាគារពិភពលោក និងធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានបង្កើនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរៀងៗខ្លួន ពី ១៧ លានដុល្លារ និង ១១៨ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ៧០ លានដុល្លារ និង ២៤៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ទំហំធនធានរបស់ស្ថាប័នទាំងពីរនេះអាចបន្តកើនឡើងបន្ថែមទៀត ក្នុងឆ្នាំ២០២០ និងឆ្នាំ២០២១ ។
- ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូទ្វេភាគី មានការប្រែប្រួលខ្លាំង ។ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ៣៥៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងកើនដល់ ៥០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។
- ការបើកផ្តល់របស់ប្រទេសជាសមាជិកសហភាពអឺរ៉ុប បានធ្លាក់ចុះ លើកលែងតែសាធារណរដ្ឋបារាំង ដែលបានបង្កើនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ២០៧ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ និងគ្រោងបើកផ្តល់ ២៥៨ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០២០ និង ៤៦៤ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០២១ (រាប់បញ្ចូលគម្រោងដែលគ្រោងអនុវត្ត) ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្តី ការបើកផ្តល់របស់គណៈកម្មាធិការអឺរ៉ុបប្រចាំកម្ពុជាបានកើនឡើង បន្ទាប់ពីមានកិច្ចព្រមព្រៀងលើកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍រួមគ្នា រវាងប្រទេសជាសមាជិកសហភាពអឺរ៉ុប ។ អាល្លឺម៉ង់

និងស៊ុយអែត បានកាត់បន្ថយការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ដោយសារធនធានមួយផ្នែករបស់ពួកគេ ត្រូវបានផ្តល់ឱ្យសហគមអឺរ៉ុប សម្រាប់អនុវត្តកម្មវិធីសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍រួមគ្នា ។

- ការបើកផ្តល់របស់សហរដ្ឋអាមេរិក មានការធ្លាក់ចុះ ដោយសារមានការយឺតយ៉ាវក្នុងការរៀបចំផែនការ ។ រីឯការបើកផ្តល់របស់អូស្ត្រាលីក៏ធ្លាក់ចុះជាបន្តបន្ទាប់ ដោយសារគោលនយោបាយរបស់ទីស្នាក់ការកណ្តាលក្នុងការកាត់បន្ថយហិរញ្ញប្បទាន ។ ប៉ុន្តែ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងនេះ នៅបន្តគាំទ្រក្នុងវិស័យដែលមានឧត្តមភាពប្រៀបធៀប ដូចជាខ្សែចង្វាក់តម្លៃកសិកម្ម, ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជនបទ និងសុខាភិបាល ។ល។

តារាងទី ៣.១ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ប៉ាន់ស្មាន	2020 ព្យាករណ៍	2021 ព្យាករណ៍
ភ្នាក់ងារអង្គការសហប្រជាជាតិ											
Total Program Delivered	89.5	88.1	100.6	107.2	93.7	91.7	87.4	79.0	98.5	-	-
Total Own Fund Disbursed	56.5	54.3	50.0	53.9	47.2	65.7	59.4	55.1	66.5	80.6	56.2
ដៃគូពហុភាគី											
Work Bank	73.8	66.0	35.5	50.6	17.6	17.6	21.1	24.8	69.7	140.8	124.4
Asian Development Bank	126.9	82.0	171.4	129.8	137.2	118.2	125.7	135.9	246.0	283.1	259.3
GAVI Alliance	6.7	4.9	10.7	5.5	19.0	16.3	10.9	7.4	8.7	5.4	-
Global Fund	60.2	20.1	45.4	54.6	33.3	28.2	33.1	19.9	40.9	33.9	-
សរុប	**324.1**	**227.3**	**313.0**	**294.4**	**254.3**	**246.0**	**250.1**	**243.1**	**431.8**	**543.7**	**440.0**
សហភាពអឺរ៉ុប											
European Commission	61.0	41.6	36.6	70.3	55.8	55.7	50.8	89.7	64.6	90.3	75.5
Czech Republic	-	-	1.0	1.2	1.2	1.5	1.3	1.1	2.0	0.7	0.1
France	19.5	24.8	17.8	59.5	63.3	32.1	90.8	78.9	207.8	62.2	12.5
Germany	43.7	44.6	34.3	29.8	25.8	46.9	38.4	40.5	24.9	25.6	21.0
Ireland	0.7	0.3	1.2	0.7	0.6	0.6	0.7	0.8	0.8	0.7	-
Sweden	28.6	30.2	33.8	33.0	21.8	30.1	33.5	23.8	23.8	12.4	3.0
United Kingdom	34.2	28.2	13.7	0.1	0.2	1.6	2.3	1.2	0.9	0.1	-
Other EU Member States	48.3	18.2	9.9	6.0	-	-	-	-	-	-	-
សរុប	**236.1**	**187.9**	**148.3**	**200.6**	**168.7**	**168.6**	**217.8**	**235.8**	**324.7**	**192.0**	**112.1**
ដៃគូទ្វេភាគី											
Australia	78.2	79.5	59.3	64.9	55.9	51.9	58.3	49.2	38.8	28.4	26.7
Canada	18.5	20.5	11.8	5.7	3.8	3.2	3.4	3.1	2.0	1.0	1.1
China	332.0	460.7	436.6	347.8	339.4	307.2	415.8	353.0	496.2	421.6	257.4
Japan	114.4	172.3	130.8	111.4	110.4	119.7	146.4	175.4	192.7	336.5	298.3
New Zealand	4.4	3.8	3.2	6.0	4.9	4.0	4.9	5.0	7.2	2.5	2.3
Republic of Korea	45.3	46.2	50.1	80.3	61.7	42.0	57.1	44.1	71.3	58.0	72.5
Switzerland	4.5	4.3	7.8	11.8	13.0	15.8	15.5	14.0	13.4	8.3	6.7
United States of America	64.4	85.0	93.5	91.6	101.0	77.9	93.2	94.8	59.6	43.9	31.0
សរុប	**661.8**	**872.3**	**793.1**	**719.6**	**690.0**	**621.6**	**794.5**	**738.6**	**881.2**	**900.2**	**696.1**
NGO (ធនធានផ្ទាល់)	200.7	212.3	220.8	228.9	237.0	251.0	259.8	273.1	250.2	42.0	10.7
គម្រោងត្រៀមអនុវត្ត	-	-	-	-	-	-	-	-	-	219.8	483.4
សរុបរួម	**1,422.6**	**1,499.7**	**1,475.1**	**1,443.4**	**1,350.1**	**1,287.1**	**1,522.2**	**1,490.6**	**1,887.9**	**1,897.7**	**1,742.3**

ការប្រែប្រួលសំខាន់ៗនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន

ផ្នែកនេះរំលេចអំពីការប្រែប្រួលគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ។ គំនូរទី ៣.៣ បង្ហាញថា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន គឺជាដៃគូធំជាងគេ ដែលបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ប្រមាណ ៤០០ លានដុល្លារ ជាមធ្យម ក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ សាធារណរដ្ឋបារាំង និងធនាគារពិភពលោក បានបង្កើនការបើកផ្តល់របស់ខ្លួន ៣ ដង ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៦ ។ រីឯធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី បានបង្កើនការបើកផ្តល់ទ្វេដង ពី ១១៨ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ២៤៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ក្នុងពេលដែលសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, កូរ៉េ និងជប៉ុន បានបង្កើនការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរៀងៗខ្លួន ប្រមាណ ៦២%, ៧០% និង៦១% ។ អនុបាតនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូទាំង ៦ នេះ ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានសរុប បានកើនពី ៤៩% ក្នុងឆ្នាំ២០១៦ ដល់ ៦៨% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ គំនូរទី ៣.៤ បង្ហាញថា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និងកូរ៉េ បានបង្កើនការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ទន្ទឹមនឹងការបង្កើនការផ្តល់ឥណទានសម្បទាន ។

គំនូរទី ៣.៣ ដៃគូផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសំខាន់ៗ ឆ្នាំ២០១៦-២០២១

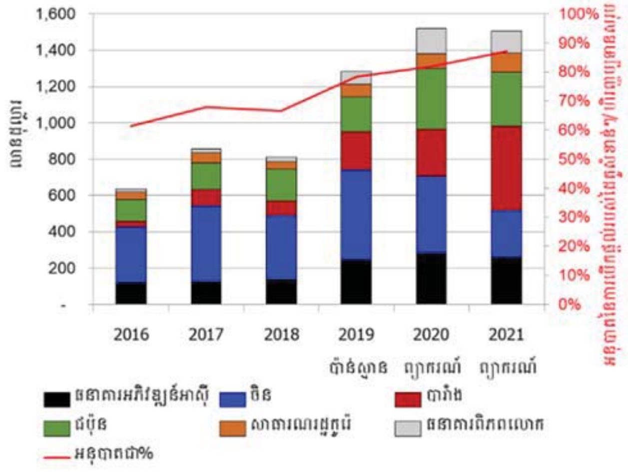

គំនូរ ៣.៤ ទំហំហិរញ្ញប្បទានដែលផ្តល់ដោយដៃគូសំខាន់ ឆ្នាំ២០១៦-២០២១

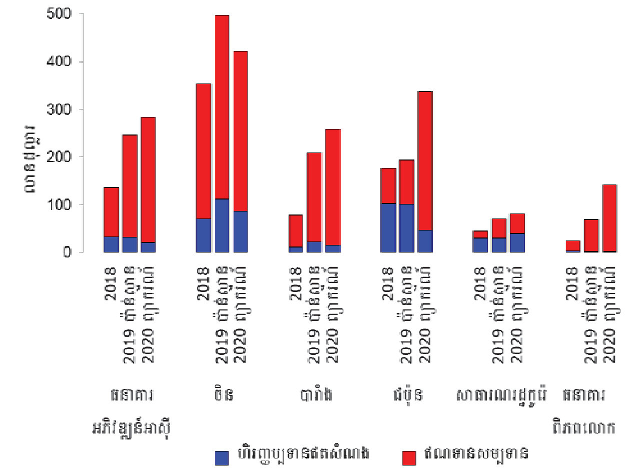

ការវិវត្តនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ

ជារួម ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានត្រូវបានតម្រឹមជាមួយអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ដោយយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ បានផ្តោតលើការធ្វើទំនើបកម្មសេដ្ឋកិច្ចតាមគំរូកំណើនថ្មី ដោយផ្អែកលើអភិក្រមស្តីពីការអភិវឌ្ឍប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន, ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានត្រូវបានបង្វែរទៅគាំទ្រកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ដែលផ្តោតលើកំណើនសេដ្ឋកិច្ច ។ តារាងទី ៣.២ បង្ហាញថា វិស័យសង្គមកិច្ចបានទទួលហិរញ្ញប្បទាន ៥៣២ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ បន្ទាប់មក គឺវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ដែលហិរញ្ញប្បទានកើនឡើងទ្វេដង ចាប់ពីឆ្នាំ២០១១ ទន្ទឹមនឹងការបើកផ្តល់សម្រាប់អន្តរវិស័យនៅរក្សាទំហំថេរ ក្នុងរយៈពេលដូចគ្នា ។

តារាងទី ៣.២ - ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១១-២០២១ (លានដុល្លារ)

វិស័យ	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 ប៉ាន់ស្មាន	2020 ព្យាករណ៍	2021 ព្យាករណ៍
វិស័យសង្គមកិច្ច											
សុខាភិបាល	205.3	203.0	203.5	204.8	204.0	217.0	187.6	221.0	244.2	156.2	114.1
ហ៊ីវ/ អេដស៍	69.4	33.5	34.7	45.8	30.2	23.9	23.9	13.5	11.7	1.1	-
អប់រំ	154.6	135.3	140.6	167.1	174.1	177.8	194.6	199.6	213.8	192.9	141.6
សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម	138.2	136.4	81.1	82.9	98.2	66.3	70.3	70.1	61.8	24.3	14.6
សរុប	**567.5**	**508.2**	**459.9**	**500.6**	**506.5**	**485.0**	**476.4**	**504.2**	**531.5**	**374.5**	**270.3**
វិស័យសេដ្ឋកិច្ច											
កសិកម្ម	144.9	185.4	184.6	218.1	171.1	145.3	184.3	183.2	309.2	209.6	309.1
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	48.6	81.3	77.0	85.5	93.6	68.1	105.7	93.6	94.7	109.6	75.4
កម្មន្តសាល រ៉ែ និងពាណិជ្ជកម្ម	13.4	11.4	11.1	3.2	4.5	5.9	22.9	7.2	10.1	7.7	7.1
សេវាធនាគារ និងធុរកិច្ច	73.1	4.0	43.8	14.3	27.0	13.6	11.6	8.5	2.8	0.9	0.1
នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង	2.7	11.9	0.3	6.6	7.4	6.0	4.2	11.3	55.9	88.9	129.2
សរុប	**282.7**	**294.0**	**316.8**	**327.7**	**303.6**	**238.9**	**328.7**	**303.8**	**472.7**	**416.7**	**520.9**
វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ											
ការដឹកជញ្ជូន	271.2	383.6	379.0	309.4	286.8	190.8	267.9	303.1	348.2	488.1	495.3
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	36.1	52.3	59.3	63.7	37.8	39.0	86.1	77.5	151.4	177.5	98.8
ថាមពល និងអគ្គិសនី	57.3	66.7	60.1	66.5	54.8	158.5	157.8	101.1	175.5	289.5	175.2
ព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍	0.2	1.3	3.0	10.8	5.0	12.5	0.3	0.9	1.1	2.2	7.9
សរុប	**364.8**	**503.9**	**501.4**	**450.4**	**384.4**	**400.8**	**512.1**	**482.6**	**676.2**	**957.3**	**777.2**
អន្តរវិស័យ											
យេនឌ័រ	6.4	9.3	10.0	8.5	6.1	6.7	4.2	6.5	5.2	4.9	3.8
ទេសចរណ៍	2.2	0.8	0.7	0.6	1.8	1.4	15.0	2.8	7.1	8.7	0.4
បរិស្ថាន និងចីរភាព	18.1	14.2	24.3	26.8	33.1	30.1	27.7	43.0	36.1	17.3	13.7
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	5.9	7.3	8.8	7.0	7.7	7.5	7.9	11.6	13.3	4.8	31.9
វប្បធម៌ និងសិល្បៈ	4.3	4.6	4.6	5.5	6.2	3.9	34.1	42.6	63.8	26.1	4.2
អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល	111.9	100.7	117.7	84.3	77.8	103.6	76.2	91.2	64.7	60.8	48.7
ការទ្រទ្រង់ថវិកា និងជញ្ជីងទូទាត់	0.3	14.8	-	-	-	-	-	-	-	-	55.9
ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ	25.5	25.0	19.3	25.2	14.8	1.3	0.2	0.2	3.2	0.2	0.3
សរុប	**174.6**	**176.7**	**185.4**	**157.9**	**147.5**	**154.5**	**165.3**	**197.9**	**193.4**	**122.8**	**158.9**
ផ្សេងៗ	32.9	17.0	11.6	7.0	7.8	8.0	39.8	2.0	14.1	26.5	15.0
សរុបរួម	**1,422.6**	**1,499.7**	**1,475.1**	**1,443.4**	**1,350.1**	**1,287.1**	**1,522.2**	**1,490.6**	**1,887.9**	**1,897.7**	**1,742.3**

គំនូសទី ៣.៥- អនុបាតនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៤-២០២១

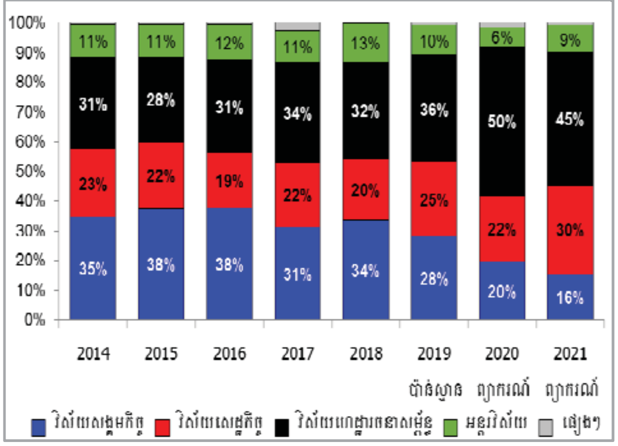

គំនូសទី ៣.៥ បង្ហាញថា ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិស័យសង្គមកិច្ច ធៀបនឹងហិរញ្ញប្បទានសរុប បានធ្លាក់ចុះពី ៣៥% ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ មកត្រឹម ២៨% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ទន្ទឹមនឹងពេលដែលហិរញ្ញប្បទាន សម្រាប់វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ កើនពី ៣១% ដល់ ៣៦% និងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច កើនពី ២៣% ដល់ ២៥% ។ ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ត្រូវបានរំពឹងថា នឹងបន្តកើនឡើងក្នុងឆ្នាំ២០២០ និងឆ្នាំ២០២១ ។ ការបន្តធ្លាក់ចុះនៃធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច ត្រូវបានបំពេញដោយការបង្កើនថវិការបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ទម្រង់ និងទំហំនៃការបើកផ្តល់ឥណទានសម្បទាន ឆ្នាំ២០១៤-២០២១

ដូចបានរៀបរាប់ខាងដើម, ទំហំហិរញ្ញប្បទានបានកើនឡើងនាពេលថ្មីៗនេះ ដោយសារកំណើនឥណទានសម្បទាន សម្រាប់គាំទ្រការធ្វើទំនើបកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ។ ផ្នែកនេះបង្ហាញអំពីការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍តាមទម្រង់ និងតាមវិស័យអាទិភាព ។

គំនូសទី ៣.៦ បង្ហាញអំពីការកើនឡើងរយៈពេលវែងនៃហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់វិនិយោគ ទន្ទឹមនឹងការធ្លាក់ចុះនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេស ។ គំនូរខាងឆ្វេងបានឆ្លុះបញ្ចាំងពីបរិការណ៍បច្ចុប្បន្ន ដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបានផ្តោតអាទិភាពខ្ពស់លើការវិនិយោគហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងការធ្វើទំនើបកម្មសេដ្ឋកិច្ច ។ អាទិភាពទាំងនេះបានជំរុញឱ្យមានកំណើនឥណទានសម្បទានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (គំនូរខាងស្តាំ) សម្រាប់លើកកម្ពស់ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូន, ការផ្គត់ផ្គង់ថាមពលអគ្គិសនី និងទឹកស្អាត ក្នុងគោលដៅជំរុញផលិតកម្មសេដ្ឋកិច្ច និងពាណិជ្ជកម្ម ។

ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៤-២០១៨ ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន និងកំណើនឥណទានសម្បទានក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច មិនសូវមានសន្ទុះកើនឡើងខ្លាំងក្លាឡើយ ។ ប៉ុន្តែ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៩ ឥណទានសម្បទានបានកើនឡើងខ្លាំងស្ទើរគ្រប់វិស័យ ពោលគឺ កើនដល់ ៦០០ លានដុល្លារ ក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និង ៣២០ លានដុល្លារ ក្នុងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ហើយអាចបន្តកើនឡើងក្នុងឆ្នាំបន្តបន្ទាប់ទៀត ។ ឥណទានសម្បទានក៏មានកំណើនផងដែរក្នុងវិស័យសង្គមកិច្ច និងអន្តរវិស័យផងដែរ ។

គំនូរទី ៣.៦ ទម្រង់នៃការបើកផ្តល់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៤-២០២១

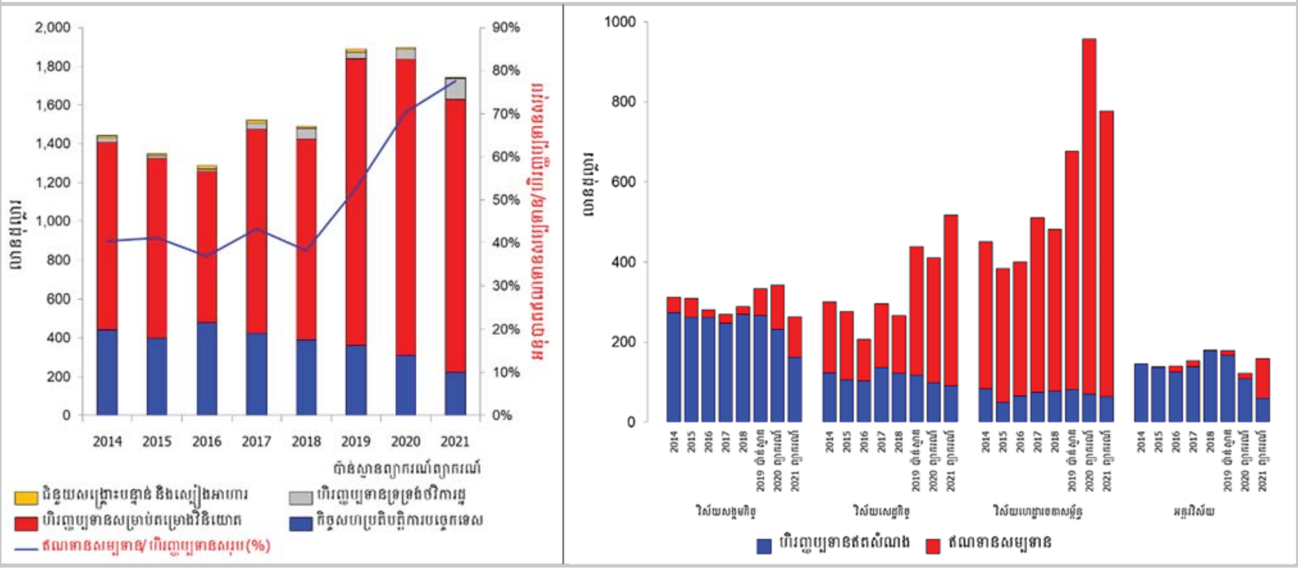

ការចូលរួមរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ គឺជាយន្តការពិគ្រោះយោបល់កម្រិតបច្ចេកទេស សម្រាប់សម្របសម្រួលភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន និងគណនេយ្យភាព ។ តារាងទី ៣.៣ បង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០២១ គម្រោងចំនួន ៧៨៤ ដែលមានធនធានគិតជាមធ្យម ១.២០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ស្មើនឹង ៨៥% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ត្រូវបានសម្របសម្រួលដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះស្តីពីហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសមាហរណកម្មតំបន់ បានសម្របសម្រួលគម្រោង និងហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ។ រីឯក្រុមការងារសុខាភិបាល, កសិកម្ម និងទឹក, និងអប់រំ បានទទួលការចូលរួមពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ច្រើនជាងគេ (១៦, ១៥ និង ១៣ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍) ។ ក្រុមការងារស្តីពីការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន បានសម្របសម្រួលគម្រោងចំនួន ៣ និងមានដៃគូចំនួន ៣ ប៉ុណ្ណោះ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏គប្បីផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់ដល់ក្រុមការងារកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធតុលាការ និងក្រុមការងារកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ ដែលបានសម្របសម្រួលគម្រោងចំនួន ៤ និងមានដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចូលរួមតែ ៣ ប៉ុណ្ណោះ ។

តារាងទី ៣.៣ ការបើកផ្តល់ និងសកម្មភាពរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ឆ្នាំ២០១៧-២០២១

ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ	ចំនួនគម្រោងសម្របសម្រួលដោយក្រុមការងារ	ចំនួនដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចូលរួម	ការបើកផ្តល់ជាមធ្យមឆ្នាំ២០១៧-២០២១	ចំនួនគម្រោងជាមធ្យម
វិស័យសង្គមកិច្ច				
សុខាភិបាល	48	16	83.1	1.7
ហ៊ីវ/ អេដស៍	5	3	3.0	0.6
អប់រំ	47	13	72.0	1.5
សន្តិសុខស្បៀង និងអាហារូបត្ថម្ភ	11	6	8.1	0.7
ទឹកស្អាតជនបទ និងអនាម័យ	15	4	25.2	1.7
បណ្តុះបណ្តាល និងវិជ្ជាជីវៈ	6	3	1.9	0.3
សរុប	**132**	**45**	**193.2**	**6.6**
វិស័យសេដ្ឋកិច្ច				
កសិកម្ម និងទឹក	78	15	172.2	2.2
នេសាទ	17	7	23.8	1.4
ព្រៃឈើ	14	8	8.6	0.6
ការគ្រប់គ្រងដីធ្លី	2	2	0.4	0.2
ការកំចាត់មីន	11	7	11.8	1.1
ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន	3	3	7.8	2.6
សរុប	**125**	**42**	**224.6**	**8.1**
វិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ				
ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសមាហរណកម្មតំបន់	87	8	564.3	6.5
សរុប	**87**	**8**	**564.3**	**6.5**
អន្តរវិស័យ និងរដ្ឋបាល				
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	9	5	0.9	0.1
វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ	16	9	16.2	1.0
យេនឌ័រ	14	9	8.0	0.6
ការកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធតុលាការ	4	3	2.7	0.7
ភាពជាដៃគូ និងសុខដុមនីយកម្ម	4	4	3.2	0.8
ផែនការ និងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ	7	6	6.8	1.0
ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ	3	2	2.5	0.8
ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ	20	8	13.0	0.6
សរុប	**77**	**46**	**53.2**	**5.6**
គម្រោង/ហិរញ្ញប្បទានមិនស្ថិតក្រោមការសម្របសម្រួលរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ	363	21	169.8	0.5
សរុបរួម	**784**	**162**	**1,205.2**	**27.3**

តារាងទី ៣.៤ បង្ហាញថា ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី គឺជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានចូលរួមច្រើនជាងគេ ក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។ បច្ចុប្បន្ន ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីមានគម្រោងចំនួន ៨១ ដែលសម្របសម្រួលដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។ បន្ទាប់មក គឺជប៉ុន(៥០ គម្រោង) និងអង្គការស្បៀង និងកសិកម្មនៃអង្គការសហប្រជាជាតិ (៣១ គម្រោង) ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ីបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ២២៥ លានដុល្លារ ដល់បណ្តា

វិស័យដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ពោលគឺ បានកើនឡើងទ្វេដង ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨ ។ រីឯជប៉ុនបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណ ១២០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ដល់វិស័យដែលគ្រប់គ្រងដោយក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។

តារាងទី ៣.៤ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗក្នុងក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ចំនួនគម្រោង	ការបើកផ្តល់តាមឆ្នាំនីមួយៗ				
		2017	2018	2019 (ប៉ាន់ស្មាន)	2020 (ព្យាករណ៍)	2021 (ព្យាករណ៍)
ADB	81	90.2	120.1	245.8	283.1	259.3
Japan	50	74.2	118.1	126.1	232.6	232.8
FAO	31	1.1	1.4	3.3	10.5	0.1
Germany	26	27.1	36.8	26.5	23.1	19.7
EU/EC	24	41.3	54.4	30.9	40.0	36.0
Republic of Korea	21	20.1	23.8	49.9	48.2	64.2
China	19	290.0	267.4	397.3	357.6	220.2
Switzerland	18	15.9	14.4	14.4	9.8	8.1
USA	17	23.0	31.4	15.9	9.3	8.1
France	16	37.1	47.3	161.3	9.8	11.4
Sweden	16	18.9	9.9	8.2	5.3	0.8
World Bank	16	13.3	22.6	69.2	84.3	101.0
UNDP	14	1.6	3.2	4.1	3.8	1.1
UNICEF	13	-	-	43.7	36.5	33.0
Australia	12	36.3	28.6	23.6	15.8	22.3
Others	46	20.9	43.2	83.9	97.0	48.2
សរុប	421	710.9	822.4	1,304.1	1,266.8	1,066.4

ការគាំទ្រដល់រាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩

ផ្នែកនេះបង្ហាញអំពីការឆ្លើយតបរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទៅនឹងតម្រូវការក្នុងការលើកកម្ពស់សេដ្ឋកិច្ច, សង្គម, បរិស្ថាន និងប្រជាសាស្ត្ររបស់រាជធានី-ខេត្តនីមួយៗ សម្រាប់ជាមូលដ្ឋានក្នុងការជំរុញដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗឱ្យពង្រីកកិច្ចប្រតិបត្តិការនៅតាមភូមិសាស្ត្រនីមួយៗ និងផ្តល់ព័ត៌មានដោយផ្អែកលើសក្ដីកម្មជាក់ស្តែង ដើម្បីពង្រឹងភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ស្របតាមសេចក្តីណែនាំនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រឹងយន្តការពិគ្រោះយោបល់ស្តីពីភាពជាដៃគូនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ។

តារាងទី ៣.៥ បង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០១៩, ២៥% នៃធនធានសរុប បានគាំទ្រដល់ទូទាំងប្រទេស ដូចជាការគាំទ្រដល់រដ្ឋបាលថ្នាក់ជាតិ និងកម្មវិធីកែទម្រង់នានា ។ ចំណែកឯធនធាន ៧៥% ទៀត បានបើកផ្តល់តាមបណ្តារាជធានី-ខេត្ត ។ រាជធានីភ្នំពេញទទួលបានធនធានច្រើនជាងគេ, បន្ទាប់គឺខេត្តបាត់ដំបង, សៀមរាប, កំពង់ចាម, បន្ទាយមានជ័យ និងខេត្តកណ្តាល ។ ខេត្តដទៃទៀតទទួលធនធានតិចជាង ៣% សម្រាប់ខេត្តនីមួយៗ ដោយខេត្តទាំងអស់នេះ ទទួលបានធនធាន ៣៥% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប ។

តារាងទី៣.៥ ការបើកផ្តល់តាមរាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩

រាជធានីខេត្ត	2017	2018	2019 ប៉ាន់ស្មាន	ភាគរយធៀបនឹងការបើកផ្តល់សរុប
ទូទាំងប្រទេស	420	414	392	25%
ភ្នំពេញ	238	222	369	17%
បាត់ដំបង	86	102	116	6%
សៀមរាប	90	83	108	6%
កំពង់ចាម	48	87	79	4%
បន្ទាយមានជ័យ	58	49	59	3%
កណ្តាល	38	39	76	3%
ខេត្តផ្សេងទៀត	545	494	689	35%
សរុប	1,522	1,491	1,888	100%

តារាងទី ៣.៦ បង្ហាញពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗ ចំនួន ៦ ដែលបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានដល់ខេត្ត ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ។ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ១៥២,៦ លានដុល្លារ សម្រាប់ រាជធានីភ្នំពេញ, បន្ទាប់គឺបារាំង (៨០ លានដុល្លារ) និងជប៉ុន (៣២ លានដុល្លារ) ។ ជប៉ុនជាដៃគូសំខាន់សម្រាប់ ខេត្តបាត់ដំបង ដោយបានបើកផ្តល់ ៤០ លានដុល្លារ ទន្ទឹមនឹងពេលដែលបារាំងបានបើកផ្តល់ ៣៤ លានដុល្លារ សម្រាប់ខេត្តកណ្តាល ។

តារាងទី ៣.៦ - ការបើកផ្តល់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗតាមរាជធានី-ខេត្ត ឆ្នាំ២០១៩ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ភ្នំពេញ	បាត់ដំបង	សៀមរាប	កំពង់ចាម	បន្ទាយមានជ័យ	កណ្តាល	សរុប
China	152.6	1.8	2.1	46.5	9.7	19.5	232.2
France	80.0	10.3	10.6	12.7	0.0	33.9	147.5
Japan	32.0	40.4	12.7	0.4	19.5	0.7	105.6
ADB	15.7	24.8	17.5	6.8	8.1	0.2	73.1
Rep. Korea	11.2	12.2	0.4	1.0	5.6	5.9	36.4
World Bank	0.5	0.9	4.8	4.7	0.1	3.5	14.5
Germany	0.7	2.1	0.1	-	5.9	0.3	9.0
NGOs	61.8	15.8	48.0	4.9	7.9	7.4	145.8
Others	14.4	7.5	12.1	1.9	2.3	4.5	42.9
សរុប	368.9	115.8	108.3	78.9	59.1	76.0	806.9

ការគាំទ្ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ

អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលគឺជាតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ ដែលបាន និងកំពុងប្រតិបត្តិការនៅទូទាំងប្រទេស ដោយ បានធ្វើការជាមួយសហគមន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់ជីវភាពរបស់ប្រជាជន ពិសេសគ្រួសារក្រីក្រ និងក្រុមងាយរងគ្រោះ ។ ធនធានសម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពរបស់ពួកគេ មានប្រភពពី ÷ ១) ធនធានដែលអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលបានគៀគរ ដោយផ្ទាល់ (ធនធានផ្ទាល់) និង ២) ធនធានដែលទទួលបានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ (ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍) ។ ទិន្នន័យស្តីពីធនធានទាំងនេះត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

តារាងទី ៣.៧ បង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលមាន ៣៧១ លានដុល្លារ ជាមធ្យមក្នុងមួយឆ្នាំ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ធនធានរបស់ពួកគេបានកើនឡើងបន្តិច ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៧ ដោយសារកំណើននៃធនធានផ្ទាល់ ។ រីឯធនធានដែលដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បានផ្ដល់ឱ្យអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល នៅរក្សាទំហំថេរ ប្រមាណ ១០០ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់គាំទ្រសកម្មភាពគម្រោងនានារបស់ពួកគេ ។

តារាងទី ៣.៧ ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ (លានដុល្លារ)

វិស័យ	2017			2018			2019 ប៉ាន់ស្មាន		
	ធនធានផ្ទាល់	ធនធានដៃគូ	សរុប	ធនធានផ្ទាល់	ធនធានដៃគូ	សរុប	ធនធានផ្ទាល់	ធនធានដៃគូ	សរុប
សុខាភិបាល	83.9	36.5	120.4	86.5	35.4	121.9	85.0	30.0	115.0
អប់រំ	66.0	13.0	79.0	65.2	8.0	73.3	59.7	9.9	69.6
សុខុមាលភាពសង្គម	59.0	7.0	66.0	58.2	5.8	64.0	48.1	6.8	54.9
អភិវឌ្ឍន៍ជនបទ	22.2	14.5	36.7	25.8	18.9	44.7	24.9	19.1	44.0
កសិកម្ម	11.3	9.0	20.2	13.3	8.5	21.8	10.2	7.7	18.0
អភិបាលកិច្ច	3.6	15.3	18.8	3.7	16.3	20.0	3.7	12.3	15.9
ហ៊ីវ/ អេដស៍	5.5	10.4	15.9	6.9	6.6	13.5	7.6	7.6	15.2
បរិស្ថាន	6.3	5.4	11.8	10.4	2.6	13.0	7.8	4.0	11.8
ផ្សេងៗ	2.1	6.9	8.9	3.1	7.2	10.3	3.3	5.5	8.8
សរុប	**259.8**	**117.9**	**377.7**	**273.1**	**109.3**	**382.4**	**250.3**	**102.8**	**353.1**

គំនូរទី ៣.៧ បង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០១៩, ៨៥% នៃធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ត្រូវបានប្រើប្រាស់ក្នុងវិស័យសុខាភិបាល, អប់រំ, សុខុមាលភាពសហគមន៍, ការអភិវឌ្ឍជនបទ និងកសិកម្ម ។ គំនូរទី ៣.៨ បង្ហាញថា ធនធាន ៣០% នៃធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល គឺជាធនធានដែលផ្ដល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ហើយការប្រើប្រាស់ធនធាននេះក៏មានការប្រែប្រួលពីវិស័យមួយទៅវិស័យមួយទៀត ។ គួរកត់សម្គាល់ដែរថា វិស័យសុខុមាលភាពសហគមន៍ទទួលបានធនធានត្រឹម ១១% ពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ធៀបនឹងធនធានសរុបសម្រាប់វិស័យនេះ ទន្ទឹមនឹងពេលដែលវិស័យអភិបាលកិច្ចទទួលបានធនធានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ រហូតដល់ ៨០% ធៀបនឹងធនធានសរុបសម្រាប់វិស័យនេះ ។

គំនូសទី៣.៧ ការគាំទ្ររបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល តាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩

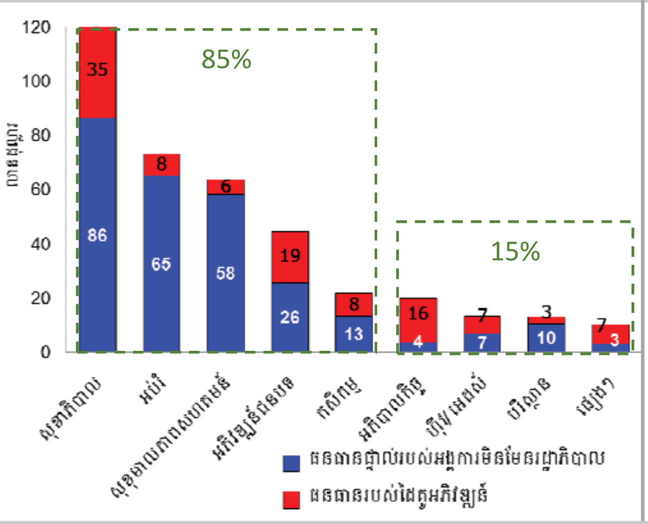

គំនូស ៣.៨ ភាគរយនៃធនធានរបស់អង្គការមិន មែនរាជរដ្ឋាភិបាល ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩

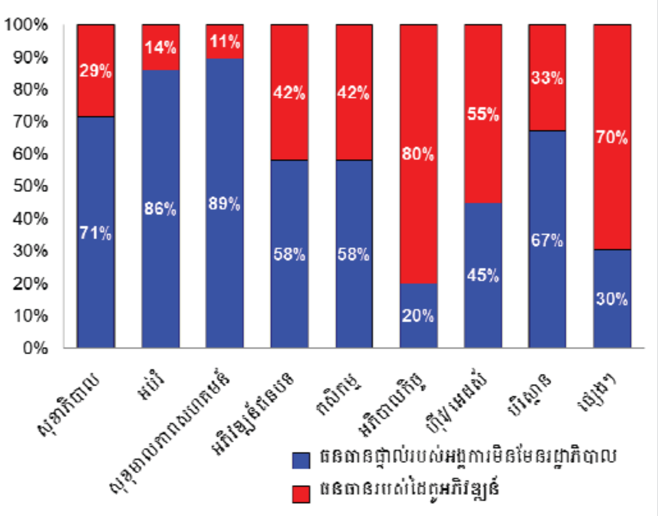

តារាងទី ៣.៨ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលចំនួន ៣៩១ បានផ្តល់របាយការណ៍ស្តីពីសកម្មភាពរបស់ខ្លួនមក គ.ជ.ន/ក.អ.ក ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសំខាន់ៗចំនួន ២៨ បានប្រើប្រាស់ធនធាន ២០៥ លានដុល្លារ ពោលគឺស្មើនឹង ៥៤% នៃធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។ ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០១៩, មូលនិធិគន្ធបុប្ផានៅតែជាអង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលឈានមុខគេ ក្នុងការរួមចំណែកផ្តល់សេវាថែទាំសុខភាព ដោយបានប្រើប្រាស់ធនធានជាមធ្យម ប្រមាណ ៣២,៥ លានដុល្លារ ក្នុងមួយឆ្នាំ ស្មើនឹង ៩% នៃធនធានសរុបរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ។

តារាងទី ៣.៨ ធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាលសំខាន់ៗ ឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ (លានដុល្លារ)

ឈ្មោះអង្គការ មិនមែនរដ្ឋាភិបាល	2017			2018			2019 ប៉ាន់ស្មាន		
	ធនធានផ្ទាល់	ធនធានដៃគូ	សរុប	ធនធានផ្ទាល់	ធនធានដៃគូ	សរុប	ធនធានផ្ទាល់	ធនធានដៃគូ	សរុប
Foundation Children's Hospital Kantha Bopha Dr. Beat Richner	26.9	4.3	31.2	24.7	4.6	29.3	32.7	4.3	37.0
World Vision Cambodia	24.1	2.7	26.8	22.6	3.0	25.6	22.6	3.3	25.9
Save the Children International	3.0	7.6	10.6	2.9	7.6	10.5	2.3	6.0	8.3
Population Services International	7.8	2.1	9.9	8.0	2.2	10.2	10.0	5.7	15.8
University Research Co., LLC	0.0	7.9	7.9	0.0	9.0	9.0	0.0	3.2	3.2
Plan International	3.6	10.5	14.2	4.0	4.4	8.4	3.6	7.4	11.0
Cambodian Children's Fund	7.1	0.0	7.1	7.8	0.0	7.8	7.3	0.0	7.3
Pour un Sourire d'Enfant	7.1	0.0	7.1	6.6	0.0	6.6	7.0	0.0	7.0
Sos Children's Villages of Cambodia	4.7	0.0	4.7	6.4	0.0	6.4	4.1	0.0	4.1
Reproductive Health Association of Cambodia	3.4	0.3	3.7	5.4	0.9	6.3	0.7	1.2	1.9
Family Health International	0.0	0.0	0.0	0.0	6.1	6.1	0.0	6.3	6.3
Japan Relief for Cambodia and World Assistance for Cambodia	5.4	0.3	5.7	5.4	0.7	6.1	4.5	0.1	4.6

Hope Worldwide	6.1	0.0	6.1	5.9	0.0	5.9	4.2	0.0	4.2
Angkor Hospital for Children	5.5	0.0	5.5	5.8	0.0	5.8	6.7	0.1	6.8
Norwegian People's Aid	1.3	3.6	4.9	1.4	3.9	5.3	2.9	2.2	5.1
Hazardous Area Life Support Organisation Trust	0.1	4.5	4.6	0.1	5.1	5.2	0.1	6.0	6.2
World Wide Fund for Nature Cambodia	0.7	0.8	1.5	3.1	2.0	5.1	3.0	2.8	5.8
Medecins Sans Frontieres - France	2.8	0.0	2.8	4.9	0.0	4.9	3.5	0.0	3.5
International Development Enterprises Cambodia	2.2	2.0	4.2	1.5	3.2	4.7	0.0	4.6	4.6
Child Fund Cambodia	4.1	0.3	4.4	4.2	0.5	4.7	0.0	0.0	0.0
CARE International in Cambodia	1.1	3.1	4.2	1.3	3.1	4.4	1.4	1.5	2.9
Don Bosco Foundation of Cambodia	3.5	0.2	3.7	4.4	0.0	4.4	4.4	0.0	4.4
SNV Netherlands Development Organization	0.6	4.1	4.7	0.2	4.1	4.3	0.2	3.6	3.9
Mines Advisory Group	1.3	1.2	2.5	1.6	2.3	4.0	1.9	2.4	4.3
Jay Pritzker Academy	3.7	0.0	3.7	3.9	0.0	3.9	3.9	0.0	3.9
Heifer International Cambodia	1.7	0.0	1.7	3.8	0.0	3.8	0.5	0.0	0.5
Room to Read	2.9	0.0	2.9	3.4	0.0	3.4	3.6	0.0	3.6
DanChurchAid	0.5	1.5	2.1	0.7	2.4	3.2	0.7	1.4	2.2
NGOs សំខាន់ៗទាំង ២៨	**131.2**	**56.9**	**188.2**	**140.0**	**65.1**	**205.1**	**132.1**	**62.1**	**194.1**
NGOs ៣៦៣ ផ្សេងទៀត	**128.6**	**60.9**	**189.5**	**133.1**	**44.3**	**177.3**	**118.2**	**40.7**	**159.0**
សរុប	**259.8**	**117.9**	**377.7**	**273.1**	**109.3**	**382.4**	**250.3**	**102.8**	**353.1**

ជំពូកទី ៤
ស្ថានភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងអន្តរវិស័យ

កិច្ចប្រឹងប្រែងក្នុងការដឹកនាំកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍តម្រូវឱ្យមានកិច្ចសហការអន្តរវិស័យ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ ក.អ.ក/គ.ជ.នា បានកែសម្រួលប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីកត់ត្រាធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដែលបានគាំទ្រអន្តរវិស័យ ។ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៥ វិស័យសម្គាល់បន្ថែមត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់កត់ត្រាការគាំទ្ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍បន្ថែមក្រៅពីការគាំទ្រដល់វិស័យគោល ។

តារាងទី ៤.១ វិស័យសម្គាល់បន្ថែម

១	ការអភិវឌ្ឍ និងការពង្រឹងសមត្ថភាព និងប្រព័ន្ធរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល	១០	គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា
២	ការគាំទ្រការអនុវត្តការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ	១១	ការបង្កើតប្រាក់ចំណូល និងការងារ
៣	ការគាំទ្រការអនុវត្តការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋបាលសាធារណៈ	១២	ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន
៤	ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តការកែទម្រង់វិមជ្ឈការ និងវិសហមជ្ឈការ	១៣	កិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្បូង-ត្បូង និងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការត្រីកោណ
៥	ការគាំទ្រដល់ការអនុវត្តការកែទម្រង់ច្បាប់ និងប្រព័ន្ធតុលាការ	១៤	គម្រោងអភិវឌ្ឍន៍សហគមន៍
៦	សមភាពយេនឌ័រ និងការផ្តល់សិទ្ធិអំណាចដល់ស្ត្រី	១៥	ការចូលរួមជាមួយសង្គមស៊ីវិល ឬ តួអង្គមិនមែនរដ្ឋ
៧	ការការពារបរិស្ថាន (មិនរាប់បញ្ចូលការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ)	១៦	សន្តិសុខស្បៀង
៨	ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	១៧	ការគាំពារសង្គម
៩	ហ៊ីវ/អេដស៍ (ការយល់ដឹង, ការការពារ និងព្យាបាល)	១៨	ការគាំទ្រ និងការអភិវឌ្ឍយុវជន

វិស័យសម្គាល់បន្ថែមទាំង ១៨ ក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីការគាំទ្ររបស់ខ្លួន ក្រៅពីវិស័យគោល (តារាងទី៤.១) ។ ជំពូកនេះវិភាគអំពីទំហំធនធានដែលគាំទ្រវិស័យសម្គាល់បន្ថែម ៣ គឺ÷ សមភាពយេនឌ័រ, ការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន និងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់លើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ

សមភាពយេនឌ័រ គឺជាវិស័យសំខាន់សម្រាប់ជំរុញកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងជាវិស័យអាទិភាពនៃគោលនយោបាយរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ សមភាពយេនឌ័រទទួលបានការគាំទ្រច្រើន ពិសេសការបង្កើនភាពអង់អាចរបស់ស្ត្រី ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (រួមបញ្ចូលទាំងធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល) ទំហំ ៥,២ លានដុល្លារ ស្មើនឹង 0,២៨% នៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសរុប បានគាំទ្រវិស័យគោលយេនឌ័រ ។

ពិនិត្យក្នុងទិដ្ឋភាពនៃការសម្របសម្រួល, គន្លឹះក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ គឺកិច្ចសហការជាមួយដៃគូដែលបានបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រ ទៅក្នុងគម្រោងរបស់ខ្លួន ។ តារាងទី ៤.២ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ធនធានទំហំ ៨២,៧ លានដុល្លារ ត្រូវបានប្រើប្រាស់សម្រាប់ចូលរួមក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ ពោលគឺបានកើន ៣២% ធៀបនឹងឆ្នាំ ២០១៨ ដោយសារមានការកើនឡើងនូវធនធានសម្រាប់បញ្ជ្រាបយេនឌ័រក្នុងវិស័យអប់រំ និងនគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង ប្រមាណ ៦ លានដុល្លារ សម្រាប់វិស័យនីមួយៗ ។

តារាងទី ៤.២ : ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ (លានដុល្លារ)

វិស័យ	២០១៨ (សរុប)	២០១៩				ធនធានតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៩	យេនឌ័រ(% នៃធនធានតាមវិស័យ)
		កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង	1.11	3.10	4.00	-	7.10	55.85	13%
អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល	8.49	3.02	3.54	1.12	7.68	64.67	12%
ការអភិវឌ្ឍជនបទ	6.51	1.56	6.03	-	7.58	94.69	8%
អប់រំ	10.76	2.15	9.02	5.55	16.73	213.79	8%
ទេសចរណ៍	0.14	-	0.56	-	0.56	7.13	8%
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	0.85	0.73	0.14	0.08	0.95	13.33	7%
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	5.76	0.88	6.25	-	7.12	151.40	5%
កសិកម្ម	8.22	1.74	8.05	4.34	14.13	309.24	5%
បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានវិទ្យា និងទំនាក់ទំនង	0.05	0.01	0.04	-	0.05	1.12	4%
សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	0.18	0.09	0.03	0.00	0.11	2.79	4%
សុខាភិបាល	8.64	3.27	4.73	0.95	8.95	244.22	4%
ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម	0.31	0.08	0.14	0.09	0.32	10.13	3%
ការដឹកជញ្ជូន	5.00	0.22	7.62	-	7.84	348.16	2%
សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម	1.19	0.32	1.01	0.01	1.34	61.80	2%
បរិស្ថាន និងចីរភាព	0.97	0.23	0.30	-	0.53	36.06	1%
ថាមពល និងអគ្គិសនី	2.89	0.70	0.36	-	1.06	175.45	1%
វប្បធម៌ សិល្បៈ និងកីឡា	0.15	0.12	0.02	-	0.14	63.80	0%
ហ៊ីវ/អេដស៍	0.86	-	0.02	-	0.02	11.72	0%
ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ	0.02	-	0.00	-	0.00	3.24	0%
ផ្សេងៗ	0.30	0.42	0.01	0.00	0.43	19.38	2%
សរុប	**62.40**	**18.62**	**51.88**	**12.15**	**82.65**	**1887.95**	**4%**

តារាងទី ៤.៣ បង្ហាញថា ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ២៩ បានបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័រទៅក្នុងគម្រោងរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងនោះ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នីមួយៗបានប្រើប្រាស់ធនធានតិចជាង ១/៣ នៃហិរញ្ញប្បទានបើកផ្តល់របស់ខ្លួន សម្រាប់បញ្ជ្រាបយេនឌ័រ លើកលែងនូវែលសេឡង់ដែលបានចំណាយធនធានរហូត ដល់ ៣៧% ។ នេះបង្ហាញពីសក្តានុពលក្នុងការលើកកម្ពស់សមភាពយេនឌ័រ តាមរយៈការយកចិត្តទុកដាក់របស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការបញ្ជ្រាបកិច្ចការនេះក្នុងគម្រោងរបស់ខ្លួន ។

តារាងទី ៤.៣ : ការបញ្ជ្រាបសមភាពយេនឌ័ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	២០១៨ (សរុប)	២០១៩				ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៩	យេនឌ័រ (% នៃ ធនធានរបស់ដៃគូ អភិវឌ្ឍន៍)
		កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
New Zealand	2.26	0.12	0.47	2.07	2.66	7.17	37%
UNESCO	0.40	1.48	0.01	0.06	1.54	5.46	28%
UNCOHCHR	0.02	0.02	-	-	0.02	0.06	25%
Ireland	0.16	0.10	0.06	-	0.16	0.76	21%
UK	0.14	0.15	0.02	0.01	0.18	0.93	19%
World Bank	4.15	0.55	12.56	-	13.11	69.74	19%
Sweden	4.21	1.75	1.18	0.92	3.85	23.76	16%
Canada	0.25	0.06	0.21	0.03	0.30	1.99	15%
Switzerland	1.70	0.02	1.72	-	1.74	13.41	13%
Australia	6.82	2.13	1.58	1.25	4.96	38.80	13%
ADB	15.75	5.10	23.42	0.05	28.56	245.99	12%
Czech Republic	0.06	0.06	0.17	-	0.23	1.99	11%
ILO	0.43	-	0.34	0.06	0.40	3.88	10%
UN Women	0.05	-	-	0.08	0.08	0.85	10%
Germany	3.37	0.66	1.62	0.09	2.37	24.87	10%
WFP	1.13	-	0.76	-	0.76	8.33	9%
UNAIDS	0.01	-	0.02	-	0.02	0.21	9%
UNDP	0.94	0.33	0.58	-	0.91	10.33	9%
UNFPA	0.24	-	0.18	0.03	0.21	2.43	9%
EU/EC	6.00	0.96	1.37	3.07	5.41	64.63	8%
FAO	0.17	0.03	0.27	0.00	0.29	3.55	8%
USA	6.33	2.50	2.30	0.13	4.93	59.63	8%
WHO	0.12	0.11	-	-	0.11	1.65	7%
UNICEF	0.51	0.21	0.70	-	0.91	15.80	6%
France	3.44	-	0.96	4.31	5.28	207.80	3%
GAVI	0.92	1.01	-	-	1.01	40.85	2%
IFAD	0.22	0.30	-	-	0.30	12.40	2%
Republic of Korea	1.21	0.07	1.20	-	1.27	71.32	2%
Japan	0.75	0.92	0.18	-	1.11	192.73	1%
Others	0.63	-	-	-	-	756.66	0%
សរុប	**62.40**	**18.62**	**51.88**	**12.15**	**82.65**	**1887.95**	**4%**

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន

រាជរដ្ឋាភិបាលបានលើកកម្ពស់បរិយាកាសសម្រាប់ទាក់ទាញការវិនិយោគ តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ធនធាន ២០៩ លានដុល្លារ បានគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន ពោលគឺបានកើន ៤៨% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨ ។ វិស័យថាមពល និងវិស័យដឹកជញ្ជូនទទួលបានធនធានច្រើនជាងគេ ដោយសារសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់តភ្ជាប់ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដឹកជញ្ជូន និងអភិវឌ្ឍវិស័យថាមពល ។ តារាងទី ៤.៤ បង្ហាញថាវិស័យដែលបានបញ្ជ្រាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជន គឺ÷ វិស័យឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម, វិស័យនគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង និងវិស័យទេសចរណ៍ ។

តារាងទី ៤.៤: ការបញ្ជាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ (លានដុល្លារ)

វិស័យ	២០១៨ (សរុប)	២០១៩				ធនធានតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៩	វិស័យឯកជន (% នៃធនធានតាមវិស័យ)
		កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
ថាមពល និងអគ្គិសនី	23.61	0.00	50.69	0.95	51.64	175.45	29%
ដឹកជញ្ជូន	82.12	0.22	96.27	-	96.49	348.16	28%
ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម	0.81	-	0.60	0.88	1.48	10.13	15%
នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង	0.96	5.03	1.63	-	6.66	55.85	12%
ទេសចរណ៍	0.24	0.01	0.65	0.04	0.70	7.13	10%
ការអភិវឌ្ឍជនបទ	5.74	0.75	7.62	0.30	8.67	94.69	9%
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	5.78	0.20	2.90	9.52	12.62	151.40	8%
កសិកម្ម	12.45	5.58	14.18	1.62	21.38	309.24	7%
បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានវិទ្យា និងទំនាក់ទំនង	0.00	0.02	0.04	-	0.05	1.12	5%
សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	0.73	0.01	0.01	0.09	0.12	2.79	4%
យេនឌ័រ	0.03	0.09	0.02	-	0.11	5.25	2%
បរិស្ថាន និងចីរភាព	1.03	0.32	0.14	0.21	0.67	36.06	2%
សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម	0.85	0.24	0.53	0.34	1.11	61.80	2%
អប់រំ	2.99	0.11	2.69	0.40	3.19	213.79	1%
វប្បធម៌ សិល្បៈ និងកីឡា	0.88	0.19	0.74	-	0.93	63.80	1%
អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល	0.89	0.35	0.54	0.03	0.92	64.67	1%
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	0.11	0.10	0.00	-	0.10	13.33	1%
សុខាភិបាល	2.04	0.72	0.22	-	0.94	244.22	0%
ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ	-	-	0.00	-	0.00	3.24	0%
ហ៊ីវ/អេដស៍	-	-	-	-	-	11.72	0%
ផ្សេងៗ	0.19	1.37	-	-	1.37	14.13	10%
សរុប	141.45	15.30	179.46	14.38	209.15	1887.95	11%

តារាងទី ៤.៥ បង្ហាញថា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ជប៉ុន, មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម, បារាំង និងអង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ គឺជាដៃគូដែលបានបញ្ជាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនច្រើនជាងគេទៅក្នុងគម្រោងរបស់ខ្លួន ។ ទោះបីជាដៃគូទាំង ២៥ បានគាំទ្រការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនក៏ដោយ ក៏ការគាំទ្រទាំងនេះមានធនធានតិចជាង ១/៤ នៃហិរញ្ញប្បទានបើកផ្តល់សរុបរបស់ខ្លួន ។

តារាងទី ៤.៥ : ការបញ្រ្ជាបការអភិវឌ្ឍវិស័យឯកជនរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	២០១៨ (សរុប)	២០១៩				ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៩	វិស័យឯកជន (% នៃធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍)
		កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
China	76.53	-	117.08	-	117.08	496.18	24%
Japan	23.51	1.54	24.80	0.25	26.60	192.73	14%
IFAD	1.02	-	1.22	0.30	1.52	12.40	12%
France	10.11	4.69	10.72	9.50	24.92	207.80	12%
ILO	0.38	-	0.06	0.34	0.40	3.88	10%
UK	0.08	0.06	0.03	-	0.09	0.93	10%
WFP	-	-	0.76	-	0.76	8.33	9%
Republic of Korea	1.89	0.07	5.69	0.44	6.20	71.32	9%
ADB	13.67	5.36	14.56	-	19.92	245.99	8%
Australia	4.44	0.33	0.70	2.05	3.07	38.80	8%
New Zealand	0.42	-	0.39	0.16	0.55	7.17	8%
WHO	0.12	0.11	-	-	0.11	1.65	7%
Germany	2.74	1.18	0.15	0.26	1.58	24.87	6%
UNIDO	0.01	-	-	0.10	0.10	1.62	6%
Czech Republic	0.08	0.07	0.04	-	0.11	1.99	6%
UNICEF	0.98	0.17	0.70	-	0.87	15.80	5%
Switzerland	0.56	0.11	0.53	-	0.64	13.41	5%
EU/EC	1.64	0.99	0.58	0.69	2.27	64.63	4%
Canada	0.09	-	-	0.06	0.06	1.99	3%
UNESCO	0.05	0.10	0.06	-	0.16	5.46	3%
UNDP	0.28	0.18	0.03	0.07	0.28	10.33	3%
USA	2.33	0.15	1.02	0.17	1.33	59.63	2%
Sweden	0.52	0.16	0.26	-	0.42	23.76	2%
UNFPA	-	0.02	-	-	0.02	2.43	1%
World Bank	-	-	0.07	-	0.07	69.74	0%
Others	-	-	-	-	-	305.14	0%
សរុប	**141.45**	**15.30**	**179.46**	**14.38**	**209.15**	**1887.95**	**11%**

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ

តាមរយៈការអនុវត្តផែនការយុទ្ធសាស្ត្រជាតិស្តីពីការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិអភិវឌ្ឍន៍ដោយចីរភាពបានបញ្រ្ជាបវិធានការបន្ស៊ាំ និងកាត់បន្ថយការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក្នុងគោលដៅកាត់បន្ថយផលប៉ះពាល់អវិជ្ជមាននៃការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដើម្បីធានាដំណើរការនៃការអភិវឌ្ឍជាតិប្រកបដោយចីរភាព ។

ធនធាន ១១,៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និង ១៣,៣ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ គិតទាំងធនធានផ្ទាល់របស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល បានគាំទ្រការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (វិស័យគោល) ។ គម្រោងក្នុងវិស័យដទៃទៀតដែលបានបញ្រ្ជាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ មានទំហំ ៧៩ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៩ ពោលគឺបានកើនឡើងប្រមាណ ២២ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ៣៩% ធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨ ។ តារាងទី ៤.៦ បង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ វិស័យនគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង ទទួលបានធនធានច្រើនជាងគេ សម្រាប់បញ្រ្ជាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ស្មើនឹង ១៩% នៃហិរញ្ញប្បទានបើកផ្តល់សម្រាប់វិស័យនេះ ។ បន្ទាប់មកគឺវិស័យបរិស្ថាន និងចីរភាព ១៣%, វិស័យកសិកម្ម

១២%, ការអភិវឌ្ឍជនបទ ៨% និងវិស័យទឹកស្អាត និងអនាម័យ ៣% ។ ដោយឡែក វិស័យសំខាន់ៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការឆ្លើយតបទៅនឹងការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ដូចជាសុខាភិបាល, ថាមពល និងអគ្គិសនី ទទួលធនធានតិចតួចនៅឡើយសម្រាប់បញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ លើមូលដ្ឋាននេះ យើងត្រូវប្រើប្រាស់ឱ្យអស់សក្តានុពលដើម្បីបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងគ្រប់ទិដ្ឋភាពនៃការអភិវឌ្ឍ ។

តារាងទី ៤.៦ : ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ (លានដុល្លារ)

វិស័យ	២០១៨	២០១៩				ធនធានតាមវិស័យ	ការប្រែប្រួល អាកាសធាតុ (% នៃធនធានតាមវិស័យ)
	សរុប	កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប	ឆ្នាំ២០១៩	
នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង	1.13	3.59	6.74	0.34	10.67	55.85	19%
បរិស្ថាន និងចីរភាព	5.64	0.69	1.35	2.64	4.68	36.06	13%
កសិកម្ម	27.01	4.70	25.91	6.42	37.03	309.24	12%
ការអភិវឌ្ឍជនបទ	4.01	0.09	0.97	6.31	7.36	94.69	8%
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	3.52	0.07	5.13	0.08	5.29	151.40	3%
ការដឹកជញ្ជូន	7.13	1.64	7.62	0.08	9.34	348.16	3%
យេនឌ័រ	0.14	0.09	-	-	0.09	5.25	2%
សុខាភិបាល	3.08	1.23	1.44	-	2.67	244.22	1%
សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	0.52	-	0.03	-	0.03	2.79	1%
អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល	0.48	0.02	0.03	0.24	0.29	64.67	0%
អប់រំ	1.89	0.66	0.25	-	0.92	213.79	0%
សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម	0.06	0.02	0.02	0.18	0.23	61.80	0%
ថាមពល និងអគ្គិសនី	1.95	-	0.48	-	0.48	175.45	0%
វប្បធម៌ សិល្បៈ និងកីឡា	0.03	-	0.02	-	0.02	63.80	0%
ទេសចរណ៍	-	-	-	-	-	7.13	0%
ផ្សេងៗ	0.30	-	-	-	-	27.46	0%
ហ៊ីវ/អេដស៍	-	-	-	-	-	11.72	0%
ឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម	-	-	-	-	-	10.13	0%
ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ	0.01	-	-	-	-	3.24	0%
បច្ចេកវិទ្យា ព័ត៌មានវិទ្យា និងទំនាក់ទំនង	0.05	-	-	-	-	1.12	0%
សរុប	**56.95**	**12.80**	**50.01**	**16.28**	**79.09**	**1887.95**	**4%**

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ២២ បានបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុទៅក្នុងគម្រោងអភិវឌ្ឍន៍របស់ខ្លួន ប៉ុន្តែ បានបញ្ជ្រាបតិចជាង ២០% នៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសរុប ក្នុង២០១៩ ប៉ុណ្ណោះ ។ តារាងទី ៤.៧ បង្ហាញថា ដៃគូដែលបានបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុច្រើនជាងគេ គឺធនាគារពិភពលោក ១៧%, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ១១% និងមូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម ១០% ។

តារាងទី ៤.៧ : ការបញ្ជ្រាបការប្រែប្រួលអាកាសធាតុរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ (លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	២០១៨	២០១៩				ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៩	ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ (% នៃធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍)
	សរុប	កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
World Bank	4.00	0.21	7.17	4.73	12.11	69.74	17%
ADB	14.89	0.18	21.42	4.50	26.10	245.99	11%
IFAD	0.89	-	-	1.22	1.22	12.40	10%
FAO	0.19	-	0.22	0.04	0.26	3.55	7%
WHO	0.12	0.11	-	-	0.11	1.65	7%
UNDP	0.61	0.03	0.01	0.58	0.61	10.33	6%
Australia	2.30	0.97	0.12	0.87	1.97	38.80	5%
Germany	1.81	0.50	0.23	0.51	1.25	24.87	5%
Republic of Korea	3.61	0.53	2.64	0.07	3.23	71.32	5%
Japan	5.55	5.19	0.10	2.94	8.23	192.73	4%
EU/EC	1.38	0.59	1.27	0.74	2.60	64.63	4%
Sweden	0.50	0.70	0.11	-	0.81	23.76	3%
USA	4.10	0.23	1.67	0.08	1.98	59.63	3%
France	4.00	0.07	5.26	-	5.33	207.80	3%
China	11.10	3.36	9.10	-	12.47	496.18	3%
Switzerland	0.40	0.06	0.27	-	0.32	13.41	2%
UNICEF	-	-	0.29	-	0.29	15.80	2%
New Zealand	-	-	0.12	-	0.12	7.17	2%
Czech Republic	0.04	0.02	0.01	-	0.03	1.99	2%
UNFPA	-	0.02	-	-	0.02	2.43	1%
ILO	0.02	0.02	-	-	0.02	3.88	0%
UNESCO	0.01	-	0.01	-	0.01	5.46	0%
Others	1.42	-	-	-	-	314.5	0%
សរុប	**56.95**	**12.80**	**50.01**	**16.28**	**79.09**	**1887.95**	**4%**

វិធានការសម្រាប់ពង្រឹងការកត់ត្រាហិរញ្ញប្បទានរបស់អន្តរវិស័យ

ទស្សនទាននៃ "ការបញ្ជ្រាប" ត្រូវបានចាត់ទុកជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់បញ្ចូលបញ្ហាអន្តរវិស័យទៅក្នុងការរៀបចំ, ការអនុវត្ត , ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងវាយតម្លៃគោលនយោបាយ និងកម្មវិធីអភិវឌ្ឍន៍ ។ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍មួយចំនួនបានបញ្ជ្រាបបញ្ហាអន្តរវិស័យមួយចំនួន ទៅក្នុងវិស័យអាទិភាពរបស់ខ្លួន ។ រីឯដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ដទៃទៀតបានចាត់ទុកថា បញ្ហាអន្តរវិស័យ គឺជាផ្នែកមួយនៃយុទ្ធសាស្ត្រកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងបានបញ្ជ្រាបបញ្ហានេះទៅក្នុងកម្មវិធី និងគម្រោងរបស់ខ្លួន ។

ក.អ.ក/គ.ជ.ទា បានសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ក្នុងរៀបចំសេចក្តីណែនាំ និងបានបណ្តុះបណ្តាលដល់មន្ត្រីបង្គោលរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីកត់ត្រាការគាំទ្រទាំងនេះ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការបញ្ជ្រាបបញ្ហាអន្តរវិស័យក៏មិនតម្រូវឱ្យមានការគាំទ្រសកម្មភាពផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ហើយមិនត្រូវបានរំលេចក្នុងការវិភាគនេះដែរ ។ ក្នុងន័យនេះ គប្បីបន្តកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ដើម្បីរំលេចអំពីកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងការបញ្ជ្រាបបញ្ហាអន្តរវិស័យទៅក្នុងកិច្ចការរបស់ពួកគេ និងក្នុងសកម្មភាពរបស់ក្រុមការងារបច្ចេកទេសចម្រុះ ។

ជំពូកទី ៥
ការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការក្នុងការអភិវឌ្ឍវិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា

គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ គឺជាយុទ្ធសាស្ត្រកំណើនសេដ្ឋកិច្ចថ្មី ដែលបំពេញតួនាទីជាយុទ្ធសាស្ត្រពហុវិស័យដ៏សំខាន់ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចប្រកបដោយចីរភាព និងបរិយាប័ន្ន តាមរយៈការធ្វើពិពិធកម្មសេដ្ឋកិច្ច, ការពង្រឹងភាពប្រកួតប្រជែង និងការលើកកម្ពស់ផលិតភាព ។ គោលនយោបាយនេះបានដាក់ចេញនូវយុទ្ធសាស្ត្រគន្លឹះ, វិធានការគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាព ដែលផ្សារភ្ជាប់ជាមួយគោលដៅ និងចំណុចដៅ ដែលត្រូវសម្រេចឱ្យបានត្រឹមឆ្នាំ២០២៥ ដើម្បីជំរុញសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាឱ្យរីកចម្រើនកាន់តែខ្ពស់ថែមទៀត នៅក្នុងខ្សែចង្វាក់តម្លៃតំបន់ និងសកល ។

ក្រោមភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា សម្រេចបានវឌ្ឍនភាពជាច្រើន ធៀបនឹងចំណុចដៅសំខាន់ៗ, វិធានការគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាព ក៏ដូចជាវិធានការគន្លឹះបួនជាក់ស្តែង ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជាក៏មានការប្រែប្រួលខ្លាំងក្លាផងដែរ ។ យោងតាមរបាយការណ៍ឆ្នាំ២០១៧-២០១៨ ស្តីពីវឌ្ឍនភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា, អនុបាតវិស័យឧស្សាហកម្មធៀបនឹងផលិតផលក្នុងស្រុកសរុប បានកើនឡើងពី ២៧,៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ដល់ ៣២,៦% ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ពោលគឺសម្រេចបានលើសគោលដៅ ឆ្នាំ២០២៥ ដែលកំណត់ត្រឹមតែ ៣០%។

តួនាទីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការបានផ្តល់ប្រភពធនធានសំខាន់ សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា លើការងារអាទិភាពសំខាន់ៗរួមមាន ÷ ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈ និងប្រព័ន្ធឡូជីស្ទីក, ភាពជាដៃគូផ្ទាល់ជាមួយវិស័យឯកជន, ការវិនិយោគគន្លឹះជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែងសេដ្ឋកិច្ច, ការកៀរគរប្រភពធនធានដទៃទៀត និងការគាំទ្រដល់កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលដើម្បីធានាបរិស្ថានអំណោយផល និងទាក់ទាញវិនិយោគ ។

ប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមប្រឹក្សាអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា បានកត់ត្រាការគាំទ្ររបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ សម្រាប់ពន្លឿនការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

ការវិភាគហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩

តារាងទី ៥.១ បានបង្ហាញថា ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណ ១៥៧ លានដុល្លារ ស្មើនឹង ១៣% នៃហិរញ្ញប្បទានសរុប (មិនរាប់បញ្ចូលធនធានរបស់អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល) ត្រូវបានបើកផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រវិធានការគន្លឹះបួនជាក់ស្តែង និងវិធានការគោលនយោបាយ និងផែនការសកម្មភាព នៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ការបើកផ្តល់អាចកើនរហូតដល់ ២៦៦ លានដុល្លារ ពោលគឺកើន ៥៩% ធៀប

នឹងឆ្នាំ២០១៨ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ធនធាន ៧០% នៃធនធានសរុបសម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ត្រូវបានបើកផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រការអនុវត្តវិធានការគន្លឹះបួនជាក់ស្តែង ក្នុងនោះ ហិរញ្ញប្បទានទំហំ ១៧៥ លានដុល្លារ សម្រាប់វិស័យថាមពល ក្នុងនោះធនធានរបស់សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន ១១៩ លានដុល្លារ ។

តារាងទី ៥.១ : ហិរញ្ញប្បទានគាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ *(លានដុល្លារ)*

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ឆ្នាំ២០១៨ (សរុប)	ឆ្នាំ២០១៩					
		ការជំរុញការទាក់ទាញវិនិយោគ	ការពង្រីកសហគ្រាសធុនតូចនិងមធ្យម	ការកែលម្អបរិស្ថាននិយ័តកម្ម	ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ	វិធានការគន្លឹះបួនជាក់ស្តែង	សរុប
សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន	54.7	-	-	-	-	119.2	119.2
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	26.7	43.1	-	-	4.6	1.3	49
បារាំង	18.3	-	-	-	0.8	42.8	43.6
ជប៉ុន	24.7	1.8	2.3	-	5.4	8.7	18.2
អូស្ត្រាលី	11.6	-	-	-	5.9	3.0	8.9
សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	6.0	-	1.8	1.9	1.9	0.9	6.5
ធនាគារពិភពលោក	-	-	-	-	4.8	-	4.8
នូវែលសេឡង់	3.4	-	-	-	3.4	-	3.4
អាល្លឺម៉ង់	1.9	-	0.9	1.8	-	-	2.7
ស្វីស	2.5	-	-	0.03	2.3	0.02	2.4
សហភាពអឺរ៉ុប	2.5	-	-	2.1	-	-	2.1
មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍវិស័យកសិកម្ម	0.6	-	1.5	-	-	-	1.5
ស៊ុយអែត	1.2	-	-	-	1.1	-	1.1
កាណាដា	0.6	-	0.2	-	0.3	-	0.5
អង្គការយូនីដូ	0.1	0.4	-	-	-	-	0.4
អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ	0.2	-	-	0.2	0.05	-	0.3
ចក្រភពអង់គ្លេស	0.3	-	-	0.05	0.1	-	0.2
អង្គការយូណេស្កូ	0.2	-	-	-	0.2	-	0.2
អង្គការពលកម្មអន្តជាតិ	0.1	-	-	-	0.2	-	0.2
ផ្សេងៗ	0.3	-	-	-	-	-	0.0
សរុប	**156.7**	**45.3**	**6.7**	**6.1**	**31.0**	**175.9**	**265.7**

សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, ជប៉ុន, បារាំង និងអូស្ត្រាលី គឺជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ដែលបានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានប្រមាណ ១៣៦ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ និងប្រមាណ ២៣៨,៩ លានដុល្លារក្នុងឆ្នាំ២០១៩ សម្រាប់គាំទ្រដល់គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។ វិធានការស្តីពីការជំរុញការវិនិយោគ និងវិធានការស្តីពីការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ គឺជាផ្នែកការងារដែលបន្តទទួលបានការគាំទ្រភាគច្រើនពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។

តារាងទី ៥.២ បានបង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៥-២០១៩ ហិរញ្ញប្បទាន ៩១៧,២ លានដុល្លារ ពោលគឺប្រមាណ ១៨០ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ ត្រូវបានបើកផ្តល់សម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។ វិធានការគន្លឹះប្អូនជាក់ស្តែងទទួលបានការគាំទ្រច្រើនជាងគេ ប្រមាណ ៦៥១,៣លានដុល្លារ ខណៈដែលវិធានការគោលនយោបាយស្តីពីការពង្រីកសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម ទទួលបានការគាំទ្រតិចតួចនៅឡើយ ។ ដូចបានលើកឡើងក្នុងតារាងទី ៥.១, តារាងទី ៥.៣ បានបង្ហាញថា សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី, បារាំង, ជប៉ុន និងអូស្ត្រាលី គឺជាដៃគូអភិវឌ្ឍន៍សំខាន់ៗដែលបានផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសរុប ៨២៧ លានដុល្លារ សម្រាប់គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៥-២០១៩ ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន បានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានច្រើនជាងគេ ប្រមាណ ១១៩,២ លានដុល្លារ សម្រាប់គាំទ្រអនុវត្តគោលនយោបាយនេះ តាមរយៈគម្រោងសាងសង់ខ្សែបណ្តាញអគ្គិសនីនៅភាគនិរតី និងបូព៌ា ។

តារាងទី ៥.២ : ធនធានរយៈពេលមធ្យម ឆ្នាំ២០១៥-២០១៩ គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា

(លានដុល្លារ)

វិធានការគោលនយោបាយ និងវិធានការគន្លឹះប្អូនជាក់ស្តែង	ឆ្នាំ២០១៥	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩ (ប៉ាន់ស្មាន)	សរុប
ការជំរុញវិនិយោគ	0.2	3.3	1.8	2.5	45.4	53.2
ការពង្រីកសហគ្រាសធុនតូច និងមធ្យម	1.1	1.7	3.6	3.9	6.7	17
ការកែលម្អបរិយាកាសនិយ័តកម្ម	4.3	9.0	25.9	8.7	6.1	54.0
ការសម្របសម្រួលគោលនយោបាយគាំទ្រ	27.4	22.2	28.2	31.9	31.5	141.2
វិធានការគន្លឹះប្អូនជាក់ស្តែង	55.9	148.0	162.0	109.5	175.9	651.3
សរុប	**88.8**	**184.2**	**221.8**	**156.7**	**265.7**	**917.2**

តារាងទី ៥.៣ : ធនធានរយៈពេលមធ្យមឆ្នាំ២០១៥-២០១៩ គាំទ្រគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា

(លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ឆ្នាំ២០១៥	ឆ្នាំ២០១៦	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩ (ប៉ាន់ស្មាន)	សរុប
សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន	45.1	122.2	133.2	54.6	119.2	474.3
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	11.1	9.8	19.0	26.8	49.0	115.7
បារាំង	1.2	13.0	21.4	18.3	43.6	97.5
ជប៉ុន	12.8	19.0	16.5	24.8	18.2	91.3
អូស្ត្រាលី	7.3	9.5	11.4	11.7	8.8	48.7
សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	-	1.1	6.3	6.0	6.5	19.9
នូវែលសេឡង់	2.6	1.9	3.1	3.4	3.4	14.4
សហភាពអឺរ៉ុប	2.8	1.7	1.3	2.4	2.0	10.2
ស្វីស	0.5	0.8	2.0	2.5	2.3	8.1
អាល្លឺម៉ង់	0.0	1.1	2.0	1.9	2.7	7.7
ស៊ុយអែត	1.1	1.3	1.2	1.2	1.0	5.8
សហរដ្ឋអាមេរិក	1.2	0.8	1.0	0.2	0.3	3.5
អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ	0.9	1.0	1.0	0.2	0.1	3.2
ធនាគារពិភពលោក	1.8	-	-	-	4.8	6.6
កាណាដា	0.1	0.4	0.5	0.6	0.6	2.2
សាធារណរដ្ឋឆែក	0.3	0.4	0.3	-	0.4	1.4
អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ	0.0	0.1	0.6	0.2	0.2	1.1
មូលនិធិអន្តរជាតិសម្រាប់អភិវឌ្ឍន៍វិស័យកសិកម្ម	-	-	0.01	0.6	1.5	2.11
អង្គការយូនីដូ	0.1	0.1	0.2	0.05	0.4	0.85
ចក្រភពអង់គ្លេស	0.0	0.0	0.05	0.3	0.2	0.55
អង្គការយូណេស្កូ	0.0	-	0.1	0.2	0.1	0.4
សរុប	**88.8**	**184.2**	**221.8**	**156.7**	**265.7**	**917.2**

តារាងទី ៥.៤ បានបង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ១៦ បានបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ទៅក្នុងការអនុវត្តគម្រោង និងកម្មវិធីរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន១៥ បានបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយនេះ ទៅក្នុងគម្រោងរបស់ពួកគេ ក្នុងទំហំ ១៦០ លានដុល្លារ ។ ហិរញ្ញប្បទាននេះអាចកើនប្រមាណ ៧៨ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ដោយសារហិរញ្ញប្បទានរបស់សាធារណ-រដ្ឋប្រជាមានិតចិន និងជប៉ុន ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន និងជប៉ុន នៅតែជាដៃគូសំខាន់ ដែលបានបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ទៅក្នុងគម្រោង និងកម្មវិធី ដែលមាន ២៦,៨% និង ២៥,៤% នៃទំហំហិរញ្ញប្បទានរបស់ខ្លួន ។ បើគិតតាមកម្រិតនៃការបញ្ជ្រាប, សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិនបានបើកផ្តល់ ១២០,៩ លានដុល្លារ សម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ក្នុងកម្រិតខ្ពស់ជាងគេ ។

តារាងទី ៥.៤ : ការបញ្ជ្រាបគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩

(លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ឆ្នាំ២០១៨ (សរុប)	ឆ្នាំ២០១៩ (ប៉ាន់ស្មាន)				ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៩	IDP គិតជា % នៃ ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១៩
		កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
សាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន	87.6	3.3	9.1	120.9	133.4	496.1	26.8%
ជប៉ុន	39.6	7.5	11.8	29.7	49	192.7	25.4%
ស្វីស	0.5	0.1	2.0	-	2.1	13.4	15.6%
អាល្លឺម៉ង់	2.1	0.3	2.8	0.1	3.2	24.8	12.9%
បារាំង	7.4	4.4	18.8	0.07	23.3	207.8	11.2%
អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ	0.4	0.01	0.4	-	0.4	3.8	10.5%
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	14.5	2.8	15.6	1.4	20.0	245.9	8.1%
ធនាគារពិភពលោក	0.9	4.7	-		4.7	69.7	6.7%
អូស្ត្រាលី	3.4	0.06	2.0	-	2.06	38.7	5.3%
សហភាពអឺរ៉ុប	2.9	1.9	0.5	0.06	2.46	64.6	3.8%
អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ	0.4	0.4	0.0	-	0.4	10.3	3.8%
កាណាដា	0.06	-	0.06	-	0.06	1.9	3.1%
អង្គការយូនីសេហ្វ	-	0.1	-	-	0.1	12.8	0.7%
ស៊ុយអែត	0.07	0.1	-	-	0.1	23.7	0.4%
សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	0.3	-	0.07	0.1	0.17	71.3	0.2%
ផ្សេងៗ	0.1	-	-	-	-	59.6	0%
សរុប (មិនរាប់បញ្ចូលគម្រោងគ្រោងអនុវត្ត)	**160.6**	**26.2**	**59.4**	**12.8**	**238.4**	**1887.9**	**12.6%**

តារាងទី ៥.៥ បង្ហាញថា វិស័យដឹកជញ្ជូន, ថាមពល និងអគ្គិសនី និងកសិកម្ម ទទួលធនធានច្រើនជាងគេ ។ បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៨ ធនធានសម្រាប់បញ្ជ្រាបគោលនយោបាយឧស្សាហកម្មក្នុងវិស័យអប់រំ បានកើនពី ២,៨ លានដុល្លារ ដល់ ៨,៩ លានដុល្លារ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍសមត្ថភាព និងជំនាញក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មនៅកម្ពុជា ។

តារាងទី ៥.៥: ការបញ្ជាបតាមវិស័យនៃគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្ម ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ *(លានដុល្លារ)*

វិស័យ	ឆ្នាំ២០១៨ (សរុប)	ឆ្នាំ២០១៩ (ប៉ាន់ស្មាន)				ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងឆ្នាំ២០១៩	IDP គិតជាភាគរយនៃធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងឆ្នាំ២០១៩
		កម្រិតទាប	កម្រិតមធ្យម	កម្រិតខ្ពស់	សរុប		
ថាមពល និងអគ្គិសនី	25.7	0.4	12.3	41.0	53.8	175.5	30.6%
ការដឹកជញ្ជូន និងឡូជីស្ទិក	88.0	0.7	4.4	98.9	103.3	348.2	29.6%
ទឹកស្អាត និងអនាម័យ	9.1	-	19.1	0.07	19.2	151.4	12.6%
កសិកម្ម	23.7	14.5	14.9	7.0	36.3	309.2	11.8%
ឧស្សាហូបនីយកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម	0.4	0.08	0.1	0.9	1.1	10.1	10.9%
ទេសចរណ៍	0.2	-	0.7	-	0.7	7.1	9.8%
ផ្សេងៗ		0.9	0.3	-	1.2	14.1	8.5%
ការអភិវឌ្ឍជនបទ	5.2	5.0	2.0	-	7.0	94.7	7.4%
នគរូបនីយកម្ម និងការគ្រប់គ្រង	1.0	-	4.0	-	4.0	55.9	7.1%
អប់រំ	2.8	3.6	0.5	4.7	8.9	213.8	4.1%
សេវាធុរកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ	0.2	-	-	0.1	0.1	2.8	3.6%
អភិបាលកិច្ច និងរដ្ឋបាល	2.8	1.3	0.03	0.18	1.5	64.7	2.3%
ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ	0.1	0.08	-	-	0.08	13.3	0.6%
សហគមន៍ និងសុខុមាលភាពសង្គម	0.4	0.1	0.3	-	0.4	61.8	0.6%
យេនឌ័រ	0.02	-	0.1	-	0.02	5.2	0.3%
បរិស្ថាន និងចីរភាព	0.2	0.1	-	-	0.1	36.1	0.2%
វប្បធម៌ សិល្បៈ និងកីឡា	0.02	0.01	-	-	0.01	63.8	0.02%
សុខាភិបាល	0.3	2.6	-	-	0.03	244.2	0%
ជំនួយសង្គ្រោះបន្ទាន់ និងស្បៀងអាហារ	-	-	-	-	-	3.2	0%
ហ៊ីវ/ អេដស៍	-	-	-	-	-	11.7	0%
បច្ចេកវិទ្យាព័ត៌មាន និងទូរគមនាគមន៍	0.04	-	-	-	-	1.1	0%
សរុប (មិនរាប់បញ្ចូលគម្រោងគ្រោងនឹងអនុវត្ត)	160.6	26.2	59.4	152.8	238.4	1887.9	12.6%

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការគាំទ្រវិស័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈនៅកម្ពុជា

គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា បានទទួលស្គាល់ពីសារៈសំខាន់នៃការលើកកម្ពស់ការអប់រំ, ការបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងជំនាញវិជ្ជាជីវៈ តាមរយៈការកែទម្រង់កម្មវិធីអប់រំ ។ តារាងទី ៥.៦ បង្ហាញថា ក្នុងចន្លោះឆ្នាំ២០១៧-២០១៩ ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ចំនួន ១៧ បានបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទាន ជាមធ្យម ៣០,៥ លានដុល្លារក្នុងមួយឆ្នាំ សម្រាប់គាំទ្រវិស័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ ក្នុងនោះ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ហិរញ្ញប្បទាន ៨៥% ត្រូវបានបើកផ្តល់ដោយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ៥ គឺ ÷ អូស្ត្រាលី ៥,៩ លានដុល្លារ, ជប៉ុន ៥,៤ លានដុល្លារ, ធនាគារពិភពលោក ៤,៨ លានដុល្លារ, ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី ៤,៦ លានដុល្លារ និងនូវែលសេឡង់ ៣,៤ លានដុល្លារ ។

តារាងទី ៥.៦ៈ ធនធានរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍គាំទ្រដល់វិស័យអប់រំបណ្តុះបណ្តាលបច្ចេកទេស និងវិជ្ជាជីវៈ

(លានដុល្លារ)

ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍	ឆ្នាំ២០១៧	ឆ្នាំ២០១៨	ឆ្នាំ២០១៩ (ប៉ាន់ស្មាន)
អូស្ត្រាលី	7.2	6.9	5.9
ជប៉ុន	5.8	5.9	5.4
ធនាគារពិភពលោក	-	-	4.8
ធនាគារអភិវឌ្ឍន៍អាស៊ី	2.1	7.9	4.6
នូវែលសេឡង់	3.1	3.4	3.4
ស្វីស	2.1	2.5	2.3
សាធារណរដ្ឋកូរ៉េ	4.2	1.6	1.7
ស៊ុយអែត	1.1	1.2	1
បារាំង	0.9	1	0.8
កាណាដា	0.2	0.3	0.3
សាធារណរដ្ឋឆែក	-	-	0.3
អង្គការពលកម្មអន្តរជាតិ	0.5	0.2	0.2
អង្គការយូណេស្កូ	0.1	0.3	0.2
ចក្រភពអង់គ្លេស	0.1	0.3	0.1
អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ	-	-	0.05
សហភាពអឺរ៉ុប	0.2	0.07	-
សហរដ្ឋអាមេរិក	0.2	0.2	-
សរុប	**28.0**	**31.9**	**31.3**

ជំពូកទី ៦
ការចាកចេញពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចរបស់កម្ពុជា

កម្ពុជាសម្រេចបានឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតទាប នាខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ដោយចំណូលជាតិសរុបសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់បានកើនលើសពី១.០២៥ ដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ ។ ចំណាត់ថ្នាក់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ត្រូវបានកំណត់ផ្អែកតាមលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ ៣ គឺ÷ ចំណូលជាតិសរុបសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់, ធនធានមនុស្ស និងភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ដែលខុសប្លែកពីចំណាត់ថ្នាក់របស់ធនាគារពិភពលោក ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌចំណូលសម្រាប់ប្រទេសនីមួយៗ ។

ផ្អែកលើវឌ្ឍនភាពយ៉ាងលឿនក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច, កម្ពុជាសង្ឃឹមថានឹងអាចឈានទៅចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលកិច្ចដំណើរការនេះត្រូវពិនិត្យដោយគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ ជំពូកនេះបង្ហាញអំពីភាពអនុគ្រោះដែលកម្ពុជាទទួលបានក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ព្រមទាំងកំណត់នូវវិធានការគោលនយោបាយសំខាន់ៗ ក្នុងរយៈពេលអន្តរកាលសម្រាប់ត្រៀមចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលរំពឹងថាអាចចាប់ផ្តើមក្នុងឆ្នាំ២០២១ ។

អត្ថប្រយោជន៍ និងភាពអនុគ្រោះសម្រាប់កម្ពុជាក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍ជាច្រើន រួមមាន÷ ការអនុគ្រោះក្នុងការនាំចេញទៅកាន់ទីផ្សារ, ការផ្តល់លក្ខខណ្ឌ និងភាពអនុគ្រោះជាក់លាក់, ជំនួយបច្ចេកទេសផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម, និងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្មក្នុងក្របខណ្ឌអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។

ការគាំទ្រដែលប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចទទួលបាន ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម (TFAF) និងភាពអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម រួមមាន ÷

- អត្ថប្រយោជន៍ពីកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម (TFAF) ដូចជាការអនុគ្រោះពន្ធ និងការមិនកំណត់កូតាទំនិញចូលទីផ្សារ, កិច្ចសម្រួលបែបបទគយ និងការលើកលែងពន្ធ ផ្អែកលើសមត្ថភាពនៃអនុលោមភាព ដោយរាប់បញ្ចូលទាំងការពន្លឿនការដឹកជញ្ជូន និងលើកដាក់ទំនិញ និងវិធានការប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម និងគយ ។
- ភាពអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម ដូចជាការសម្រួលការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិបញ្ញា (TRIPs) និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីវិធានការសម្រាប់ការវិនិយោគពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម (TRIMs) ដែលសម្រួលដល់ការអនុវត្តច្បាប់ និងគោលការណ៍នានាស្តីពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា និងការវិនិយោគក្នុងប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។

ពាក់ព័ន្ធនឹងកិច្ចការពារលើកម្មសិទ្ធិបញ្ញា, កម្ពុជាអាចបន្តទទួលបានភាពអនុគ្រោះពាក់ព័ន្ធកម្មសិទ្ធិបញ្ញាក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង TRIPS របស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក រហូតដល់ឆ្នាំ ២០២១ ។ ទោះបីត្រូវប្រឈមនឹង

បញ្ហាមួយចំនួនខាងសេដ្ឋកិច្ច, ហិរញ្ញវត្ថុ, បច្ចេកវិទ្យា និងរដ្ឋបាល ឬបញ្ហានានាក្នុងការត្រៀមចាកចេញពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចក៏ដោយ, ក៏កម្ពុជាត្រូវអនុវត្តទាំងស្រុងនូវគោលការណ៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀង TRIPS នៅក្រោយឆ្នាំ ២០២១ ដើម្បីសម្រួលពាណិជ្ជកម្មពាក់ព័ន្ធនឹងចំណេះដឹង និងការបង្កើតថ្មី សម្រាប់ការពារប៉ាតង់កម្មសិទ្ធិបញ្ញាស្ដីពីប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្ម ក៏ដូចជាការពារការមិនផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងយកចិត្តទុកដាក់ដល់ការបង្កើតគោលការណ៍ស្ដីពីកម្មសិទ្ធិបញ្ញា ដែលមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងកម្មសិទ្ធិស្ដីពីប្រកាសនីយប័ត្រតក្កកម្ម និងគំរូប្លង់ផ្នែកឧស្សាហកម្ម ជាដើម ។

ពាក់ព័ន្ធនឹងការលើកកម្ពស់ការវិនិយោគ, កម្ពុជានឹងអនុវត្តវិធានការទាំងឡាយស្របតាមកិច្ចព្រមព្រៀង TRIMs នៅក្រោយឆ្នាំ ២០២១ ប្រសិនពុំមានការចរចាពន្យារសុពលភាពកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាអាចប្រឈមនឹងការរឹតត្បិតក្នុងការអនុវត្តគោលការណ៍មួយចំនួន ដូចជាការប្រើប្រាស់វត្ថុធាតុដើមក្នុងស្រុក, សមិទ្ធកម្មការនាំចេញ, និងបទដ្ឋានលទ្ធកម្មរបស់រដ្ឋាភិបាល ដែលគោលការណ៍ទាំងនេះត្រូវបានអនុវត្តជាទូទៅដោយប្រទេសអភិវឌ្ឍន៍ និងឧស្សាហករដែលបានទទួលជោគជ័យកន្លងមកក្នុងប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិនិត្យលទ្ធភាពអំពីភាពបត់បែនក្នុងការអនុវត្តបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន និងអាចស្នើជំនួយបច្ចេកទេសតាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការទ្វេភាគី ឬពហុភាគី ដើម្បីពន្លឿនដំណើរការនៃការអនុម័តបទប្បញ្ញត្តិ និងលិខិតបទដ្ឋាននានា បន្ទាប់ពីការអនុវត្តភាពអនុគ្រោះនៃកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរនេះត្រូវបានបញ្ចប់ ។

ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការគឺជាប្រភពធនធានដ៏សំខាន់សម្រាប់បណ្ដាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ អត្ថប្រយោជន៍ដទៃទៀតដែលប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចទទួលបាន គឺហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងទម្រង់នៃការផ្ដល់ធនធាន និងហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ការប្រែប្រួលអាកាសធាតុ ។ ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចក៏ទទួលបានជំនួយបច្ចេកទេស និងវិធានការគាំទ្រអន្តរជាតិទូទៅ (ISMs) ដូចជាកិច្ចសហប្រតិបត្តិការបច្ចេកទេសសម្រាប់ជំរុញពាណិជ្ជកម្ម, ហិរញ្ញប្បទានសម្រាប់ពាណិជ្ជកម្ម, ធនាគារបច្ចេកវិទ្យារបស់អង្គការសហប្រជាជាតិសម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច, ការគាំទ្រប្រឹក្សាផ្នែកច្បាប់របស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងការគាំទ្រសម្រាប់ចូលរួមក្នុងកិច្ចប្រជុំរបស់អង្គការទាំងនេះ ជាដើម ។ លើសពីនេះ ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចអាចទទួលអត្ថប្រយោជន៍ ពីការអនុវត្តផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលផ្ដោតលើសមត្ថភាពផលិតកម្ម និងការផ្លាស់ប្ដូររចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច រួមទាំងការអភិវឌ្ឍមូលធនរូបវន្ត, ធនធានមនុស្ស និងសង្គម ។

ភាពអនុគ្រោះពាណិជ្ជកម្ម គឺជាអត្ថប្រយោជន៍សំខាន់ជាងគេសម្រាប់កម្ពុជា ដែលជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ សហភាពអឺរ៉ុបគឺជាគោលដៅនាំចេញធំបំផុតរបស់កម្ពុជា ដែលមានទំហំ ៤,៧ ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក (ស្មើនឹង ៣៨% នៃការនាំចេញសរុប ក្នុងឆ្នាំ២០១៨) ។ បន្ទាប់មក គឺសហរដ្ឋអាមេរិក, ចិន, ជប៉ុន និងកាណាដា ។ កម្ពុជាក៏ទទួលបានប្រព័ន្ធអនុគ្រោះ “ទំនិញគ្រប់មុខលើកលែងតែសព្វាវុធ (EBA)” ពីសហភាពអឺរ៉ុប ដែលផ្ដល់ភាពអនុគ្រោះពន្ធ និងការមិនកំណត់កូតាសម្រាប់គ្រប់មុខទំនិញនាំចេញ លើកលែងតែសព្វាវុធ ។ បន្ទាប់ពីចាកចេញផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច, កម្ពុជានឹងបាត់បង់ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះនេះ ក្នុងរយៈពេលអន្តរកាល

ហើយត្រូវជំនួសវិញដោយការផ្តល់ប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធទូទៅ (GSP) ។ បណ្តាប្រទេសអភិវឌ្ឍភាគច្រើននឹងបន្តផ្តល់ភាពអនុគ្រោះក្នុងរយៈពេលអន្តរកាល ដល់បណ្តាប្រទេសដែលទើបឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ ដូច្នេះ បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច, លក្ខខណ្ឌអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្មនឹងមានការផ្លាស់ប្តូរ ប៉ុន្តែនៅតែមានលក្ខណៈសម្បទានខ្ពស់ ។ រីឯប្រព័ន្ធ GSP+ របស់សហភាពអឺរ៉ុប ក៏ផ្តល់ភាពអនុគ្រោះស្រដៀងនឹងប្រព័ន្ធ EBA ដែរ ដោយផ្អែកលើលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យមិនមែនសេដ្ឋកិច្ច រួមទាំងការប្តេជ្ញាខាងសិទ្ធិមនុស្ស និងបទដ្ឋានការងារ ។

គំនូរទី ៦.១ ការនាំចេញរបស់កម្ពុជា

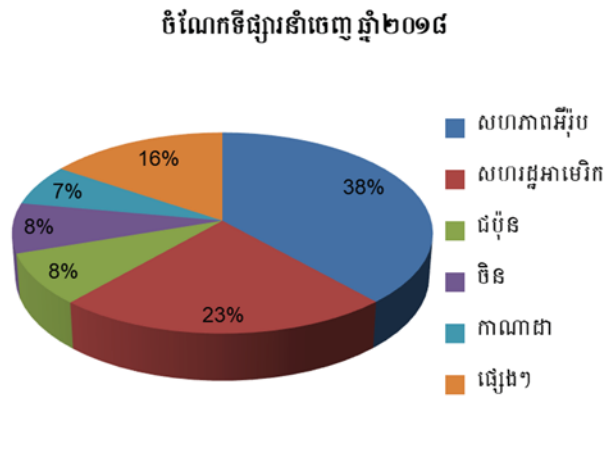

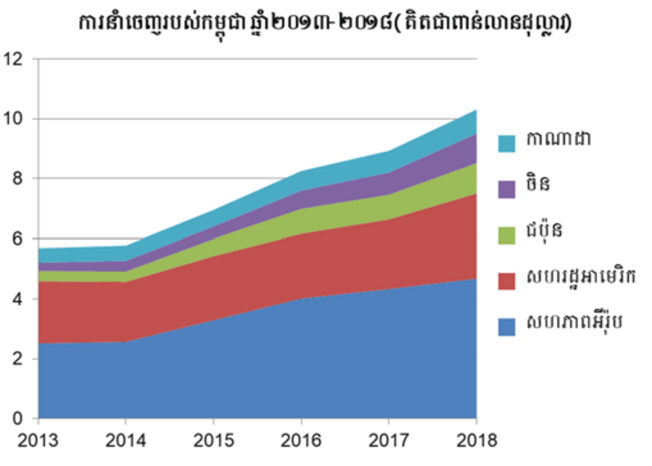

កម្ពុជាអាចទទួលបានភាពអនុគ្រោះពន្ធខាងពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងក្របខណ្ឌអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងប្រព័ន្ធអនុគ្រោះពន្ធទូទៅ (GSP) ក្នុងនោះរួមមាន កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មជាមួយសហរដ្ឋអាមេរិក ។ ចាប់ពីឆ្នាំ ១៩៩៤ សហរដ្ឋអាមេរិកបានបញ្ចូលបទប្បញ្ញត្តិស្តីពីបទដ្ឋានការងារក្នុងគ្រប់កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីរបស់ខ្លួន ។ ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងទ្វេភាគីស្តីពីវិស័យវាយនភណ្ឌជាមួយកម្ពុជា, សហរដ្ឋអាមេរិកបានភ្ជាប់ការលើកកម្ពស់បទដ្ឋានការងារជាមួយការបង្កើនចំនួនកូតាសម្បទានពាណិជ្ជកម្ម ។ លើសពីនេះ ក្នុងឆ្នាំ ២០០៦ កម្ពុជា និងសហរដ្ឋ-អាមេរិក បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីក្របខណ្ឌវិនិយោគ និងពាណិជ្ជកម្ម ។ ក្នុងឆ្នាំ២០១២ ប្រទេសទាំងពីរបានចាប់ផ្តើមពិភាក្សាលើសន្ធិសញ្ញាស្តីពីការវិនិយោគទ្វេភាគី ។ កន្លងមក កម្ពុជាបានទទួលអត្ថប្រយោជន៍ពីការជួចផ្តើមឱ្យមានការចរាចរទំនិញក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាដែលជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច នឹងបន្តសហការជាមួយតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីទាញយកអត្ថប្រយោជន៍ និងភាពអនុគ្រោះនានាបន្ថែមទៀត ។

វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាក្នុងការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

ដើម្បីឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ប្រទេសនីមួយៗត្រូវសម្រេចលក្ខខណ្ឌ ២ ក្នុងចំណោមលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យទាំង ៣ រួមមាន÷ ចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់, ធនធានមនុស្ស និងភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ឬសម្រេចទ្វេដងនូវលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យស្ដីពីចំណូល ក្នុង ២ សម័យកាលជាប់ៗគ្នានៃកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។

តាមរយៈកំណើនសេដ្ឋកិច្ចដ៏រឹងមាំ និងវឌ្ឍនភាពក្នុងការកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាការអនុវត្តជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្រ្តចតុកោណ, កម្ពុជាសម្រេចបានលើសលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យស្ដីពីការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងកំពុងឈានទៅសម្រេចលក្ខខណ្ឌស្ដីពីភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ។ សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សរបស់កម្ពុជាមានពិន្ទុ ៦៨,៩ លើសពិន្ទុកំណត់ (≥ ៦៦ ពិន្ទុ) ។ សន្ទស្សន៍នៃភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច បានថយពី ៥០,៥ ពិន្ទុ ក្នុងឆ្នាំ២០១២ មកត្រឹម ៣៤,៨ ពិន្ទុ ក្នុងឆ្នាំ២០១៨ ប៉ុន្តែ តម្រូវឱ្យកាត់បន្ថយ ២,៨ ពិន្ទុបន្ថែមទៀត ទើបអាចចុះមកត្រឹម ៣២ ពិន្ទុ ឬទាបជាងនេះ ដែលជាពិន្ទុកំណត់ ។ ក្នុងឆ្នាំ ២០១៨ កម្ពុជាមានចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់ប្រមាណ ១.០៧៥ ដុល្លារអាមេរិក (តាមការវាស់វែងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ) ដែលមានគម្លាតត្រឹមតែ ១៩៥ ដុល្លារអាមេរិក ពីលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ (១.២៩២ ដុល្លារអាមេរិក), និងតាមការព្យាករណ៍ ចំណូលនេះអាចកើនដល់ ១.៣៥៣ ដុល្លារអាមេរិក ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ពោលគឺខ្ពស់ជាងលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ ។

ក្នុងន័យនេះ កម្ពុជាសង្ឃឹមថា នឹងត្រូវបានដាក់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជីប្រទេសសម្រាប់ឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច នៅក្នុងកិច្ចប្រជុំត្រួតពិនិត្យរបស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលគ្រោងប្រព្រឹត្តទៅក្នុងឆ្នាំ២០២១ ។ បញ្ជីនេះនឹងត្រូវពិនិត្យម្ដងទៀត ក្នុងឆ្នាំ២០២៤ និងស្នើការអនុម័តពីមហាសន្និបាតអង្គការសហប្រជាជាតិ នាឆ្នាំបន្ទាប់ ។ បន្ទាប់មក ប្រទេសបេក្ខភាពនីមួយៗ រួមទាំងកម្ពុជាអាចទទួលរយៈពេលអន្តរកាល ៣ ឆ្នាំ ។ បន្ទាប់ពីចាកចេញជាផ្លូវការ, ប្រទេសនីមួយៗអាចបន្តទទួលបានការគាំទ្រ និងភាពអនុគ្រោះរយៈពេល ៣ ឆ្នាំបន្ថែមទៀត ដើម្បីធានាថា ប្រទេសនោះមិនធ្លាក់ចូលក្នុងក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចម្ដងទៀតឡើយ ។ ផ្អែកលើសេណារីយ្យូនេះ កម្ពុជាអាចឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក្នុងឆ្នាំ ២០២៧ និងរយៈពេលអន្តរកាលអាចបន្តរហូតដល់ឆ្នាំ២០៣០ ។

តារាងទី ៦.១ លក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យសម្រាប់កម្ពុជាឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

	ឆ្នាំនៃការពិនិត្យ (រាល់បីឆ្នាំម្តង)	2006	2009	2012	2015	2018	2021 (ព្យាករណ៍)
១	ពិន្ទុនៃចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់	900	1,086	1,190	1,242	1,230	1,292
	ចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនកម្ពុជាម្នាក់	303	490	707	852	1,075	1,353
	គម្លាតធៀបនឹងពិន្ទុកំណត់*	-597	-596	-483	-390	-155	+61
		ពុំទាន់សម្រេច	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*សម្រេច*
២	ពិន្ទុនៃការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស	64	66	66	66	66	66
	សន្ទស្សន៍នៃការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្សកម្ពុជា	46	58	58	67	69	78
	គម្លាតធៀបនឹងពិន្ទុកំណត់*	-18	-8	-8	+1	+3	+12
		ពុំទាន់សម្រេច	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*សម្រេច*	*សម្រេច*	*សម្រេច*
៣	ពិន្ទុនៃភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច	38	38	32	32	32	32
	សន្ទស្សន៍នៃភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ចកម្ពុជា	52	56	50	38	35	29
	គម្លាតធៀបនឹងពិន្ទុកំណត់*	-14	-18	-18	-6	-3	+3
		ពុំទាន់សម្រេច	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*ពុំទាន់សម្រេច*	*សម្រេច*

ប្រភព : ការត្រួតពិនិត្យក្នុងឆ្នាំ២០១៨ របស់គណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍នៃអង្គការសហប្រជាជាតិ ។ សញ្ញាដក (-) បង្ហាញ "គម្លាត"; សញ្ញាបូក(+) បង្ហាញ"លើស" ពិន្ទុកំណត់ ។

ផលប៉ះពាល់នៃការឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

ការចាកចេញពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច គឺជាការទទួលស្គាល់អំពីសមិទ្ធផល និងភាពជោគជ័យក្នុងការអនុវត្តលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យ ៣ (ចំណូលជាតិសម្រាប់ប្រជាជនម្នាក់, ធនធានមនុស្ស, និងភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច) ។ ប្រការនេះ បានលើកកម្ពស់កិត្យានុភាពជាតិ ក្នុងការដឹកនាំកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ។ សមិទ្ធផលទាំងនេះ គួបផ្សំនឹងការកែទម្រង់ស៊ីជំរៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលសម្រាប់ធ្វើឱ្យប្រសើរឡើងនូវបរិយាកាសវិនិយោគ ក៏អាចទាក់ទាញការវិនិយោគថ្មីៗបន្ថែមទៀតផងដែរ ។

ការចាកចេញពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច អាចប្រឈមនឹងការបាត់បង់អត្ថប្រយោជន៍ និងសម្បទានមួយចំនួនក្នុងក្របខណ្ឌនៃវិធានការគាំទ្រអន្តរជាតិ (ISMs) ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម, ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការគាំទ្រសម្រាប់ចូលរួមកិច្ចដំណើរការរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិ និងកិច្ចដំណើរការដទៃទៀត ។ សម្រាប់កម្ពុជា, ការចាកចេញពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច អាចនាំទៅដល់ការធ្លាក់ចុះនៃទំហំហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង ទន្ទឹមនឹងការផ្លាស់ប្តូរលក្ខខណ្ឌនៃការផ្តល់ឥណទានសម្បទាន ពីកម្រិតសម្បទានខ្ពស់ទៅកម្រិតសម្បទានទាប ឬអាចឈានដល់ឥណទានដែលមានលក្ខណៈពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងរយៈពេលវែង ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ កម្ពុជានឹងបាត់ភាពអនុគ្រោះពន្ធ, ការមិនកំណត់ចំនួនកូតា និងការសម្រួលនីតិវិធីក្នុងការបញ្ជាក់ប្រភពដើមទំនិញរបស់ប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលអាចប៉ះពាល់ដល់ការនាំចេញសម្លៀកបំពាក់ និងទោចក្រយានទៅកាន់ទីផ្សារសំខាន់ៗ ដូចជាសហភាពអឺរ៉ុប, អាមេរិក និងកាណាដាជាដើម ។

ការចាកចេញរបស់ចក្រភពអង់គ្លេសពីសហភាពអឺរ៉ុប ពុំទាន់មានភាពច្បាស់លាស់នៅឡើយ ទោះបីមានភាពជោគជ័យក្នុងការចរចាកិច្ចព្រមព្រៀង និងការប្ដេជ្ញាខាងនយោបាយក៏ដោយ ។ ទោះជាយ៉ាងនេះក្ដី ការចាកចេញរបស់ចក្រភពអង់គ្លេសពីសហភាពអឺរ៉ុប អាចនាំឱ្យមានការផ្លាស់ប្ដូររបបពាណិជ្ជកម្មរបស់ចក្រភពអង់គ្លេស ជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្ម ដោយសារប្រព័ន្ធពាណិជ្ជកម្មអង់គ្លេសមិនស្ថិតក្នុងប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ GSPs ឬប្រព័ន្ធអនុគ្រោះ EBA របស់សហភាពអឺរ៉ុបទៀតឡើយ ។ ការចាកចេញនេះអាចជះឥទ្ធិពលដល់ពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីកម្ពុជា-អង់គ្លេស ។ ប៉ុន្តែ ដោយផ្អែកលើការចរចាបឋម, ចក្រភពអង់គ្លេសបានទទួលស្គាល់ថា កម្ពុជា គឺជាដៃគូពាណិជ្ជកម្មសំខាន់របស់ខ្លួន ហើយសង្ឃឹមថា ចក្រភពអង់គ្លេសនឹងបន្តផ្ដល់ការអនុគ្រោះពន្ធ និងការមិនកំណត់ចំនួនកូតាលើផលិតផលនាំចេញរបស់កម្ពុជា ដូចធ្លាប់បានអនុវត្តក្នុងក្របខណ្ឌ EBA របស់សហភាពអឺរ៉ុប ។

បន្ទាប់ពីកម្ពុជាចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច, អត្រាពន្ធជាមធ្យមសម្រាប់ទំនិញនាំចេញនឹងត្រូវកំណត់តាមស្ដង់ដារប្រព័ន្ធអនុគ្រោះទូទៅ (GSP) ដែលកំណត់អត្រាពន្ធផ្សេងៗពីគ្នាដោយប្រទេសមួយសម្រាប់ផលិតផលនាំចេញពីប្រទេសជាក់លាក់ដទៃទៀត ។ បើមិនដូច្នោះទេ, អត្រាពន្ធជាមធ្យមលើទំនិញនាំចេញនឹងត្រូវអនុវត្តតាមប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិអនុគ្រោះបំផុត (MFN) ដែលកំណត់អត្រាស្មើគ្នា និងដោយគ្មានការរើសអើងចំពោះទំនិញនាំចេញរបស់ប្រទេសដែលជាសមាជិកអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក ។ ការបាត់បង់ភាពអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ត្រូវបានបង្ហាញក្នុងតារាងទី ៦.២ ។ អត្រាពន្ធជាមធ្យមត្រូវបានព្យាករណ៍ថានឹងកើនឡើងពី 0% ក្នុងក្របខណ្ឌ EBA ដល់ ៨,៥% តាមស្ដង់ដារ GSP និង ១១% តាមស្ដង់ដារ MFN សម្រាប់នាំចេញសម្លៀកបំពាក់, វាយនភ័ណ្ឌ និងស្បែកជើង ។ សម្រាប់ការនាំចេញទោចក្រយានទៅសហភាពអឺរ៉ុប, អត្រាពន្ធជាមធ្យមអាចកើនដល់ ១០,៥% តាមស្ដង់ដារ GSP និង ១៤,៥% តាមស្ដង់ដារ MFN ។ ការនាំចេញទោចក្រយានទៅកាណាដា ក៏អាចប្រឈមនឹងកំណើនអត្រាពន្ធប្រមាណ ៨,៥% តាមស្ដង់ដារ GSP និង ១៣% តាមស្ដង់ដារ MFN និងសហរដ្ឋអាមេរិក ៧,៣% តាមស្ដង់ដារ GSP និង ៨% តាមស្ដង់ដារ MFN ។

លើមូលដ្ឋាននេះ បន្ទាប់ពីចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច, ប្រទេសនីមួយៗត្រូវបន្តគ្រប់គ្រងគោលនយោបាយពាណិជ្ជកម្ម ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មដែលមានស្រាប់ ដូចជាការចរចាសម្រាប់ការអនុគ្រោះពន្ធ និងការមិនកំណត់ចំនួនកូតាសម្រាប់មុខទំនិញនាំចេញមួយចំនួន ឬការបន្តពិភាក្សាជាមួយសហភាពអឺរ៉ុប (ឬចក្រភពអង់គ្លេស បន្ទាប់ពីការចាកចេញពីសហភាពអឺរ៉ុប) លើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីដែលសហភាពអឺរ៉ុបផ្ដល់ដល់ប្រទេសចាកចេញពីក្រុមនេះ នូវភាពអនុគ្រោះប្រហាក់ប្រហែលគ្នាទៅនឹងការអនុគ្រោះដែលធ្លាប់បានផ្ដល់ឱ្យប្រទេសដែលមិនស្ថិតក្នុងក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច សម្រាប់នាំចេញទំនិញទៅកាន់ទីផ្សារអឺរ៉ុប ។

តារាងទី ៦.២ កំណើនអត្រាពន្ធជាមធ្យមបន្ទាប់ពីការឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

ផលិតផល	ទីផ្សារនាំចេញ*		អត្រាពន្ធជាមធ្យម		
			អត្រាពន្ធបច្ចុប្បន្ន	បន្ទាប់ពីឆ្លងផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច	
				ស្តង់ដារ GSP	ស្តង់ដារ MFN
១. សម្លៀកបំពាក់, វាយនភណ្ឌ និងស្បែកជើង	សហភាពអឺរ៉ុប	(43%)	0%	8.5%	11%
	សហរដ្ឋអាមេរិក	(24%)	9.5%	9.5%	10.05%
	កាណាដា	(8%)	0%	10.7%	15%
២. ទោចក្រយាន	សហភាពអឺរ៉ុប	(86%)	0%	10.5%	14.5%
	សហរដ្ឋអាមេរិក	(5%)	0%	7.3%	8%
	កាណាដា	(3%)	0%	8.5%	13%
៣. អង្ករ	សហភាពអឺរ៉ុប	(48%)	150 អឺរ៉ូ/តោន**	175 អឺរ៉ូ/តោន/	175 អឺរ៉ូ/តោន/
	សហរដ្ឋអាមេរិក	(0.4%)	0%	USD140/ តោន	11.2% or USD140/ តោន
	កាណាដា	(0.1%)	0%	0%	0%
៤. ផលិតផលដទៃ	សហភាពអឺរ៉ុប	(4%)	0%	2.9%	5.9%
	សហរដ្ឋអាមេរិក	(24%)	0.5%	1.8%	4.9%
	កាណាដា	(2%)	0%	1.2%	1.7%

*ប្រភព : ទិន្នន័យពន្ធរបស់ UNCTAD and WTO (2019),*ភាគរយក្នុងវង់ក្រចក គឺអត្រាធៀបនឹងទីផ្សារនាំចេញ, ** អត្រាពន្ធនេះនឹងបញ្ចប់ក្នុងឆ្នាំ ២០២១*

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានត្រៀមខ្លួនជាស្រេចដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រឈមមួយចំនួនពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្ម តាមរយៈការពង្រឹងកិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម, ការកែលម្អបរិយាកាសសម្រាប់ការនាំចេញ និងការលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែងខាងពាណិជ្ជកម្ម ។ ការបាត់បង់ភាពអនុគ្រោះផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម នឹងអាចគ្រប់គ្រងបានតាមរយៈការបន្តចរចាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេរីទ្វេភាគី និងកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការភាពជាដៃគូ ដើម្បីរក្សាបានភាពអនុគ្រោះនានា ទាំងក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាល និងដំណាក់កាលបន្តបន្ទាប់ទៀត ។ ក្នុងន័យនេះ ការបន្តពង្រឹងសមត្ថភាពក្នុងការចរចាទ្វេភាគី និងពហុភាគីលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទាំងនេះ គឺជាកិច្ចការចាំបាច់ ។

គោលនយោបាយសំខាន់ៗសម្រាប់ការឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

ការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចនឹងអាចមកដល់នាពេលខាងមុខ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងប្រកាន់យកអភិក្រមបុរេសកម្ម ដើម្បីរៀបចំផែនទីចង្កូលផ្លូវ និងវិធានការគោលនយោបាយសំខាន់ៗ រួមមាន÷

១-ផែនទីចង្កូលផ្លូវសម្រាប់ការឆ្លងផុតពីឋានៈប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច

រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងរៀបចំផែនការបឋម ដើម្បីគិតគូរអំពីគន្លងផ្លូវដែលត្រូវដំណើរការ, តម្រូវការនៃការចាកចេញ និងបញ្ហាប្រឈម ក៏ដូចជាផលប៉ះពាល់នានា ។ កិច្ចការនេះនឹងត្រូវរៀបចំដោយរួសរាន់ សម្រាប់ធ្វើជាផែនទីចង្កូលផ្លូវ ដើម្បីត្រៀមឆ្លើយតបទៅនឹងបញ្ហានានាពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ជីប្រទេសចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍ

តិចតួច ដែលនឹងត្រូវរៀបចំដោយគណៈកម្មាធិការគោលនយោបាយសម្រាប់កិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ក៏ដូចជាសម្រាប់រៀបចំ "យុទ្ធសាស្ត្រអន្តរកាល" សម្រាប់ដំណាក់កាលបន្ទាប់ ។ កិច្ចការនេះក៏តម្រូវឱ្យមានស្ថាប័ននាំមុខរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ដោយមានកិច្ចសហការជាមួយបណ្ដាក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធនឹងដំណើរការនេះ ។

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងពិនិត្យលទ្ធភាពបង្កើតយន្តការក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិ និងក្រុមការងារស្នូល ដោយមានការចូលរួមពីមន្ត្រីបង្គោលរបស់បណ្ដាក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ។ ក្រុមការងារថ្នាក់ជាតិនេះនឹងចាត់តាំងក្រុមមន្ត្រីបង្គោលរបស់បណ្ដាក្រសួង និងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដើម្បីវាយតម្លៃផលប៉ះពាល់ដែលបណ្ដាលមកពីការចាកចេញនេះ និងលើកទៅពិភាក្សាក្នុងវេទិកានានា ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងផ្សព្វផ្សាយឱ្យបានទូលំទូលាយ ដើម្បីលើកកម្ពស់ការយល់ដឹងរបស់សាធារណជន អំពីលទ្ធភាពនៃការចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដែលជាកិច្ចការសំខាន់ក្នុងកិច្ចដំណើរការអភិវឌ្ឍន៍កម្ពុជា ក្នុងភាពជាម្ចាស់ និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ការគាំទ្រធនធាន និងបច្ចេកទេស នៅតែមានតួនាទីសំខាន់សម្រាប់គាំទ្រកិច្ចដំណើរការនេះ ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងដាក់បញ្ចូលយុទ្ធសាស្ត្រអន្តរកាលសម្រាប់ការចាកចេញនេះ ទៅក្នុងផែនការអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងផែនការអភិវឌ្ឍន៍តាមវិស័យ ដើម្បីធានាឱ្យមានសង្គតិភាពជាមួយនឹងចក្ខុវិស័យរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការសម្រេចឋានៈជាប្រទេសមានចំណូលមធ្យមកម្រិតខ្ពស់ នាឆ្នាំ២០៣០ ។

ជាមួយគ្នានេះ ដោយមានការគាំទ្រពី UNDP និង UNESCAP, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងត្រៀមសហការជិតស្និទ្ធជាមួយស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដូចជា UNDESA និង UNCTAD ដើម្បីកំណត់បញ្ហាប្រឈម និងស្វែងរកការគាំទ្រ ព្រមទាំងប្រើប្រាស់យុទ្ធសាស្ត្រអន្តរកាលនេះ សម្រាប់ជាឧបករណ៍ក្នុងការកំណត់ និងដោះស្រាយបញ្ហានានាកម្រិតគោលនយោបាយ ក៏ដូចជាស្វែងរកការគាំទ្រផ្នែកហិរញ្ញប្បទានផងដែរ ។ ការចូលរួមរបស់តួអង្គពាក់ព័ន្ធដទៃទៀត ដើម្បីកំណត់បញ្ហាប្រឈម, កាលានុវត្តភាព ពិសេសការត្រួសត្រាយផ្លូវសម្រាប់ដំណាក់កាលអន្តរកាល គឺជាកិច្ចការសំខាន់ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលលើកទឹកចិត្តឱ្យមានការគាំទ្រហិរញ្ញប្បទានពីដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈការផ្ដល់ធនធានម្ដងរួមគ្នា ឬតាមទម្រង់ផ្ដល់ដទៃទៀត រួមទាំងការបង្កើតមូលនិធិសម្រាប់កម្ពុជាចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍន៍តិចតួច ដើម្បីធានាប្រសិទ្ធភាព និងចីរភាពនៃការចាកចេញនេះ ។

២. វិធានការគោលនយោបាយ

ដូចបានគូសបញ្ជាក់ខាងដើម, វិធានការគោលនយោបាយមានតួនាទីសំខាន់ជាផែនទីចង្អុលផ្លូវសម្រាប់ដំណើរការនៃការចាកផុតពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ដូចខាងក្រោម ÷

ក-ការផ្លាស់ប្ដូររចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច : ភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច គឺជាលក្ខខណ្ឌវិនិច្ឆ័យចាំបាច់ក្នុងការកំណត់វឌ្ឍនភាពរបស់កម្ពុជាសម្រាប់ចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ ក្នុងន័យនេះ ការបន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ និងគោលនយោបាយដទៃទៀត ពិសេសពាក់ព័ន្ធនឹងការពង្រីកវិស័យកម្មន្តសាល, សហគ្រាសតូច និងមធ្យម និងសេវា, ការលើកកម្ពស់ឧស្សាហូបនីយកម្ម, ការធ្វើពិពិធកម្មការនាំចេញ, ការធ្វើទំនើបកម្មកសិកម្ម និងការត្រៀមបង្ការគ្រោះ

មហន្តរាយ គឺជាកត្តាគន្លឹះសម្រាប់ពន្លឿនការកាត់បន្ថយភាពងាយរងគ្រោះខាងសេដ្ឋកិច្ច ដែលកិច្ចការនេះត្រូវបន្តអនុវត្ត ទោះបីកម្ពុជាបានឆ្លងផុតពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួចរួចហើយក៏ដោយ ។

ខ-ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ : ការចាកចេញពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច អាចជះឥទ្ធិពលខ្លាំងក្លាដល់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ គោលនយោបាយគ្រប់គ្រងម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច និងសារពើពន្ធត្រឹមត្រូវ និងដោយប្រយ័ត្នប្រយែង នឹងជួយគាំទ្រដល់ការពង្រឹងសមត្ថភាព និងការបង្កើនភាពធន់នៃសេដ្ឋកិច្ច ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គោលនយោបាយរូបិយវត្ថុប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព និងស័ក្តិសិទ្ធិភាព (រួមទាំងបដិដុល្លារូបនីយកម្មជាបណ្តើរៗ) និងការអភិវឌ្ឍទីផ្សារហិរញ្ញវត្ថុ អាចបង្កើតស្វ័យតភាពក្នុងការគ្រប់គ្រងអត្រាការប្រាក់ និងថ្លៃចំណាយមូលធន ដើម្បីលើកទឹកចិត្តការវិនិយោគនៅក្នុងវិស័យផលិតកម្ម ។

គ-ការកៀរគរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ : ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍នឹងពិនិត្យឡើងវិញលើកម្មវិធី និងទម្រង់នៃការគាំទ្រ ។ ការថយចុះទំហំហិរញ្ញប្បទានឥតសំណង និងជំនួសដោយឥណទានសម្បទាន នឹងអាចកើតឡើងទន្ទឹមនឹងពេលដែលរាជរដ្ឋាភិបាលបន្តប្រឹងប្រែងកៀរគរធនធានក្នុងស្រុក ។ ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងខិតខំរក្សាទំហំហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងដូចបច្ចុប្បន្ន ទន្ទឹមនឹងការបង្កើនកៀរគរឥណទានសម្បទាន ។ រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការកៀរគរចំណូល ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីការគ្រប់គ្រងបំណុលសាធារណៈ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ បានក្លាយជាឧបករណ៍គោលនយោបាយសំខាន់ សម្រាប់កៀរគរធនធានអភិវឌ្ឍន៍ ទាំងក្នុង និងក្រៅប្រទេស ។ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន កម្ពុជាប្រើប្រាស់ឱ្យអស់លទ្ធភាពនូវអត្ថប្រយោជន៍ទាំងឡាយដែលទទួលបានក្នុងឋានៈជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច និងត្រៀមលក្ខណៈសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍនាពេលអនាគតផងដែរ ។

ឃ-គោលនយោបាយ និងការពង្រឹងសមត្ថភាពផ្នែកពាណិជ្ជកម្ម : កម្ពុជានឹងបន្តទំនាក់ទំនងជាមួយបណ្តាដៃគូពាណិជ្ជកម្ម ដើម្បីពិនិត្យលទ្ធភាពទទួលបានភាពអនុគ្រោះ និងសម្បទាននានា ។ រាជរដ្ឋាភិបាលបានប្រកាន់យកអភិក្រមបុរេសកម្ម ដើម្បីចរចាជាមួយដៃគូពាណិជ្ជកម្មទ្វេ និងពហុភាគី សំដៅបន្តទទួលបានអត្ថប្រយោជន៍បន្ទាប់ពីការចាកចេញពីប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ក៏ដូចជាក្នុងដំណាក់កាលអន្តរកាលផងដែរ ។ ការចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីទ្វេភាគី បាន និងកំពុងអនុវត្តជាមួយដៃគូសំខាន់ៗ ។ រដ្ឋាភិបាលបានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងជាមួយសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ សម្រាប់សិក្សារួមគ្នាអំពីសមិទ្ធិលទ្ធភាពនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី ។ រាជរដ្ឋាភិបាលក៏បានចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរី ជាមួយសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតចិន នាចុងឆ្នាំ២០១៩ ដោយក្រសួងពាណិជ្ជកម្មនៃប្រទេសទាំងពីរបានរៀបចំយន្តការកម្រិតបច្ចេកទេស សម្រាប់ផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានគ្នាទៅវិញទៅមក ហើយសង្ឃឹមថា កិច្ចព្រមព្រៀងនឹងត្រូវចុះហត្ថលេខាក្នុងពេលដ៏ខ្លីខាងមុខនេះ ។

រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងពង្រឹងសមត្ថភាពសម្រាប់ចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីក្នុងតំបន់ ដើម្បីធ្វើពិពិធកម្មការទំនិញនាំចេញ និងទីផ្សារ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏បានគិតគូរដល់កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មទ្វេភាគីជាមួយដៃគូសំខាន់ដទៃទៀត ដូចជាជប៉ុន, ឥណ្ឌា, អូស្ត្រាលី និងនូវែលសេឡង់ ក្នុងក្របខណ្ឌនៃកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេរីអាស៊ាន +១ និងភាពជាដៃគូសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងតំបន់ (RCEP) ។ ការពង្រីកដៃគូ

ពាណិជ្ជកម្មដទៃទៀត ដូចជាសហភាពសេដ្ឋកិច្ចអឺរ៉ាស៊ី (EAEU) និងដៃគូទ្វេភាគីដទៃទៀត ក៏ជាកិច្ចការសំខាន់ដែលត្រូវបន្តយកចិត្តទុកដាក់ផងដែរ ។

ង-ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងឡូជីស្ទីក : ការបន្តកែលម្អហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ, ឡូជីស្ទីក និងគោលនយោបាយវិនិយោគ គឺជាកិច្ចការគន្លឹះ សម្រាប់ជំរុញ និងទាក់ទាញការវិនិយោគបន្ថែមក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មថ្មីៗ ។ ចំណាយលើការដឹកជញ្ជូន និងឡូជីស្ទីក នឹងត្រូវកាត់បន្ថយបន្ថែមទៀត តាមរយៈការបន្តសាងសង់ និងកែលម្អផ្លូវថ្នល់, ការអភិវឌ្ឍផ្លូវល្បឿនលឿន, ប្រព័ន្ធដឹកជញ្ជូនផ្លូវដែក, កំពង់ផែ, ប្រព័ន្ធគយអេឡិចត្រូនិច និងការពន្លឿនបែបបទតាមច្រកព្រំដែន, ការលើកកម្ពស់ការតភ្ជាប់ក្នុងផ្ទៃប្រទេស និងតំបន់ និងការបន្តចរចាលើកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីការដឹកជញ្ជូនឆ្លងដែនក្នុងតំបន់ ។ ការលើកកម្ពស់កិច្ចសម្រួលពាណិជ្ជកម្ម, ការកែលម្អបរិស្ថានធុរកិច្ច និងការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ សុទ្ធសឹងតែជាកិច្ចការសំខាន់ និងចាំបាច់សម្រាប់បន្តកាត់បន្ថយចំណាយ និងលើកកម្ពស់ភាពប្រកួតប្រជែងនៃវិស័យផលិតកម្ម ។

ច-ការលើកកម្ពស់ការវិនិយោគ : ការបន្តលើកកម្ពស់កិត្យានុភាពកម្ពុជា គឺជាកិច្ចការមានសារៈសំខាន់ ដើម្បីជំរុញការវិនិយោគបន្ថែមក្នុងវិស័យឧស្សាហកម្មដែលមានតម្លៃបន្ថែមខ្ពស់, មានបច្ចេកវិទ្យា និងដែលប្រើប្រាស់ទុនវិនិយោគច្រើន ។ គោលដៅទាំងនេះអាចសម្រេចបាន តាមរយៈការពិនិត្យឡើងវិញនូវច្បាប់ស្តីពីការវិនិយោគ និងច្បាប់ស្តីពីតំបន់សេដ្ឋកិច្ចពិសេស ដើម្បីកែលម្អបរិស្ថានវិនិយោគ, ពង្រីកការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តក្រៅពីពន្ធដារ, ពង្រឹងការប្រកួតប្រជែង និងបង្កើនផលិតភាព ។ ច្បាប់ទាំងនេះនឹងជំរុញឱ្យមានកិច្ចប្រឹងប្រែងបន្ថែមទៀត ដើម្បីលើកកម្ពស់អភិបាលកិច្ច រួមទាំងបទប្បញ្ញត្តិប្រកបដោយគុណភាព, កិច្ចគាំពារការវិនិយោគ, ការអនុម័តឆាប់រហ័ស និងប្រកបដោយតម្លាភាពលើគម្រោងវិនិយោគ និងអនុលោមភាពនៃកិច្ចដំណើរការ ។

ឆ-ជំនាញ និងផលិតភាព : ការផ្តល់ការលើកទឹកចិត្តគប្បីផ្សារភ្ជាប់ជាមួយនឹងការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ និងលទ្ធកម្មក្នុងស្រុក ដែលជាការតម្រូវយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់សម្រាប់វិញ្ញាបនបត្របញ្ជាក់ប្រភពដើមទំនិញរបស់ប្រទេសដែលមិនមែនជាប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ គោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ឆ្នាំ២០១៥-២០២៥ នឹងត្រូវបន្តអនុវត្តប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ដើម្បីប្រែក្លាយពីខឿនឧស្សាហកម្មអតិពលកម្មឱ្យទៅជាខឿនឧស្សាហកម្មផ្អែកលើជំនាញ ។ ការលើកកម្ពស់ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ, ការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវពាណិជ្ជកម្មអេឡិចត្រូនិច, ការកើនឡើងការប្រើប្រាស់គ្រឿងចក្រក្នុងវិស័យកសិកម្ម និងកសិ-ឧស្សាហកម្ម, ការចាប់ផ្តើមអាជីវកម្មថ្មីៗ, ការលើកកម្ពស់នវានុវត្តន៍បច្ចេកវិទ្យា និងការលើកទឹកចិត្តក្នុងការផ្ទេរបច្ចេកវិទ្យា គឺជាអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រសម្រាប់លើកកម្ពស់សមត្ថភាព ។ លើសពីនេះ ការអភិវឌ្ឍធនធានមនុស្ស និងការសិក្សាស្រាវជ្រាវ ក៏ជាអាទិភាពសម្រាប់អភិវឌ្ឍចំណេះដឹង និងសមត្ថភាពរបស់ប្រជាជនកម្ពុជា ដើម្បីឈានទៅពង្រឹងសមត្ថភាព, សមិទ្ធកម្ម និងផលិតភាពជាតិ និងស្ថាប័ន ។

ជារួម ការងារគន្លឹះគឺការបន្តជំរុញផលិតភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់កម្ពុជា តាមរយៈការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពផលិតកម្ម និងការផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។ ការលើកកម្ពស់សមត្ថភាពផលិតកម្មតម្រូវឱ្យមានគោលនយោបាយគ្រប់ជ្រុងជ្រោយក្នុងការកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច, គោលនយោបាយម៉ាក្រូសេដ្ឋកិច្ច

និងសារពើពន្ធប្រកបដោយភាពប្រយ័ត្នប្រយែង, គោលនយោបាយសង្គមកិច្ច, គោលនយោបាយវិស័យឧស្សាហកម្ម និងគោលនយោបាយតាមវិស័យ ។ ការចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច តម្រូវឱ្យផ្តល់អាទិភាពខ្ពស់ទៅលើកិច្ចការទាំងនេះ ។

ជំពូកទី ៧
ការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព

ការវិវត្តបន្ទាប់ពីអភិក្រមស្ដីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍

ដើម្បីតម្រឹមជាមួយនឹងគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព សហគមន៍អន្តរជាតិបានកែសម្រួលគោលការណ៍ស្ដីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងបន្តអនុវត្តអភិក្រមស្ដីពីគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល តាមរយៈការដាក់ឱ្យអនុវត្តគោលការណ៍ថ្មី គឺការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (Managing for Sustainable Development Results-MfSDR) ដែលអាចដំណើរការទន្ទឹមគ្នានឹងគោលការណ៍ស្ដីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ និងអាចជួយពង្រឹងឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក ។

តារាងទី ៧.១: គោលការណ៍ស្ដីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ដោយផ្ដោតលើលទ្ធផល

ការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ (២០០៤)	ប្រសិទ្ធភាពនៃហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ (២០០៥)
១. ផ្ដោតការពិភាក្សាលើលទ្ធផលនៅគ្រប់ដំណាក់កាល ២. តម្រឹមការធ្វើកម្មវិធីនីយកម្ម, ការតាមដានត្រួតពិនិត្យ និងការវាយតម្លៃជាមួយនឹងលទ្ធផល ៣. រក្សាការវាស់វែង និងការធ្វើរបាយការណ៍ឱ្យសាមញ្ញ ៤. គ្រប់គ្រងដើម្បីសម្រេចលទ្ធផល មិនមែនស្របតាមលទ្ធផលទេ ៥. ប្រើប្រាស់ព័ត៌មានស្ដីពីលទ្ធផល សម្រាប់សិក្សាស្វែងយល់ និងសម្រេចចិត្ត	១. ភាពជាម្ចាស់ ២. ការតម្រឹម ៣. សុខដុមនីយកម្ម ៤. គ្រប់គ្រងដើម្បីសម្រេចលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ៥. គណនេយ្យភាពទ្វេទិស
ការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព (២០១៩)	**ស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ (២០១១)**
១. ធានាថាអភិក្រមគ្រប់គ្រងដោយផ្អែកលើលទ្ធផលគាំទ្រដល់គោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ និងការផ្លាស់ប្ដូរ ២. សម្របតាមបរិការណ៍ ៣. លើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់របស់ប្រទេស និងជំរុញគណនេយ្យភាពទ្វេទិស ៤. បង្កើនការប្រើប្រាស់ជាអតិបរមានូវព័ត៌មានស្ដីពីលទ្ធផល សម្រាប់សិក្សាស្វែងយល់ និងសម្រេចចិត្ត ៥. ជំរុញវប្បធម៌ការងារស្ដីពីលទ្ធផល និងការសិក្សា ៦. រក្សាប្រព័ន្ធលទ្ធផលក្នុងកម្រិតដែលអាចគ្រប់គ្រងបាន	១. ផ្ដោតលើលទ្ធផល ២. ភាពជាម្ចាស់របស់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍លើអាទិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ៣. ភាពជាដៃគូក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយបរិយាប័ន្ន ៤. តម្លាភាព និងគណនេយ្យភាពទ្វេទិស

ផ្អែកលើសក្ខីកម្ម និងគោលការណ៍ស្ដីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាព និងចីរភាព, គោលដៅនៃការគ្រប់គ្រងដោយផ្ដោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព គឺការជំរុញលើកទឹកចិត្ត និងការតម្រង់ទិសការផ្លាស់ប្ដូរដំណើរការគ្រប់គ្រងរបស់ស្ថាប័ននៃដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងប្រទេសជាដៃគូ ។ ទន្ទឹមនឹងនេះ ក៏លើកទឹកចិត្តឱ្យបង្កើត និងអនុវត្តប្រព័ន្ធតាមដាន, វាយតម្លៃ និងរាយការណ៍ ដែលរំលេចអំពីលទ្ធផលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ដោយផ្អែកលើសក្ខីកម្ម ទាំងខាងបរិមាណ និងគុណភាព ។ លើសពីនេះ ក៏បានផ្ដោតលើការគ្រប់គ្រង និងភាពជាអ្នកដឹកនាំ

ដើម្បីលើកកម្ពស់វប្បធម៌ការងារដោយផ្តោតលើលទ្ធផល (Result-focus Culture) ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់ និងគណនេយ្យភាពទ្វេទិស តាមរយៈការបន្តលើកទឹកចិត្តឱ្យប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធតាមដាន និងប្រព័ន្ធស្ថិតិរបស់ប្រទេសជាដៃគូ ក៏ដូចជាយន្តការសម្រាប់ចូលរួមរបស់ភាគីពាក់ព័ន្ធ (តារាងទី ៧.១) ។

ក្រោមការដឹកនាំដ៏រឹងមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្របខណ្ឌគោលនយោបាយ និងស្ថាប័ន ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្ត ដើម្បីតម្រង់ទិស និងវាយតម្លៃស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។ ផ្អែកលើគំនិតផ្តួចផ្តើមដែលបានអនុវត្តកន្លងមក, យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ បានកំណត់គោលការណ៍ស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

ការងារសំខាន់គឺ ការប្រើប្រាស់ធនធានទាំងអស់ឱ្យមានប្រសិទ្ធភាពដើម្បីសម្រេចកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ដោយផ្តោតលើលទ្ធផល ។ ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកាត្រូវបានប្រើប្រាស់ ដើម្បីរៀបចំផែនការអភិវឌ្ឍន៍ និងរំលេចអំពីការផ្សារភ្ជាប់រវាងសកម្មភាព, ធនធាន និងលទ្ធផល ។ កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ត្រូវផ្តោតលើអាទិភាពជាក់លាក់ដែលតម្រឹមជាមួយក្របខណ្ឌលទ្ធផលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ហើយដែលត្រូវតាមដានត្រួតពិនិត្យតាមរយៈសូចនាករតាមដានរួមគ្នា ដើម្បីបន្តពង្រឹង និងលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។

ការអនុវត្តគោលការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ក្នុងក្របខណ្ឌនៃយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ អាចរួមចំណែកដល់ការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ដើម្បីតម្រង់ទិសឱ្យដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ចូលរួមជាមួយរាជរដ្ឋាភិបាល ក្នុងការពង្រឹងកម្មវិធីកែទម្រង់ដោយផ្តោតលើលទ្ធផល ក៏ដូចជាលើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ដើម្បីសម្រេចគោលដៅនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី៤, ផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងរបៀបវារៈស្តីពីកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ឆ្នាំ២០៣០ ។

ការអនុវត្តអភិក្រមដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៅកម្ពុជា

ក្រោមការដឹកនាំ និងភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល, កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ក្នុងបរិការណ៍កម្ពុជាត្រូវបានអនុវត្តប្រកបដោយសង្គតិភាព ជាមួយការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងវិស័យសាធារណៈរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងបានរួមចំណែកដល់ការសម្រេចលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ ទន្ទឹមនឹងវឌ្ឍនភាពនៃការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ រាជរដ្ឋាភិបាលបាន និងកំពុងលើកកម្ពស់តួនាទីថវិការដ្ឋក្នុងការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍ ។ ទន្ទឹមនឹងយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ និងយុទ្ធសាស្ត្រតាមវិស័យ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងពង្រឹងក្របខណ្ឌថវិការយៈពេលមធ្យម សំដៅលើកកម្ពស់ការគ្រប់គ្រងថវិកា និងការវិនិយោគ ។ លើសពីនេះ សូចនាករសមិទ្ធកម្មគន្លឹះត្រូវបានរៀបចំ សម្រាប់ជាក្របខណ្ឌតាមដានសមិទ្ធកម្ម និងវាយតម្លៃវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ។ រីឯប្រព័ន្ធស្ថិតិក៏ត្រូវបានពង្រឹង ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពរបាយការណ៍ស្តីពីសមិទ្ធកម្មរបស់ក្រសួង និងស្ថាប័ន ដែលជាមូលដ្ឋានសម្រាប់រៀបចំថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្ម ។

ផ្អែកតាមគោលដៅរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ក.អ.ក/គ.ជ.នា បាន និងកំពុងសហការជាមួយតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ឱ្យតម្រឹមការអនុវត្តរបស់ខ្លួន ជាមួយអភិក្រមផ្តោតលើលទ្ធផលរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ យុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ គឺជានិម្មាបនកម្មនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍សម្រាប់កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព នូវធនធានអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ភាពជាម្ចាស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល, ភាពជាដៃគូ, កិច្ចសម្របសម្រួល និងការជំរុញឱ្យអនុវត្តប្រព័ន្ធជាតិ ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានដាក់ឱ្យអនុវត្តយន្តការពិភាក្សាស្តីពីភាពជាដៃគូមួយចំនួន សម្រាប់ក្រសួង និងស្ថាប័នដឹកនាំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ និងបញ្ចូលធនធានសហប្រតិបត្តិការជាបណ្តើរៗទៅក្នុងថវិកាជាតិ និងការវិភាជប្រចាំឆ្នាំតាមរយៈថវិកាកម្មវិធី ។ យុទ្ធសាស្ត្រនេះបានកំណត់សូចនាករតាមដានរួមគ្នា ក៏ដូចជាតម្រូវការក្នុងការលើកកម្ពស់គុណភាពនៃព័ត៌មាន តាមរយៈការកត់ត្រាធនធាននៅក្នុងប្រព័ន្ធទិន្នន័យកម្ពុជាស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសម្រាប់ពិនិត្យវឌ្ឍនភាពនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ, វាយតម្លៃសមិទ្ធកម្មភាពជាដៃគូ និងលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

ការអនុវត្តគោលការណ៍ស្តីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពនៅកម្ពុជា (MfSDR)

១- ការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព នឹងជួយតម្រង់ទិសការរៀបចំប្រព័ន្ធស្ថិតិជាតិ ដែលជាការងារអាទិភាពរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល ។ វិទ្យាស្ថានជាតិស្ថិតិនៃក្រសួងផែនការកំពុងដឹកនាំការប្រមូល និងចែករំលែកទិន្នន័យស្ថិតិ ។ រីឯ ក.អ.ក/គ.ជ.នា នឹងកែសម្រួលជាប្រចាំ និងធ្វើបច្ចុប្បន្នភាពប្រព័ន្ធទិន្នន័យស្តីពីហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដើម្បីឱ្យព័ត៌មាននៃគម្រោងរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធស្ថិតិជាតិ ហើយលទ្ធផលនៃកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍នឹងត្រូវបានរំលេចឡើងតាមរយៈការតម្រឹមជាមួយក្របខណ្ឌលទ្ធផលជាតិ ។

២- ការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព នឹងជួយពង្រឹងការផ្សារភ្ជាប់ធនធានជាមួយក្របខណ្ឌលទ្ធផល និងបញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការជាបណ្តើរៗទៅក្នុងថវិកាជាតិ ។ ការបញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការទៅក្នុងដំណើរការរៀបចំថវិកា ដែលរួមមានថវិកាកម្មវិធី និងផែនការយុទ្ធសាស្ត្រថវិកា គឺជាផ្នែកមួយនៃការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ។ ថវិកាព័ត៌មានសមិទ្ធកម្មបានក្លាយជាឧបករណ៍សម្រាប់វាយតម្លៃលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។

ទស្សនទានស្តីពីការគ្រប់គ្រងដោយផ្តោតលើលទ្ធផលនៃកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាព ត្រូវបានដាក់ឱ្យអនុវត្តក្នុងការកែទម្រង់ហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈកម្ពុជា ។ គោលការណ៍ស្តីពីចីរភាព ត្រូវបានរំលេចក្នុងក្របខណ្ឌគោលដៅអភិវឌ្ឍន៍ប្រកបដោយចីរភាពកម្ពុជា ។ រីឯការអនុវត្ត និងការដាក់បញ្ចូលហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការទៅក្នុងថវិកា គឺជាកិច្ចការសម្រាប់ជំហានបន្ទាប់ ។

ជំពូកទី ៨
សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ក្រោមការដឹកនាំ និងភាពជាម្ចាស់ដ៏រឹងមាំរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល និងដោយមានការគាំទ្រពីតួអង្គអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់, កម្ពុជាសម្រេចបានសមិទ្ធផលធំធេងក្នុងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ចជាតិ ។ ដើម្បីពង្រឹងវឌ្ឍនភាពនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលប្តេជ្ញាបន្តអនុវត្តឱ្យសម្រេចជោគជ័យនូវការកែទម្រង់អភិបាលកិច្ច ដូចជាការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ, ការកែទម្រង់រដ្ឋបាលសាធារណៈ និងការកែទម្រង់ការអភិវឌ្ឍតាមបែបប្រជាធិបតេយ្យនៅថ្នាក់ក្រោមជាតិ ក៏ដូចជាគោលនយោបាយជាតិ និងគោលនយោបាយតាមវិស័យដទៃទៀត សម្រាប់គាំទ្រដល់ការធ្វើទំនើបកម្មរចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ។

ក្នុងន័យនេះ រាជរដ្ឋាភិបាលកំពុងបន្តអនុវត្តដោយជោគជ័យនូវយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដើម្បីកំណើន, ការងារ, សមធម៌ និងប្រសិទ្ធភាព តាមរយៈផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ដើម្បីសម្រេចបានអាទិភាពជាយុទ្ធសាស្ត្រនៃការអភិវឌ្ឍសង្គម-សេដ្ឋកិច្ច ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ក៏ដូចជាសម្រាប់តម្រង់ទិសការអនុវត្តរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍ជាតិប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពសម្រាប់រយៈពេលមធ្យម ។

របាយការណ៍ស្តីពីប្រសិទ្ធភាពកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៨-២០១៩ នេះបានផ្តល់នូវសក្ខីកម្មស្តីពីការប្តេជ្ញារបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកៀរគរធនធានហិរញ្ញប្បទាន និងការបន្តកិច្ចសហការជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ទាំងអស់ ដើម្បីសម្រេចបានលទ្ធផលក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍ ។ លទ្ធផលនៃការវិភាគស្តីពីនិន្នាការនៃការផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការនៅកម្ពុជា បានបង្ហាញថា÷

១-ទំហំនៃការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការសរុបនៅបន្តកើនឡើងដល់ប្រមាណ ១.៩០០ លានដុល្លារ ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។ ហិរញ្ញប្បទានឥតសំណងរក្សាទំហំថេរ ទន្ទឹមនឹងការកើនឡើងគួរឱ្យកត់សម្គាល់នៃឥណទានសម្បទានរហូតដល់ ៥៣%ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ ។

២-អនុបាតហិរញ្ញប្បទានធៀបនឹង ផ.ស.ស បានធ្លាក់ចុះត្រឹមរង្វង់ ៧% ក្នុងឆ្នាំ២០១៩ និងអាចបន្តធ្លាក់ចុះមកត្រឹម ៥,៣% ក្នុងឆ្នាំ២០២១ ។ ប្រការនេះបានឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីកិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការគ្រប់គ្រងសេដ្ឋកិច្ចឆ្ពោះទៅគំរូកំណើនថ្មី ទន្ទឹមនឹងលទ្ធភាពកាន់តែច្រើនឡើងរបស់ថវិកាជាតិសម្រាប់ឆ្លើយតបនឹងតម្រូវការចំណាយសម្រាប់ការអភិវឌ្ឍ ។

៣-ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានបានកើនឡើងក្នុងវិស័យហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងវិស័យសេដ្ឋកិច្ច ហើយមានសង្គតិភាពជាមួយអាទិភាពនៃយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដែលផ្តោតការយកចិត្តទុកដាក់លើការគ្រប់គ្រងដំណើរការផ្លាស់ប្តូររចនាសម្ព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ច និងការធ្វើទំនើបកម្មសេដ្ឋកិច្ច តាមរយៈការអនុវត្តគោលនយោបាយអភិវឌ្ឍន៍វិស័យឧស្សាហកម្មកម្ពុជា ។

៤-ការអនុវត្តរបៀបវារៈស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធភាពក្នុងការអភិវឌ្ឍសម្រេចបានលទ្ធផលសំខាន់ៗជាច្រើន ។ ប៉ុន្តែនៅមានកិច្ចការជាច្រើនដែលត្រូវអនុវត្តបន្ត ដើម្បីពង្រឹង និងបង្កើនការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធជាតិ ក៏ដូចជាការរៀបចំ និងប្រើប្រាស់ក្របខណ្ឌលទ្ធផលនៅក្នុងគ្រប់ទម្រង់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ ។

៥-កិច្ចការរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការកៀរគរហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ និងការពង្រឹងភាពជាដៃគូតាមរយៈការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ នឹងលើកកម្ពស់អភិក្រមផ្តោតលើលទ្ធផល ដែលផ្សារភ្ជាប់ទៅនឹងសូចនាករតាមដានរួមគ្នា និងការកែទម្រង់ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុសាធារណៈ ទន្ទឹមនឹងការត្រៀមរបស់កម្ពុជាសម្រាប់ការចាកចេញពីក្រុមប្រទេសមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច ។

ផ្អែកតាមវឌ្ឍនភាពក្នុងការអនុវត្តគោលការណ៍ស្តីពីស័ក្តិសិទ្ធិភាពក្នុងកិច្ចអភិវឌ្ឍន៍, រាជរដ្ឋាភិបាលនឹងបន្តអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រចតុកោណ-ដំណាក់កាលទី ៤ ដើម្បីឈានឆ្ពោះទៅសម្រេចបានរបៀបវារៈអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០៣០ ។ ដោយផែនការយុទ្ធសាស្ត្រអភិវឌ្ឍន៍ជាតិ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ និងយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ត្រូវបាន និងកំពុងអនុវត្ត, ការយកចិត្តទុកដាក់ត្រូវផ្តោតទៅលើប្រសិទ្ធភាពនៃការអនុវត្តគោលនយោបាយ និងផែនការជាតិ ។ ក្នុងន័យនេះ កិច្ចប្រឹងប្រែងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលក្នុងការដឹកនាំអនុវត្ត និងសម្រេចបានលទ្ធផល ទាមទារការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការអភិវឌ្ឍន៍ និងភាពជាដៃគូ ឆ្នាំ២០១៩-២០២៣ ប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព, ចីរភាព និងគណនេយ្យភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ធនធានសហប្រតិបត្តិការទាំងនេះ ។

ក.អ.ក/គ.ជ.នា នឹងបន្តតួនាទីដឹកនាំ សម្រាប់កៀរគរ និងគ្រប់គ្រងហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការ ដោយសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ តាមរយៈការសម្របសម្រួលភាពជាដៃគូនៅគ្រប់កម្រិត

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៧ (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

Major Donor	Term of Assist.	Health	Edu	Agri	Indus & Trad	Rural Dev.	Bank & Biz	Urban. Plan	Inf. & Com	Ene. & Pos.	Trans.	Water & Sani.	Comm. & Soci	Culture & Art	Enviro. & Cons.	Climate Change	Gender	HIV/ AIDS	Gov. & Admin	Tourism	Budget/ BoP	Emer. & Food aid	Other	Total
UN own Funds	Grant	8,219	16,085	8,866	1,395	2,682							6,248	618	3,767	2,317	1,519	264	2,280					54,262
	Loan			5,133																				5,133
World Bank	Grant	200	3,242																1,810				2,047	7,299
	Loan	3,258	9,099	1,109		149					188													13,803
ADB	Grant	1,836	56	6,653		155	381	445			6,076	734			4,676				1,922				100	23,034
	Loan	1,504	8,957	34,329		13,121		1,617		15,721	25,737	267							411	1,015				102,678
GAVI Alliance	Grant	10,865																						10,865
Global Fund	Grant	20,761																12,305						33,066
EU/EC	Grant	339	23,218	6,726		1,123	877	314		225		168	683		294	1,699			15,089					50,756
Czech Republic	Grant	467	277	42						339		83							85					1,293
France	Grant	570	1,185	2,090		1,013	125			735			277	2,653	707				1,009	112				10,477
	Loan			1,123	14,830		5,000					47,019								12,348				80,319
Germany	Grant	5,037	227	1,820	2,088	18,034						112	528		337		1,279		5,761			23	3,133	38,377
Ireland	Grant	182				561																		744
Sweden	Grant		17,705	117	35	50										2,873	151		12,616					33,549
United Kingdom	Grant		250			1,669									256		109						2	2,286
Australia	Grant	14,692	11,095	14,790		4,580		1,556		2,638		4,765	344				77		3,723					58,257
Canada	Grant	867	238	794	182		86								242	81			796			102	46	3,434
China	Grant		825								8,400			29,473										38,698
	Loan			60,971						133,185	146,348	11,676											24,899	377,079
Japan	Grant	9,612	10,658	4,824	3,958	18,266	84	299	127	1,353	25,703	14,688	728	53	2,079	153	508		3,117	81			698	96,989
	Loan			7,909						2,336	37,626	1,534												49,405
New Zealand	Grant		3,125	1,641											96									4,861
Republic of Korea	Grant	4,559	11,658	1,386	328	2,131	1,826			178	1,872		47	957	81		289		505				1,925	27,743
	Loan			943		12,542					15,914													29,399
Switzerland	Grant	4,074	2,091	2,993		1,067	71							1			257		3,665	1,247				15,466
USA	Grant	20,001	8,504	8,841	65	6,417	3,050		218	731		5,008	5,903		7,482	185		6,978	19,800					93,183
SUB TOTAL: ALL DONORS:	Grant	102,281	110,438	61,583	8,052	57,749	6,501	2,614	346	6,199	42,051	25,558	14,758	33,756	20,017	7,310	4,189	19,547	72,176	1,440		125	7,950	604,639
	Loan	4,761	18,057	111,515	14,830	25,813	5,000	1,617		151,242	225,813	60,495							411	13,363			24,899	657,817
	Total	107,042	128,495	173,098	22,882	83,562	11,501	4,230	346	157,441	267,865	86,054	14,758	33,756	20,017	7,310	4,189	19,547	72,588	14,803		125	32,849	1,262,456
NGO own fund	Grand	80,601	66,065	11,220		22,117	134		0	312	46		55,493	318	7,652	628		4,373	3,589	160		96	6,987	259,792
GRAND TOTAL	**TOTAL**	**187,643**	**194,560**	**184,318**	**22,882**	**105,679**	**11,635**	**4,230**	**346**	**157,753**	**267,910**	**86,054**	**70,250**	**34,074**	**27,669**	**7,938**	**4,189**	**23,920**	**76,177**	**14,963**		**221**	**39,836**	**1,522,248**

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៨ (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

Major Donor	Term of Assist.	Health	Edu	Agri	Indus & Trad	Rural Dev.	Bank & Biz	Urban. Plan	Inf. & Com	Ene. & Pos.	Trans.	Water & Sani.	Comm. & Soci	Culture & Art	Enviro. & Cons.	Climate Change	Gender	HIV/ AIDS	Gov. & Admin	Tourism	Budget/ BoP	Emer. & Food aid	Other	Total
UN Own Funds	Grant	8,474	13,668	4,694	478	552			466				7,233	627	4,344	4,991	1,154	227	2,812			105	50	49,876
	Loan			5,178																				5,178
World Bank	Grant	300	1,032			300													1,666					3,298
	Loan	3,544	3,160	5,346		4,545					4,866													21,461
ADB	Grant		586	8,521		1,177	256	2,289		1,000	6,957	892			8,251				2,144				100	32,173
	Loan	1,574	11,261	29,248		19,414		6,670		13,820	17,161	2,931							504	1,178				103,762
GAVI Alliance	Grant	7,440																						7,440
Global Fund	Grant	19,863																						19,863
EU/EC	Grant	196	48,062	9,965	1,867		556	331				977	1,562	171	908	1,214	474		23,401					89,683
Czech Republic	Grant	68	299	211								48	23			271			156					1,077
France	Grant	2,371	1,280	837		1,100	125			856			245	2,997	636				192	344				10,982
	Loan						3,000			16,438		48,473												67,911
Germany	Grant	13,810	399	2,470	1,618	14,038	283					118	177		803		1,093		5,613			40		40,463
Ireland	Grant	192				591																		782
Sweden	Grant	312	8,440	145									288		461	2,839	380		10,904					23,769
United Kingdom	Grant		409			41	11								212		86		395					1,155
Australia	Grant	10,355	8,738	14,782		1,500		225		4,697		4,697	361				136		3,677					49,168
Canada	Grant	1,698	371	156	183		87									20	84		447				20	3,068
China	Grant	16,644				2,500					2,723			37,826					10,470					70,164
	Loan			49,381						51,948	178,860	2,677												282,865
Japan	Grant	7,302	11,014	5,162	2,771	8,212	381	913	102	4,633	33,150	10,410	118		1,230	533	2,298		13,694	109			405	102,436
	Loan			11,495						7,385	53,186	913												72,979
New Zealand	Grant		3,456	1,336											225									5,016
Republic of Korea	Grant	8,595	8,962	2,993	250	1,275	3,805	900	250	134	443		260	849	85		161		680				240	29,881
	Loan			6,454		2,287					5,437													14,178
Switzerland	Grant	4,638	2,529	2,668		1,078							37	20			192		1,837	993				13,993
USA	Grant	27,736	8,799	9,562	50	9,381						5,318	3,863		13,875			6,358	8,917				975	94,836
SUB TOTAL: ALL DONORS:	Grant	129,994	118,044	63,503	7,217	41,746	5,503	4,657	818	11,319	43,274	22,459	14,167	42,491	31,029	9,868	6,060	6,584	87,007	1,446		145	1,791	649,123
	Loan	5,118	14,421	107,103		26,246	3,000	6,670		89,590	259,510	54,994							504	1,178				568,334
	Total	135,112	132,465	170,606	7,217	67,991	8,503	11,327	818	100,909	302,784	77,454	14,167	42,491	31,029	9,868	6,060	6,584	87,512	2,624		145	1,791	1,217,457
NGO own fund	Grand	85,858	67,165	12,572		25,632			77	236	363		55,968	108	11,984	1,771	411	6,876	3,707	168		22	177	273,098
GRAND TOTAL	**TOTAL**	**220,970**	**199,630**	**183,179**	**7,217**	**93,624**	**8,503**	**11,327**	**896**	**101,145**	**303,148**	**77,454**	**70,135**	**42,598**	**43,013**	**11,639**	**6,471**	**13,461**	**91,219**	**2,792**		**167**	**1,968**	**1,490,555**

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣

ការបើកផ្តល់ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ និងតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១៩ (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

Major Donor	Term of Assist.	Health	Edu	Agri	Indus & Trad	Rural Dev.	Bank & Biz	Urban. Plan	Inf. & Com	Ene. & Pos.	Trans.	Water & Sani.	Comm. & Soci	Culture & Art	Enviro. & Cons.	Climate Change	Gender	HIV/ AIDS	Gov. & Admin	Tourism	Budget/ BoP	Emer. & Food aid	Other	Total
UN own Funds	Grant	6,550	14,264	7,954	696	3,451			390				9,905	1,019	4,494	4,256	1,293	214	4,321			39	45	58,890
	Loan			7,657																				7,657
World Bank	Grant	400	636			16													328					1,379
	Loan	4,657	15,667	7,801		23,236					16,695	309												68,365
ADB	Grant			12,044		1,070		3,766			2,640	1,123			10,468									31,110
	Loan	4,410	31,631	61,240		12,081		44,508		883	15,010	33,863							5,890	5,361				214,877
GAVI Alliance	Grant	8,694																						8,694
Global Fund	Grant	40,854																						40,854
EU/EC	Grant		26,850	17,476	1,613	671	472	404				1,925	132		237	1,041	354		13,457					64,632
Belgium	Grant																							
Czech Republic	Grant	671	754	218								87				256								1,985
France	Grant	1,711	1,033	2,752		890				4,784		5,118	163	3,171	634				1,044	537				21,838
	Loan			61,504						38,021		86,441												185,966
Germany	Grant	5,587		3,452	2,343	6,681	403					56	84		1,118		533		4,610					24,867
Ireland	Grant	182	20			559																		761
Sweden	Grant		10,890										793		1,322	2,958	286		7,513					23,762
United Kingdom	Grant		158				76		130				336	50	53		115		13					930
Australia	Grant	9,362	8,686	9,622		695				2,933		2,933	858				649		3,060					38,798
Canada	Grant	784	307	1	178												120		584				13	1,987
China	Grant	31,814	3,880								17,708			59,291										112,692
	Loan			67,888						119,248	196,354													383,490
Japan	Grant	4,256	14,567	3,360	4,799	5,728		7,174		4,466	28,062	6,519	914		1,371	2,743	686		2,057			3,200	11,473	101,373
	Loan			11,407						3,968	64,249	11,733												91,357
New Zealand	Grant		3,429	3,467												276								7,171
Republic of Korea	Grant	7,007	10,272	2,693	495	415	1,818		596	900	346		400	182	696				3,200					29,019
	Loan	10,674		9,574		14,024					6,784	264											979	42,300
Switzerland	Grant	4,267	2,299	2,510		502	24			21			14				201		2,483	1,086				13,407
USA	Grant	18,075	7,600	7,429		65						1,031	2,215		6,437		350	3,946	12,478					59,626
SUB TOTAL:	Grant	140,214	105,645	72,977	10,125	20,742	2,792	11,344	1,116	13,104	48,756	18,790	15,814	63,713	26,831	11,530	4,586	4,160	55,147	1,623		3,238	11,531	643,776
	Loan	19,741	47,298	227,071		49,341		44,508		162,121	299,092	132,611							5,890	5,361			979	994,013
ALL DONORS:	Total	159,954	152,942	300,048	10,125	70,083	2,792	55,852	1,116	175,225	347,848	151,401	15,814	63,713	26,831	11,530	4,586	4,160	61,037	6,984		3,238	12,510	1,637,789
NGO own fund	Grand	84,263	60,843	9,187		24,602				230	313		45,983	89	9,227	1,803	661	7,562	3,628	148			1,618	250,158
GRAND TOTAL	**TOTAL**	**244,217**	**213,786**	**309,235**	**10,125**	**94,685**	**2,792**	**55,852**	**1,116**	**175,454**	**348,161**	**151,401**	**61,797**	**63,802**	**36,058**	**13,333**	**5,248**	**11,722**	**64,665**	**7,133**		**3,238**	**14,128**	**1,887,947**

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការរបស់ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ឆ្នាំ២០១០-២០២០ (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

Major Donor	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019 Estimate	2020 Projection	2021 Projection
Programs Delivered: Total	113,974	89,518	88,060	100,589	107,152	93,657	91,668	87,416	78,953	98,511		
Own Funds Disbursed	73,872	56,511	54,268	50,015	53,907	47,191	65,708	59,395	55,054	66,548	80,567	56,247
World Bank	56,918	73,796	65,979	35,473	50,615	17,623	17,572	21,102	24,759	69,744	140,842	124,398
Asian Development Bank	75,368	126,873	82,026	171,405	129,782	137,234	118,212	125,713	135,935	245,987	283,097	259,317
GAVI Alliance	3,563	6,714	4,892	10,688	5,483	18,951	16,265	10,865	7,440	8,694	5,359	
Global Fund	61,220	60,199	20,131	45,431	54,593	33,347	28,194	33,066	19,863	40,854	33,869	
European Commission	32,940	60,996	41,595	36,606	70,317	55,796	55,706	50,756	89,683	64,632	90,337	75,472
Belgium	2,155	2,067	143	415								
Czech Republic				992	1,167	1,232	1,510	1,293	1,077	1,985	733	131
Denmark	15,716	5,700	4,900									
Finland	6,682	6,872	4,405	5,376	4,400							
France	22,385	19,524	24,795	17,760	59,454	63,314	32,136	90,796	78,894	207,804	258,470	464,310
Germany	35,261	43,687	44,558	34,254	29,804	25,790	46,939	38,377	40,463	24,867	25,552	20,957
Ireland	663	698	276	1,247	733	556	631	744	782	761	741	
Netherlands	1,131	56	11									
Spain	26,268	33,614	8,771	4,105	1,567							
Sweden	24,736	28,609	30,182	33,818	33,037	21,803	30,102	33,549	23,769	23,762	12,360	3,012
United Kingdom	24,734	34,234	28,221	13,678	72	169	1,596	2,286	1,155	930	102	
Australia	63,428	78,238	79,461	59,265	64,945	55,942	51,850	58,257	49,168	38,798	29,133	27,485
Canada	12,761	18,516	20,525	11,839	5,694	3,754	3,166	3,434	3,068	1,987	968	1,093
China	154,130	331,985	460,720	436,616	347,790	339,385	307,198	415,777	353,029	496,183	421,560	257,387
Japan	140,027	114,376	172,264	130,759	111,420	110,363	119,678	146,394	175,415	192,730	336,521	298,334
New Zealand	5,177	4,436	3,752	3,230	5,974	4,897	4,015	4,861	5,016	7,171	2,832	2,581
Republic of Korea	35,158	45,304	46,199	50,129	80,326	61,714	41,989	57,142	44,059	71,320	80,472	103,097
Switzerland	3,139	4,525	4,311	7,772	11,810	13,021	15,802	15,466	13,993	13,407	8,320	6,746
United States of America	63,333	64,391	85,041	93,457	91,606	100,966	77,867	93,183	94,836	59,626	43,926	30,991
SUB TOTAL: ALL DONORS:	940,762	1,221,922	1,287,426	1,254,330	1,214,496	1,113,048	1,036,137	1,262,456	1,217,457	1,637,789	1,855,761	1,731,558
NGO own fund	165,037	200,686	212,293	220,764	228,865	237,007	250,955	259,792	273,098	250,158	41,983	10,728
TOTAL DISBURSEMENTS	1,105,799	1,422,608	1,499,719	1,475,094	1,443,361	1,350,055	1,287,092	1,522,248	1,490,555	1,887,947	1,897,744	1,742,286

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥

ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមវិស័យ ឆ្នាំ២០១០-២០២១ (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

SECTOR	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Health	211,384	205,314	203,044	203,483	204,794	204,034	216,955	187,643	220,970	244,217	156,180	114,095	55,075
Education	115,599	154,585	135,325	140,603	167,111	174,107	177,762	194,560	199,630	213,786	192,855	141,578	65,866
Agriculture	90,405	144,852	185,360	184,578	218,057	171,118	145,350	184,318	183,179	309,235	209,606	309,073	166,731
Manufacturing, Mining Trade	8,980	13,422	11,386	11,125	3,199	4,504	5,891	22,882	7,217	10,125	7,674	7,100	2,368
Rural Development	67,793	48,645	81,348	77,029	85,490	93,551	68,149	105,679	93,624	94,685	109,632	75,384	41,942
Banking and Business Services	30,860	73,139	3,978	43,780	14,280	26,971	13,585	11,635	8,503	2,792	886	117	
Urban Planning & Management	10,878	2,679	11,934	252	6,560	7,448	5,970	4,230	11,327	55,852	88,939	129,241	41,127
Information and Communications	1,842	155	1,262	3,026	10,803	4,975	12,468	346	896	1,116	2,194	7,861	6,897
Energy, Power & Electricity	41,462	57,348	66,731	60,109	66,540	54,826	158,481	157,753	101,145	175,454	289,455	175,211	67,182
Transportation	184,722	271,173	383,567	378,950	309,414	286,813	190,814	267,910	303,148	348,161	488,108	495,257	367,120
Water and Sanitation	24,446	36,123	52,304	59,320	63,694	37,818	38,994	86,054	77,454	151,401	177,524	98,842	88,480
Community and Social Welfare	58,941	138,218	136,431	81,087	82,929	98,223	66,321	70,250	70,135	61,797	24,299	14,573	8,589
Culture & Arts	6,226	4,271	4,558	4,624	5,535	6,232	3,878	34,074	42,598	63,802	26,104	4,231	2,205
Environment and Conservation	36,805	18,132	14,155	24,264	26,765	33,132	30,075	27,669	43,013	36,058	17,325	13,687	6,637
Climate Change (adaptation & mitigation)	5,280	5,915	7,255	8,808	6,963	7,662	7,534	7,938	11,639	13,333	4,770	31,929	2,315
Gender	6,041	6,385	9,252	10,017	8,483	6,139	6,687	4,189	6,471	5,248	4,873	3,767	907
HIV/AIDS	46,397	69,389	33,533	34,668	45,754	30,186	23,855	23,920	13,461	11,722	1,132		
Governance & Administration	113,516	111,945	100,743	117,748	84,264	77,822	103,564	76,177	91,219	64,665	60,812	48,726	10,369
Tourism	3,980	2,166	775	737	605	1,834	1,407	14,963	2,792	7,133	8,732	401	
Budget & BoP Support	319	322	14,766									55,913	55,913
Emergency & Food Aid	14,796	25,533	25,045	19,307	25,158	14,822	1,308	221	167	3,238	150	280	440
Other	25,126	32,897	16,969	11,577	6,964	7,837	8,044	39,836	1,968	14,128	26,493	15,019	28,815
TOTAL	1,105,799	1,422,608	1,499,719	1,475,094	1,443,361	1,350,055	1,287,092	1,522,248	1,490,555	1,887,947	1,897,744	1,742,286	1,018,979

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦

ការបើកផ្តល់ និងការព្យាករណ៍ហិរញ្ញប្បទានសហប្រតិបត្តិការតាមរាជធានី និងខេត្ត

ឆ្នាំ ២០១៧-២០២០ (ពាន់ដុល្លារអាមេរិក)

No	Province	Donor	2017	2018	2019	2020
1	Banteay Meanchey	UNs	1,134	737	279	452
		IFIs	11,027	9,960	8,195	16,936
		European Union	5,805	7,215	6,052	1,537
		Bilateral	29,468	21,726	36,688	43,973
		NGO	10,187	9,631	7,909	2,467
		TOTAL	**57,621**	**49,269**	**59,123**	**65,366**
2	Battambang	UNs	1,618	1,294	2,591	4,548
		IFIs	17,457	17,504	25,659	29,343
		European Union	5,094	24,533	14,026	16,085
		Bilateral	46,075	39,610	57,700	76,913
		NGO	15,764	18,995	15,779	3,633
		TOTAL	**86,009**	**101,936**	**115,755**	**130,521**
3	Kampong Cham	UNs	2,006	1,621	858	2,983
		IFIs	9,733	8,946	11,463	15,774
		European Union	512	26,292	12,925	6,971
		Bilateral	30,731	44,535	48,756	61,812
		NGO	4,800	5,922	4,923	834
		TOTAL	**47,782**	**87,317**	**78,925**	**88,374**
4	Kampong Chhnang	UNs	2,069	1,494	2,122	2,249
		IFIs	4,931	7,594	13,133	14,721
		European Union	2,027	858	1,223	1,113
		Bilateral	15,468	31,395	19,040	40,878
		NGO	6,730	6,993	6,743	1,398
		TOTAL	**31,225**	**48,334**	**42,261**	**60,358**
5	Kampong Speu	UNs	1,669	1,581	1,630	1,275
		IFIs	4,447	6,144	4,082	6,512
		European Union	1,798	1,308	796	379
		Bilateral	38,215	21,520	19,683	27,873
		NGO	9,435	9,950	7,898	1,099
		TOTAL	**55,563**	**40,504**	**34,089**	**37,137**
6	Kampong Thom	UNs	3,203	2,764	3,639	2,594
		IFIs	17,287	17,698	20,271	23,372
		European Union	5,543	3,411	12,781	13,940
		Bilateral	19,706	8,718	12,567	13,612
		NGO	6,363	6,479	5,192	602
		TOTAL	**52,101**	**39,070**	**54,450**	**54,120**
7	Kampot	UNs	1,809	1,138	1,009	1,060
		IFIs	574	2,435	13,570	22,046
		European Union	3,127	2,209	2,667	1,557
		Bilateral	12,339	28,330	33,039	30,300
		NGO	5,795	7,231	6,235	806
		TOTAL	**23,643**	**41,344**	**56,519**	**55,770**
8	Kandal	UNs	1,600	1,084	2,152	2,030
		IFIs	3,167	3,691	3,706	2,865
		European Union	2,105	1,106	34,845	24,260
		Bilateral	22,486	24,673	27,807	37,260
		NGO	8,454	8,195	7,449	1,336
		TOTAL	**37,812**	**38,748**	**75,959**	**67,752**
9	Koh Kong	UNs	111	1		
		IFIs	1,945	3,252	6,862	2,975
		European Union	325	5,677	13,235	7,452
		Bilateral	865	2,909	12,094	11,662
		NGO	2,121	2,220	1,995	326
		TOTAL	**5,367**	**14,060**	**34,186**	**22,415**
10	Kratie	UNs	841	713	1,231	1,532
		IFIs	473	3,034	9,857	10,482
		European Union	2,472	6,706	13,530	7,675
		Bilateral	2,719	8,606	15,602	16,964
		NGO	6,282	7,095	4,456	1,627
		TOTAL	**12,786**	**26,154**	**44,676**	**38,281**
11	Mondul Kiri	UNs	166	159	255	456
		IFIs	1,734	3,127	5,813	2,472
		European Union	1,600	1,261	935	2,128
		Bilateral	14,134	411	8,178	14,426
		NGO	3,782	5,529	5,112	705
		TOTAL	**21,416**	**10,487**	**20,292**	**20,187**
12	Phnom Penh	UNs	1,022	1,108	4,589	4,917
		IFIs	2,071	3,395	16,206	1,511
		European Union	51,372	4,359	82,125	103,061
		Bilateral	118,564	150,404	204,171	246,343
		NGO	64,842	63,068	61,780	8,062
		TOTAL	**237,870**	**222,334**	**368,870**	**363,895**
13	Preah Vihear	UNs	1,201	997	1,379	1,319

		IFIs	455	273	126	718
		European Union	2,726	3,388	11,653	13,966
		Bilateral	6,096	4,254	21,299	24,418
		NGO	6,332	7,708	6,380	522
		TOTAL	**16,811**	**16,620**	**40,837**	**40,942**
14	Prey Veng	UNs	2,937	2,001	1,009	1,060
		IFIs	8,980	10,294	17,460	19,850
		European Union	2,225	1,211	919	889
		Bilateral	20,680	24,709	18,925	12,604
		NGO	5,711	6,395	3,954	518
		TOTAL	**40,534**	**44,611**	**42,267**	**34,921**
15	Pursat	UNs	1,574	1,201	1,673	1,860
		IFIs	4,675	6,980	25,834	10,503
		European Union	718	523	407	162
		Bilateral	42,920	25,463	42,855	30,443
		NGO	5,473	5,271	4,885	1,426
		TOTAL	**55,359**	**39,438**	**75,655**	**44,393**
16	Ratanak Kiri	UNs	318	367	1,127	850
		IFIs	439	351	501	1,843
		European Union	1,024	478	515	448
		Bilateral	68,459	17,277	16,302	13,469
		NGO	3,665	5,128	5,499	465
		TOTAL	**73,906**	**23,601**	**23,944**	**17,074**
17	Siem Reap	UNs	4,130	3,965	5,140	3,717
		IFIs	8,094	10,451	22,373	27,855
		European Union	11,614	9,573	11,358	12,256
		Bilateral	19,690	12,684	21,448	35,755
		NGO	46,179	45,941	47,958	9,033
		TOTAL	**89,707**	**82,614**	**108,277**	**88,617**
18	Preah Sihanouk	UNs	199	87	1,393	960
		IFIs	200	1,471	12,955	18,953
		European Union	1,872	570	610	847
		Bilateral	15,107	10,345	25,697	34,806
		NGO	5,311	5,680	5,103	936
		TOTAL	**22,690**	**18,153**	**45,758**	**56,502**
19	Stung Treng	UNs	946	764	776	1,025
		IFIs	795	2,504	14,110	10,078
		European Union	336	468	697	1,130
		Bilateral	11,280	3,757	18,255	25,309
		NGO	3,050	4,138	3,768	215
		TOTAL	**16,407**	**11,631**	**37,606**	**37,758**
20	Svay Rieng	UNs	2,038	1,354	1,664	1,518
		IFIs	3,616	5,649	6,830	21,731
		European Union	26	68	30	
		Bilateral	38,796	27,690	30,271	18,556
		NGO	4,486	4,913	2,019	205
		TOTAL	**48,962**	**39,675**	**40,814**	**42,010**
21	Takeo	UNs	1,647	1,247	1,738	3,563
		IFIs	1,149	2,004	2,010	3,508
		European Union	431	300	178	45
		Bilateral	6,616	5,798	4,146	5,215
		NGO	6,079	8,175	7,276	1,866
		TOTAL	**15,921**	**17,524**	**15,348**	**14,196**
22	Otdar Meanchey	UNs	716	588	457	394
		IFIs				
		European Union	3,157	3,278	1,160	1,523
		Bilateral	11,932	9,670	11,734	814
		NGO	3,738	3,817	2,706	1,298
		TOTAL	**19,543**	**17,355**	**16,058**	**4,028**
23	Kep	UNs	111		84	
		IFIs	355	412	1,876	2,809
		European Union	698		53	39
		Bilateral	12,738	25,487	28,648	
		NGO	707	917	704	96
		TOTAL	**14,609**	**26,816**	**31,365**	**2,945**